

DEŽELA - Na 3. strani
**Ali bodo Slovenci
»pokopali« reformo?**
Obraznava na upravnem sodišču

TRST - Na 4. strani
**Igor Gabrovec
o mestni občini**
Intervju o prihodnosti krajevnih uprav

GORICA - Na 11. strani
**V desetih dneh
130 prebežnikov**
V župnišču pri Madonini zmanjkuje prostora

SLOVENIJA - Vlada ni potrdila zaostrovanje ukrepov zaradi begunskega vala

Žica je, žice ni

TRST - Stoletniki
**Dobra volja,
izkušnje in modrost**

FOTODAMJON

LJUBLJANA - V Slovenijo je od začetka drugega begunskega vala že prišlo več kot 140.000 ljudi. Stanje je trenutno pod nadzorom, zato vlada ni potrdila pisanja slovenskih medijev, da je že nabavila žične ograje za povečanje nadzora na meji s Hrvaško. Včeraj je mejo prečkalo novih 5.000 migrantov, v namestitvenih centrih po državi, teh je trinajst, pa je prostora za 10.000 ljudi. Ker Slovenijo razmeroma hitro tudi zapustijo, bi bilo vprašanje omejitve prihodov na dnevnem redu samo v primeru povečanega navela oz., da bi Nemčija in Avstrija spremenili dosedanje politiko glede sprejemanja migrantov in sprejemanje omejili.

Parlament je medtem na izredni seji z 71 glasovi za in šestimi glasovi poslancev ZL proti zavrnil razpis referenduma o dopolnitvi zakona o obrambi, ki daje trenutno večje pooblastila slovenski vojski za nadzor nad civilisti.

Na 2. strani

OPČINE - Leonardova harmonika
**Zvoki, kakršnih
še ni bilo slišati**

FOTODAMJON

TRST - Knjiga
**Rusija imperij,
Putin car ali
»le« predsednik?**

TRST - Gost včerajšnjega srečanja Na kavi s knjigo v Tržaškem knjižnem središču je bil odlični poznavalec ruske politike, novinar Andrej Stopar (foto Damj@n). Pred številnim občinstvom je predstavil svojo knjigo Pax Putina, ki je izšla pri založbi Goga v Novem mestu. Pogovor z velikim poznavalcem ruske zgodovine in kulture je vodila Martina Kafol, ki je gostu postavila kar nekaj vprašanj. Iz povedanega lahko zaključimo, da je Rusija po svojem ustroju imperij, ki bo, če bo presodil, da je to v njegovem interesu, povzročil vse, kar mu stoji na poti.

**Val tatvin
na tržaškem Krasu**

Na 5. strani

**Sodobna glasba vabi
na Trieste Prima**

Na 10. strani

**V Rossettiju laični
pasijon malih ljudi**

Na 10. strani

**Na Goriškem goljufi
spet trkajo na vrata**

Na 11. strani

**Briški vili Vipolže
Unescovo priznanje**

Na 13. strani

ŠPORT - Danilo Stocca

Motociklizem obvlada od A do Ž

Danilo Stocca

FOTODAMJON

VULKANIZERSTVO
TAVČAR A&B

Zelo ugodno! Preizkusite nas!

Zapeljite v zimo z novimi pnevmatikami preizkušenih blagovnih znamk. Mi priporočamo, vi izberete!

V Sežani, cesta na Lenivec 51.
Informacije in naročila:
00386 (0) 51 340 697
ali
00386 (0) 5 7070 286
vulkanizerstvo@tavcar-ab.si
www.novaguma.si
www.tavcar-ab.si

Zelo ugodno! Preizkusite nas!

VULKANIZERSTVO
TAVČAR A&B

GEOSYSTEM

PEČI • KAMINI • DRVA ZA OGREVANJE • PELETI • KAMINI NA BIOETANOL • NAPRAVE ZA OGREVANJE • PRILAGODITEV DIMNIKOV V SKLADU Z ZAKONSKIMI PREDPISI IN VARNOSTJO • TOPLOTNA IZOLACIJA

POSEBNI POPUSTI od 20% do 60%

DAVČNE OLAJŠAVE PODALJŠANE DO KONCA LETA 2015
Izložba in skladišče: Gradišče (GO) • Ul. Udine 41
tel. 0481 969663 • fax 0481 969404 • mob. 335 54 91 812 • 393 23 58 403
info@casageosystem.it www.casageosystem.it

VATILEAKS

Aljoša Fonda

aljos.fonda@primorski.eu

Podražitev svetnikov

Nova afera Vatileaks povzroča glavobole in ogorčenje tako v mestni državi kot v širši italijanski javnosti, čeprav iz različnih razlogov. Vatikansko tožilstvo in žandarmerija se ukvarjata z »vohuni«, ki so novinarjem razkrili tajne dokumente (od danes bosta v knjigarnah v Italiji in tujini naprodaj obe »škandalozni« knjigi – Via Crucis Gianluigija Nuzzija in Avarizia Emiliana Fittipaldija). V Vatikanu se, skratka, ukvarjajo s formo. V sosednji Italiji pa javno mnenje bolj kot to, kdo je informacije razkril, zanima vsebina: razsipavanje z denarjem, razkošno življenje najvišjih cerkvenih dostojanstvenikov ter denar za revne, ki ga revni niti od daleč ne vidijo.

Da je prelom s preteklostjo, za katerega se papež Francišek zavzema že od prvega dne papeževanja, dobremu delu rimske kurije in visokih prelato trn v peti, čivkajo že tudi vrabci na strehah (in kupolah). Večkrat se je že izkazalo, da argentinski papež, ki si prizadeva za vrnitev k izvornim Jezusovim naukom in frančiškanskemu odnosu do najšibkejših, pogosto prehitveva tudi župnike posameznih mestnih četrti in vasi, ki na te »revolucije« niso pripravljeni: naj omenimo samo skromen odziv župnij na njegov poziv, naj poskrbijo za begunce (tudi to hibo so razkrile novinarske reportaže).

Iz obeh knjig izhaja menda vse prej kot pozitivna slika, ki poleg finančnih nečednosti prikazuje tiho vojno med zagovorniki nove in stare Cerkve. Vatikanska banka IOR upravlja štiri denarne sklade za pomoč revnim, v zadnjih dveh letih pa so revni iz teh skladov dobili samo drobtence. Odvetnik, ki se ukvarja s postopki beatifikacije bodočih svetnikov, prejema za vsak postopek po 80.000 evrov na leto: tudi svetniki so se podražili, ironično komentirajo mediji. Kardinali, ki nekaj štejejo, razpolagajo z bajnimi stanovanji, v katerih (brezplačno) stanujejo sami – kvečjemu z redovnico, ki skrbi za hišna opravila. Tarcisio Bertone biva v 700 kv. metrov obsežnem stanovanju v palači San Carlo, preuredili pa naj bi ga s sredstvi (200.000 evrov), ki jih je neka fundacija zbrala za pediatrično bolnišnico Bambin Gesù. Tudi ostali kardinali se nimajo slabo: marsikdo ima na voljo 400 kv. metrov, slovenski kardinal Franc Rode denimo 409. Francišek si je svoj čas izbral skromno 50-metrsko bivališče, a ga je malokdo posnema. Okrog teh stvari nastaja visoka napetost, ki je visoki prelati ne uspejo dobro skrivati.

Upati je, da bo jubilejno leto, posvečeno milosti in najšibkejšim, poleg romarjev prineslo v večno mesto tudi svež zrak, poštenost in skromnost: zelo bijih potrebovali na obeh straneh reke Tibere.

SLOVENIJA - Begunska kriza

Slovenska vlada ni potrdila ugibanj, da na meji pripravlja ovire

LJUBLJANA - Tudi včeraj je hrvaško-slovensko mejo prečkalo več kot 5000 migrantov, zato se tudi večajo ugibanja o tem, ali bo Slovenija prej ali slej svojo južno mejo zavarovala z ograjo.

O ograji, ki naj bi jo po poročanju nekaterih medijev Slovenija že nabavila, vlada noče govoriti. »O konkretnih ukrepih ne bom govoril, ker če bi vnaprej določene zadeve pojasnjevali, potem to niso ukrepi,« je dejal državni sekretar na notranjem ministrstvu Boštjana Šefica. Sicer pa je prepričan, »da ena ograja ni rešitev za vse težave«. Šefic je tudi dejal, da nima podatkov o tem, da bi Nemčija in Avstrija spremenili dosedanje politiko glede sprejemanja migrantov in sprejemanje omejili, kar bi Sloveniji prisililo v ostrejša ukrepe.

Sicer pa, tako kot prihajajo, begunci tudi nadaljujejo svojo pot proti Avstriji. Za mednarodno zaščito v Sloveniji je do torka zaprosilo namreč samo 65 oseb. Triindvajset jih je iz Iraka, 14 iz Irana, 12 iz Kosova in sedem iz Afganistana. Po dva sta iz Albanije in Nigerije, po en pa iz Kameruna, Maroka, Sirije, Srbije in Turčije.

Za zimski čas si po njegovih besedah želijo predvsem, da bi za nastanitev migrantov uredili dva večja objekta, saj je na ta način lažje organizirati oskrbo. Težava pa je, da je takšnih objektov v Sloveniji zelo malo, je dejal. Migrante trenutno sprejemajo in oskrbujejo v sedmih sprejemnih in 13 namestitvenih centrih, v katerih je 10.000 posteljnih kapacitet.

Parlament je medtem na izredni seji z 71 glasovi za in šestimi glasovi poslancev ZL proti zavrnil razpis referendum o dopolnitvi zakona o obrambi. Gre za dopolnitev, ki je določila možnost dodelitve dodatnih po-

Na slovensko-avstrijski meji bodeča žica zaenkrat le ob robu mejnega prehoda

ANSA

oblastil vojski pri varovanju državne meje. Poslanci so danes ugotovili, da referendum, za katerega so pobudniki iz Radia Študent že zbrali potrebnih 2500 podpisov za začetek postopka, ni dopusten. Zadnje ustavne spre-

membe referendumske ureditve namreč med drugim ne dopuščajo referendumov o zakonih o nujnih ukrepih za zagotovitev obrambe države, varnosti ali odprave posledic naravnih nesreč.

V Slovenijo prišlo toliko migrantov kot v Italijo!

LJUBLJANA - Od začetka drugega begunskega vala je v Slovenijo prišlo že 144.100 ljudi, je sporočila policijska uprava. Od včeraj je tudi podatek, da jih je prav toliko oz. celo nekaj manj (141.000) prišlo tudi v Italijo (10 odstotkov manj kot lani!). A razlika je na dlani. Podatek za Slovenijo velja za zadnjih 19 dni, za Italijo pa od začetka leta.

IZPOSOJENI KOMENTAR

Če ne bi imeli pospravljenega podstrešja, bi ob vsej paniki, ki jo širijo domači politiki, pomislili, da je država v vojnem stanju. Kupujemo bodečo žico, vpoklicujemo rezerve, celo vojake iz mirovnih sil bi prignali domov. To, kar počne slovenska politika, je ustvarjanje neverjetne psihoze predvojne stanja, piše Rok Kajzer v Delu. V državi pa povsem normalne razmere. Begunski tokovi uokvirjeni v normalo, več kot 99 odstotkov državljanov ne občuti lažne varnostne krize, pri kateri so vrhu politike popolnoma popustile zavore razsodnosti.

Vendar to ni le pomanjkanje zdravega razuma, ampak se je spet pokazala popolna odtujenost političnega razreda od državljanov. Zanimivo bo videti, kako bodo pojasnili zaupni nakup bodeče žice ob dejstvu, da na vseh področjih vlada še naprej zateguje pas.

In medtem ko panično zbiramo voja-

štvo in brezglavo kupujemo ovire, Hrvaška begunsko krizo na svoji meji obvladuje z rednimi mejnimi enotami policije.

Nobena od držav na begunski poti ne razglša »vojnih razmer« - to početa samo Madžarska in Slovenija. Doma praktično ni več razsodne stranke, ki bi potegnila zavoro in ustavila ta stroj lažne panike, psihoze in umetnega ustvarjanja izrednega stanja.

Res je, država se mora pripravljati na vse scenarije, a ne tako, da prvi proti najbolj mračnim scenarijem, ki neverjetno spominjajo na državo, iz katere smo leta 1991 odšli, da bi se prebili do najvišjih civilizacijskih ciljev. Še več, utirili smo se na pot ZDA. Tiste po 9/11, piše komentator. (STA)

Rok Kajzer/Delo

VATIKAN - Afera Vatileaks

Tudi kardinal Franc Rode »presega« 400 kv. metrov

VATIKAN - Tarcisio Bertone, nekdanji državni sekretar Vatikana, je med kardinali pravi »car«. S svojim 700 kvadratnih metrov obsežnim stanovanjem v zadnjem nadstropju razkošne palače San Carlo v Vatikanu menda nima para. Še več, stanovanje naj bi dal preurediti s sredstvi (200.000 evrov), ki jih je nek sklad zbral za pediatrično bolnišnico Bambin Gesù. Velika in razkošna stanovanja, v katerih prebivata po ena ali dve osebi (kardinal in redovnica, ki skrbi za hišna opravila), pa so prej pravilo kot izjema. Med tistimi, ki imajo (brezplačno) na voljo stanovanje z več kot 400 kvadratnimi metri, je tudi nekdanji ljubljanski nadškof Franc Rode s 409 kv. metri.

Tudi Rodeta omenjajo italijanski dnevniki, ki so pred izidom objavili nekaj informacij iz dveh knjig, ki bosta danes sočasno izšli v Italiji in nekaterih drugih državah. Deli Avarizia (Skopuštvu) in Via Crucis (avtorja sta Emiliano Fittipaldi in Gianluigi Nuzzi), zaradi katerih vatikansko tožilstvo in žandarmerija preiskujeta domnevne vohune v mestni državi (prelat Lucio Angel Vallejo Balda je v priporu, laična članica komisije za gospodarska vprašanja pri Svetem sedežu Francesca Immacolata Chaouqui pa je na prostosti, ker sodeluje z žandarmerijo), razkrivata veliko slabih lastnosti rimske kurije ter napetosti med delom kardinalov in papežem, ki se ustaljenemu sistemu postavlja po robu.

Knjigi opisujeta pravo notranjo »vojno« v Vatikanu, kjer naj bi bili na dnevnem redu slabo gospodarjenje, nepregledne finance, zapravljanje denarja in zloraba moči, privilegiji in intrige, vlomi v pisarne in prisluškovalni aparati. Nuzzijeva knjiga navaja, da so bile vaticanske finance ob prihodu Franciška leta 2013 v kaosu, potem ko je rimska kurija leta brezskrbno ravnala z denarjem in ga bolj ali manj metala skozi okno. Papež skuša sedaj z različnimi ukrepi razbiti stare strukture moči ter uvesti red in disciplino, a je upor izredno močan.

Kardinal Franc Rode

ARHIV

ITALIJA - Finančni in proračunski ukrepi

Po polemikah politični dogovor med Renzijem in deželami

RIM - Polemikam je sledilo dogovarjanje, ki bo najbrž obrodilo politični sporazum. To je mogoče sklepati s sinočnjega srečanja med predsednikom vlade Matteom Renzijem in predsedniki Dežel, ki je bilo namenjeno zakonu o finančni stabilnosti in načrtovanim vladnim proračunskim ukrepom. Kamen spora je bil denar, ki ga država za zdravstvo namenja deželam. Izjemo predstavljajo pokrajini Trento in Bocen ter avtonomne dežele (med njimi Furlanija-Juljska krajina), ki zdravstvene storitve in bolnišnice financirajo iz lastnega proračuna, čeprav tudi s pomočjo države.

Predsednike dežel je razburila napoved, da bo Renzi-jeva vlada na zdravstvenem področju prikrajšala dežele za okoli milijardo evrov. Med prvimi je proti Renziju nasto-

pil predsednik Piemonta Sergio Chiamparino, ki je sicer kot predsednik stalne konference med državo in deželami odstopil. Ne zaradi napovedanih proračunskih rezov, pač pa v znak protesta, ker naj bi Renzi vse bolj omejeval vlogo deželnih uprav. Polemike in prepiri so trajali nekaj dni, včeraj pa se je, kot rečeno, spor nekoliko izgladil.

Renzi in zdravstvena ministrica Beatrice Lorenzin sta zopet zanimala proračunska krčenja, deželne uprave pa sta spet pozvala k racionalizaciji zdravstvenega sektorja in k odpravi odvečnih stroškov. Njune besede so prepričale predsednike dežel iz vrst leve sredine, ne pa predsednike Veneta, Lombardije in Ligurije, ki pripadajo desnosredinski opoziciji. Zadovoljna s sinočnjim srečanjem je tudi predsednica FJK Debora Serracchiani.

JAVNE UPRAVE - Danes začetek postopka na upravnem sodišču

Ali bo reforma »padla« tudi zaradi Slovencev?

TRST - Deželno upravno sodišče (DUS) je za danes sklicalo prvo obravnavo pritožb občinskih uprav proti reformi lokalnih uprav. Z različnimi utemeljitvami je pritožbe vložilo 60 občin na skupnih 216. Med njimi sta tudi narodnostno mešani upravi Števerjan, ki ga zastopa odvetnik Peter Močnik, ter Dolina, ki jo po nalogu uprave župana Sandyja Kluna zastopa odvetnik Marcello Fracanzani. Današnjo obravnavo bodo začeli in takoj preložili, potem ko je deželni svet za šest mesecev zamrznil dejansko ustanovitev medobčinskih zvez. Če ne bo dodatnih preložitve, bo postopek potekal ravno med spomladansko kampanjo za upravne volitve.

Močnik pred upravnimi sodniki ne zastopa le Občine Števerjan, temveč tudi sedem občanov slovenske narodnosti iz Sovodenj, Doberdoba, Devina-Nabrežine, Zgonika, Repentabra, Doline in Milj. Njegova pritožba sloni na treh argumentih. Medobčinske zveze naj bi kršile načelo zastopanosti Slovencev, združevanje narodnostno mešanih občin naj bi bilo v nasprotju z Londonskim memorandumom in evropsko zakonodajo o zaščiti manjšin, reforma pa naj bi tudi ogrozila javno rabo slovenščine. Deželni pravobranilec bo te pripombe izpodbijal predvsem s členom reforme, ki določa, da slednja ne sme

Odvetnik Peter Močnik na upravnem sodišču zastopa Občino Števerjan in še sedem občanov

ARHIV

prizadeti raven zaščite slovenske manjšine.

Močnik ocenjuje, da reforma z medobčinskimi zvezami krši načelo zastopanosti Slovencev in omejuje rabo slovenščine

zročil »padec« reforme, zavrnitev pritožb (reforma je v skladu z zakonoda-

Upravno sodišče, ki mu predseduje Umberto Zuballi, je pred zelo zahtevno nalogo. Pred seboj ima tri izbire: sprejem pritožb, ki bi avtomatično pov-

jo in preverjanje ustavnosti reforme. V tem primeru bi o reformi presojalo ustavno sodišče. Trenutno so odprte vse opcije, vključno z možnostjo, da deželni svet še spremeni zakon in s tem tako ali drugače sprejme nekatere zahteve županov.

Pravna vprašanja se tudi v tem primeru prepletajo s političnimi. Večino občin, ki so se pritožile na DUS, vodijo desnosredinsko usmerjeni upravitelji, nekaj pa je tudi levosredinskih uprav (med njimi je Dolina). Občina Števerjan, ki jo vodi županja Franka Pa-

dovan iz vrst Slovenske skupnosti, se je odločila za pritožbo, kar ni naredila Občina Repentabor, kjer župan Marko Pisani tudi pripada tej stranki.

Od štirih pokrajin je pritožbo vložila le videmska, ki je edina v rokah desne sredine. Njen predsednik Pietro Fontanini (Severna liga) je prepričan, da predstavlja reforma smrtni udarec za avtonomijo občin. Kritičen do deželne reforme je tudi predsednik goriške Pokrajine Enrico Ghergetta (Demokratska stranka), ki pa ni ubral sodne poti.

S.T.

RIM - Zahteva SEL Za skupno nadzorovanje krške centrale

RIM - »Italija naj zahteva od Slovenije skupno preverjanje obratovanja jedrske elektrarne v Krškem.« Zahteva prihaja s strani stranke SEL oziroma njene furlanske poslance Serene Pellegrino, podpredsednice poslanske okoljske komisije. S tem v zvezi se je Pellegrinova obrnila na italijansko zunanje in okoljsko ministrstvo.

Parlamentarka levičarske stranke sicer pravi, da raziskave (tudi v FJK) po nedeljskem potresnem sunku v Sloveniji niso ugotovile povečanja radioaktivnosti in podobno. Pač pa se Pellegrinova naslanja na stališča raziskovalcev Tržaškega geofizikalnega inštituta in tržaških univerzitetnih profesorjev, ki naj bi imeli pripombe nad t.i stresnim testiranjem slovenske nuklearke (NEK). Če bi Slovenija pristala na morebitno zahtevo Italije po skupnem nadzoru nuklearke, bi potem morala ugoditi tudi prošnji ostalih sosednjih držav.

Poslanka iz Vidma se v svojem stališču sklicuje na »podvojitev« NEK (gradnja drugega reaktorja), ki jo Slovenija za sedaj ne načrtuje, tudi zato, ker bi projekt zahteval prevelik finančno-investicijski zalogaj. Za to se je svoj čas zanimal ameriški energetski koncern Westinghouse, v Italiji pa so se nekateri potegovali, da bi se v ta posel vključila državna družba Enel. Za to si je prizadeval tudi tedanji predsednik Furlanije-Juljske krajine Renzo Tondo, ki je doma sicer nasprotno gradnji novih jedrskih elektrarn, podpiral pa je vlogo Enel v slovenski nuklearki.

BARCELONA - Madrid bo ostreje nadzoroval finančno pomoč Kataloniji

Madrid privija pipo

Španske oblasti želijo, preprečiti, da bi bila sredstva namenjena separatističnim prizadevanjem

MADRID/BARCELONA - Konflikt med špansko vlado in oblastmi v Kataloniji se zaostruje. Ob skorajšnjem začetku postopka osamosvajanja v parlamentu v Barceloni je Madrid sporočil, da zaostruje nadzor nad izplačevanjem finančne pomoči tej gospodarsko močni, a zadolženi regiji. Želijo namreč preprečiti, da bi bila sredstva namenjena separatističnim prizadevanjem. Nadzor nad izplačevanjem pomoči iz t.i. avtonomnega likvidnostnega sklada bo nemudoma neposredno prevzel španski premier Mariano Rajoy. Cilj sicer nikakor ni ustaviti dotoka denarja Kataloniji.

»Bomo pa preverjali, da z denarjem ne bodo financirani kakršnekoli separatistične skomine,« je za časnik El Mundo pojasnil finančni minister Cristobal Montoro. Likvidnostni sklad je nastal leta 2012, ko so ga napolnili z 18 milijardami evrov, ki je takrat prestajala hudo finančno in gospodarsko krizo. Katalonija je sicer gospodarsko najmočnejša regija Španije, ki ustvari približno 20 odstotkov bruto domačega proizvoda države. A obenem spada tudi med regije z najvišjo zadolženostjo.

Prav pred kratkim je regionalna katalonska vlada Artura Masa zaprosila za 2,3 milijarde evrov iz omenjenega sklada, da bi lahko izpolnila svoje plačilne obveznosti. Po poročanju El Munda bo sedaj vlada v Madridu natančno preučila, če ne bo del denarja slučajno namenjen izpolnjevanju separatističnih ciljev.

Separatistične stranke, ki imajo v katalonskem parlamentu večino, dejansko pripravljajo izgradnjo lastnih državnih struktur. Že v ponedeljek nameravajo v parlamentu po-

Predsednik španske vlade Mariano Rajoy odločno nasprotuje neodvisnosti Katalonije

ANSAFOTODAMJ/IN

trditi resolucijo, ki naznanja uraden začetek osamosvajanja od Španije in oblikovanja nove države v roku 18 mesecev.

Kot meni Mas, zmaga koalicije separatističnih strank na regionalnih volitvah 27. septembra njegovi vladi podeljuje »demokrate« mandat za ločitev od Španije. Separatistične stranke sicer niso osvojile večine glasov.

Separatisti nameravajo vztrajati pri svo-

jem, tudi če bo ustavno sodišče ugodilo pritožbi katalonskih strank, ki osamosvojitvi nasprotujejo.

Katalonija je gospodarsko najmočnejša regija Španije, a tudi najvišje zadolžena

na pravna sredstva in ne želijo, da bi civilna garda korakala po Barceloni, a varnostne sile so pripravljene, je še pristavil Fernandez Diaz. (STA)

SLOVENIJA

Decembra referendum o istospolnih zvezah

LJUBLJANA - Slovenski Državni zbor je včeraj sprejel predlog, naj bo referendum o noveli zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih 20.

decembra. Roki za referendumska opravila pa bodo začeli teči 9. novembra. Za odlok o razpisu referenduma s takšno vsebino je glasovalo 60 poslancev, 11 pa jih je bilo proti. Navzočih je bilo 74 poslancev. Sprejetje takšnega predloga je bilo pričakovano, saj so mu poslanske skupine že v predstavitvi svojih stališč večinoma napovedale podporo. V Združenji levici pa so napovedali glasovanje proti predlogu, saj referendum o človekovih pravicah po njihovih besedah ne bi smelo biti.

Agencije Tanjug ni več

BEOGRAD - Srbska tiskovna agencija Tanjug je po več 70 letih prenehala obstajati. Direktorica agencije Branka Đukić je v torek obvestila člane kolektiva in predstavnike sindikata, da je Tanjug 31. oktobra uradno prenehal obstajati in je bil izbrisan iz registra podjetij. Kot na svoji spletni strani poroča časnik Danas, bo Tanjug po neuradnih informacijah deloval samo še do konca novembra.

Na srbskem ministrstvu za kulturo in informiranje niso odgovorili na vprašanje Danasa, kdo je sprejel odločitev o ukinitvi Tanjuga in zakaj niso zaposlenim ponudili brezplačnih delnic, kot je to predvideno v zakonu za vse državne medije, za katere v postopku privatizacije ne bo interesa kupcev. Tanjug oz. Telegrafska agencija nove Jugoslavije je bil ustanovljen novembra 1943 z namenom obveščanja jugoslovanske in tuje javnosti o protifašističnem boju in narodnoosvobodilnem gibanju na območju Jugoslavije. V času Titove Jugoslavije je bilo uradno glasilo, vendar hkrati tudi zelo močna agencija s široko razpredenimi dopisništv.

Po razpadu nekdanje skupne domovine je Tanjug postal tiskovna agencija Zvezne republike Jugoslavije, od leta 2003 tiskovna agencija državne skupnosti Srbije in Črne gore, od leta 2006 pa nacionalna tiskovna agencija Srbije.

INTERVJU - Deželni svetnik in tajnik stranke Slovenske skupnosti Igor Gabrovec

Gabrovec: mestna občina je v nasprotju z zaščito

V okviru deželne reforme krajevnih uprav bi morali zagotoviti Trstu avtonomijo, okoliške občine pa bi se lahko povezale in sodelovale ter nekatere storitve soupravljale s tržaško. Ustanovitev mestne občine, glede katere vlada precejšnja zmeda tudi pri pobudnikih, bi pomenila omejitve upravne avtonomije dvojezičnih občin, to pa bi bilo v nasprotju z zaščitnim zakonom in mednarodnimi sporazumi. Kar zadeva deželno reformo krajevnih uprav, bi morali marsikaj spremeniti in izboljšati. Deželni zakon namreč ni v skladu z mednarodnimi zaščitnimi določili in bo o tem odločalo Deželno upravno sodišče. Izvajanje reforme, ki so jo zamrzili za 120 dni, pa bi morali tudi glede na bližnje volitve zamrzniti za vsaj eno leto.

Podpredsednik deželnega sveta in deželni tajnik stranke Slovenske skupnosti Igor Gabrovec, ki je glede deželnega zakona tudi predlagal nekaj sprememb v deželnem svetu, je v intervjuju za Primorski dnevnik poudaril, da Dežela FJK in Rim dejansko vedno manj upoštevata zaščitni zakon.

Senator Francesco Russo je glede mestne občine izjavil, da bi njena ustanovitev prinesla samo koristi. Ali to drži?

Tržaški senator tega ne more dokazati. Kar pomeni, da gre preprosto za njegovo mnenje, ki je sicer vsega spoštovanja vredno. Na osnovi še vedno veljavnega deželnega zakona iz leta 2006 je mestna občina Trst možna že skoraj celih deset let. Pogoj so bili preprosti in dosegljivi: mestna občina mora zaobjemati vsaj eno občino in dosega vsaj dvesto tisoč prebivalcev. To se pravi, da so bili parametri mestu Trst celo pisani na kožo. Kot slovenska stranka pa ne soglašamo s predlogom, da bi mestna občina zaobjela recimo tudi vse ostale okoliške občine, saj bi to izničilo politično avtonomijo dvojezičnih uprav v korist centralizacije vseh oblasti in torej odločitev v palači tržaškega županstva. Kar sem razumel naše mnenje delijo tudi župani okoliških občin. Sicer pa bi politikom iz vrst Demokratske stranke svetoval, naj si pojme razjasnijo še najprej doma.

Zakaj?

Ker smo glede mestne-metropolitanske občine brali vse možne predloge. Videmski župan je za povezavo Trsta in Vidma, kar spominja bolj na hitro železnico kot pa na skupno upravno enoto. Poslanec Alessandro Maran je menda predlagal metropolitansko občino, ki naj bo velika kot vsa dežela, s čimer soglaša vladni podtajnik Gianclaudio Bressa. To pomeni, da mestne občine ni, ali pa da se ukine dežela, kar me nemalo skrbi. Nakar smo brali predlog o mestni občini od Tržaške na Trzič in morda Gorico, kar so tamkajšnji upravitelji gladko odklonili. Nazadnje je bilo slišati predlog o skupni občini s Koprom, kar zelo spominja na hlastanje po t.i. izgubljenih ozemljih in je, mednarodno pravno, nemogoče. Od Dežele FJK naročena univerzitetna študija jasno opozarja, da tržaške mestne občine ne bo, če vanjo ne zaupajo Slovenci in če se ne širi na Goriško. Predsednica Dežele FJK Debora Serracchiani je bila prav tako kategorična: mestna občina ni aktualna. Zelo aktualne pa so, dodajam jaz, prihodnje upravne volitve v Trstu, na katere bi vsebinsko nična razprava o mestni občini lahko imela zelo kvarne posledice ...

Kako se mestna občina usklajuje z deželno reformo krajevnih uprav oziroma ustanovitvijo medobčinskih zvez?

Na to vprašanje je po svoje odgovorila že predsednica dežele. Ustanovitev ene same mestne občine zlomi razmerja in rav-

novesja med krajevnimi upravami na deželnem nivoju. Drugače bi bilo, ko bi vsem štirim ali petim (s Trzičem) večjim mestom priznali poseben status, kar bi jih izvzelo od logike medobčinskega povezovanja. Nekaj takega sem bil tudi predlagal in zagovarjal v deželnem svetu, žal brez uspeha. A tako je, ko so večine samozadostne.

Kakšno je stališče stranke SSK glede deželne reforme krajevnih uprav?

Deželni zakon smo skušali v deželnem svetu v mejah možnega izboljšati, še vedno pa je daleč od potreb, ki jih izraža dvojezično območje od Milj do Trbiža. Po našem mnenju je zakon neusklajen tudi z mednarodnimi zaščitnimi določili, kar je predmet pritožbe naših na Deželno upravno sodišče. Občinski upravitelji so bili v tem smislu zelo jasni, saj je večji del občinskih svetov na zaščitenem območju gladko odklonil osnutke statutow in ustanovnih aktov novih medobčinskih zvez, češ da ne zagotavljajo ohranjanja specifičnosti naših teritorijev. Posebnost dvojezičnih občin in tistih občin, kjer je priznana in zaščitena slovenska manjšina, lahko učinkovito upoštevamo le, če jim priznamo vso pravico do odstopanja od preozkih parametrov, ki jih določa zakon. Skratka: zahtevali smo, da občine iz seznama dvaintridesetih zaščitnih lahko prosto odločajo, s kom in kako naj se povezujejo, in to brez vsakršnih oblik kazni za »nepokorne« ali vsiljevanja povezav. To se ni zgodilo. Dokaz tega je, da predlog štirih okoliških občin na Tržaškem, da ustanovijo samostojno zvezo, je deželna uprava odklonila brez vsebinskega in političnega soočenja.

Ali ste mnenja, da je v deželi FJK sploh potrebna reforma lokalnih uprav, ali pa zagovarjate stališče, da je potrebno obdržati status quo?

Absolutno ne. Spremembe so potrebne, od Rima dalje. Zanesljivo vem, da so tudi vsi naši občinski upravitelji že od nekdaj na poti vzajemnega sodelovanja in ustvarjanja sinergij med različnimi upravami. Cilj je jasen in preprost: boljše storitve z manjšim stroškom. Pot do tega pa, seveda, ni samoumevna. Vsak župan zlasti majhnih občin dobro ve, da so že zdavnaj minili časi, ko je lahko razmišljal, načrtoval in upravljal v popolni avtonomiji. Za naše občine pa se vsemu temu dodaja še element slovenskosti, se pravi spoštovanja načela dvojezičnosti, ki preprosto pomeni spoštovanje dostojanstva, enakopravnosti, domovinske pravice tudi slovenskega jezika in identitete. Da ne bomo tujci na svojem.

Ali je oz. bo stranka SSK predstavila svoj predlog za reformo krajevnih uprav?

Glede splošnih načel je Slovenska skupnost od vsega začetka iznesla svoje predloge k deželnemu zakonskemu osnutku in, kot povedano, le manjši del teh je vladna večina tudi sprejela. Ni bilo npr. sprejeto odstopanje za občine iz zaščitene območja, kar bi nas danes edino lahko re-

Podpredsednik deželnega sveta Igor Gabrovec

šilo iz neprijetne zagate. Povedali smo tudi, da je vsedrjavni reformni »zakon Delrio« pravzaprav boljši od deželnega, saj deluje manj vsiljivo in zlasti omogoča povezovanje občin s konvencijami, se pravi s pogodbami o skupnem upravljanju storitev, ne pa z enosmerno potjo povezovanja v nove administrativne zveze. Glede pokrajin smo predlagali, da bi jih ohranili ali pa reducirali v dve avtonomni po modelu Trenta in Bocna. Pokrajine bi tako lahko upravljale z medobčinskimi storitvami, za kar pa danes brez vsakega uspeha ustanovljamo kar osemnajst novih medobčinskih zvez. Ali nimate vtisa, da so bili veliko bolj pogumni predlogi SSK?

Deželno reformo krajevnih uprav so zdaj zamrzili za 120 dni, v Trstu in v Miljah pa se je medtem že začela volilna kampanja. Kaj se bo zgodilo?

Srčno upam, da izvajanje reforme zamrznemo za celo leto in medtem poiščemo boljše in dogovorjene rešitve. Drugače bodo zrcalne posledice na volilno soočenje neizbežne in predvsem desnica bo pri tem imela zelo lahko igro.

Kaj predlagate glede bodoče ureditve javnih uprav na Tržaškem?

Predlagamo avtonomijo mesta Trst in na drugi strani povezovanje med okoliškimi občinami, ki določene storitve lahko tudi soupravljajo z deželno prestolnico. To je bil tudi predlog naših županov.

Kaj bi pomenila morebitna ustanovitev mestne občine za majhne oz. slovenske občine? Ali bi bila v skladu z zaščitnim zakonom?

Ni nam jasno, kateri je končni predlog, saj kraljuje zmeda že pri samih predlagateljih. Ukinitve in že sama omejitev upravne avtonomije dvojezičnih občin pa seveda silovito trči v načelo zaščite na osnovi mednarodnih sporazumov.

Ali lahko mestna občina vpliva negativno na avtonomijo Dežele FJK?

Načelno ni nobene povezave med dvema konceptoma. Vpliva pa lahko negativno na občutljiva razmerja med Trstom in Furlanijo, ki pa po mojem mnenju potrebuje eden drugega.

Kaj menite o namigih glede bodoče ustanovitve t.i. makroregij? Kaj bi to pomenilo za slovensko narodno skupnost v FJK?

Ustanovitev makroregije bi najbrž marginalizirala našo Deželo v odnosu do znatno večjega Veneta in centri oblasti bi se najbrž postopno pomikali v smer Benetk. V tem primeru bi se dežela FJK res spremenila v nekaj, kar zelo spominja na veliko metropolitansko območje, z gorami in planoto vred. Trento in Bocen pa sta itak že jasno povedala, da ne pristajata.

Parlament je pred kratkim sprejel reformo senata: za Slovence bo v bistvu nemogoče izvoliti predstavnika. Kakšno je vaše stališče?

Lahko teoriziramo do onemoglosti, vendar z dvema samima senatorjema v kvoti FJK - eden župan in drugi deželni svetnik - bo onemogočena vsaka diskusija o zamčenju prisotnosti Slovencev. Da gremo dlje, volilni zakon za poslansko zbornico je v tem smislu verjetno celo protiušten. Če je trend tak, potem naj imajo v Rimu toliko poguma, da spremenijo ustavo in iz nje izbrišejo garancije za narodne manjšine. Tako bo vsaj zadoščeno doslednosti.

Aljoša Gašperlin

Opčine: s signalizacijo varnejša cesta

Tržaški župan Roberto Cosolini, pokrajinski odbornik za promet Vittorio Zollija, tržaška občinska odbornica za promet Elena Marchigiani in predsednik zahodno-kraškega rajonskega sveta Marco Milcovic so si včeraj ogledali območje nekdanje Trbiške ceste pri športnem centru bezbolskega društva Alpina. Številni občani so se pritožili zaradi previsoke hitrosti, s katero švigajo avtomobili na tistem odseku ceste. Zato sta se občina in pokrajina odločili, da poskrbita za povečanje varnosti na cesti, in sicer z novo zelo vidno talno signalizacijo, ki odslej opozarja voznike, da je na tistem odseku dovoljena vožnja z omejeno hitrostjo na največ 50 kilometrov na uro.

S kolesom po Ul. Mazzini in Ul. Imbriani

Kolesa bodo lahko vozila po Ul. Mazzini in Ul. Imbriani. Odbornništvo za promet tržaške občine je dalo v obeh ulicah namestiti table z dovoljenjem vožnje s kolesom po obeh ulicah. To je prvi korak na poti do ureditve kolesarske poti, ki jo predvideva tržaški prometni načrt.

Cosolini sprejel veleposlanika kneževine Monako

Tržaški župan Roberto Cosolini je sprejel na vljudnostnem obisku veleposlanika kneževine Monako v Italiji Roberta Fillona. Na srečanju je bil govor o izletniški poti, ki preko Alp z več kot 5 tisoč kilometri stez povezuje obe mesti.

Izgubljeno - najdeno

Tržaška občina obvešča, da so v oktobru našli na ulicah sledeče izgubljene predmete: mobilni telefon, zapestnico, nahrbtnik, naočnike in več ključev. Zakoniti lastniki se lahko obrnejo na urad izgubljenih predmetov v tržaški občinski palači na Velikem trgu, mezanin, soba št. 37, od ponedeljka do petka od 9.30 do 11.30. Nekaj drugih izgubljenih in najdenih predmetov je na ogled na sedežu prevoznega podjetja Trieste Trasporti v Ul. dei lavoratori 2.

SHOD - Mirovniki poimenovali (začasno) dve novi prometnici

Ulici proti vojnam

Ul. Proti vsem vojnam v svetu in Ul. Upornikov brigade Catanzaro namesto ulic Cadorna in Diaz

Ulici Cadorna in Diaz sta bili sinoči na novo imenovani, čeprav za kratek čas. Namesto imen dveh generalov sta postali Via la guerra dalla storia (Ul. Proti vsem vojnam v svetu), kjer je bila z besedno igro v italijanščini zahteva po odpravi vojn v svetu, in Via ammutinati della brigata Catanzaro (Ul. Upornikov brigade Catanzaro) v spomin na upor vojakov, ki so se med 1. svetovno vojno v kraju Santa Maria la Longa blizu Palmanove uprli ukazom generalov in zaradi tega umrli.

Za simbolično poimenovanje so poskrbeli predstavniki vrste mirovnih združenj in organizacij, ki so priredili shod pri Trgu Venezia pod geslom Dovolj je z vojaškimi paradami! Pobudo je priredila organizacija Trieste Antimilitarista, sodelovali pa so združenje Tina Modotti, Odbor za mir in solidarnost Danilo Dolci, sindikat Fiom, anarhistična skupina Germinal, Skupina BDS iz Trsta, SKP-Zve-

Udeleženci shoda proti vsem vojnam

FOTODAMJ@N

za levice, KSI-Zveza levice, združenje Salaam ragazzi dell'Olio in tržaška protikapitalistična levica. Na srečanju so delili letake in nudili informacije glede stroškov, ki jih Rim namenja ministrstvu za obrambo s posebnim poudar-

kom na prireditvah ob stoletnici vstopa Italije v 1. svetovno vojno. Zbrane so nagovorili zastopniki raznih organizacij, na sporedu pa sta bila tudi branje nekaterih odlomkov ter nastop zbora Voci arcutate. (ag)

POKRAJINA TRST - Fundacija Luchetta, Ota, D'Angelo, Hrovatin ga bo odkupila od pokrajine

Poslopje v Ul. Valussi bo last Fundacije Luchetta

Fundacija Luchetta, Ota, D'Angelo, Hrovatin bo odkupila od Pokrajine Trst poslopje v Ul. Valussi, kjer je v zadnjih 21 letih pomagala več kot 600 otrokom. Fundacija je bila dve desetletji v tej stavbi na osnovi pogodbe o brezplačnem posojilu, ki ga je sklenila s pokrajinsko upravo. To posojilo bo zapadlo februarja leta 2017, fundacija pa bi morala odtlej plačevati najemnino.

Pot ni bila lahka, saj je morala pokrajinska uprava objaviti javni razpis, nanj pa se nazadnje ni prijavil nihče. To je bil povod za prodajo stavbe, ki jo bo fundacija odkupila po zasebnem pogajanju s pokrajinsko upravo. V ta namen bo najela bančno posojilo, finančna sredstva pa bodo zbirali tudi prek svetovnega spleta s pomočjo množičnega financiranja, bolje poznane z angleškim izrazom crowdfunding.

Vest o prodaji nepremičnine in ves postopek sta obelodanili včeraj pokrajinska predsednica Maria Teresa Bassa Poropat in predsednica fundacije Daniela Luchetta ob udeležbi novinarjev Fulvia Gona in Giovannija Marzinija, ki sta bila med pobudniki fundacije. Namen pokrajine je bilo zagotoviti kontinuiteto in torej na nek način skleniti kupoprodajno pogodbo s fundacijo, je razložila predsednica Bassa Poropat. Pokrajina je seveda upoštevala zakonodajo in objavila javni razpis za prodajo nepremičnine, »k sreči pa ni bilo nobene ponudbe«. Na tej osnovi je prišlo do zasebnega pogajanja in je fundacija odkupila poslopje v Ul. Valussi za 389.347,38 evra.

To je poleg nadaljevanja delovanja pomembno tudi iz čustvenega vidika, je povedala Daniela Luchetta. V Ul. Valussi se je pred 21 leti vse začelo in se bo tudi nadaljevalo, glavna zahvala pa gre ravno javnim institucijam,

Daniela Luchetta

FOTODAMIJ@N

ki so vselej podpirale delo fundacije, od pokrajine do dežele, ki je pred 20 leti posredovala finančna sredstva za obnovo zapuščenih prostorov.

Predsednica Luchetta je na tiskovni konferenci povedala tudi o 12-letnem etiopskem otroku, ki je v tem obdobju gost fundacije. 12-letni Sam (izmišljeno ime) bi bil po vsej verjetnosti že mrtev, ko ga ne bi srečala pot po nesli na Trzin, kjer se ga sprejeli in operirali v otroški bolnišnici Burlo Garofolo. Sam se je rodil s hudo in izredno redko anomalijo na mehuru in v spodnjem delu trebuha, ki prizadene enega otroka vsakih 50 tisoč in ki po več letih privede do smrti, navadno zaradi infekcije. V zahodnih državah se običajno to reši z operacijo takoj po porodu ali celo s prekinitvijo nosečnosti, saj je to mogoče tudi ugotoviti s predporodnimi preiskavami. V Etiopiji gredo stvari drugače. Zahvaljujoč se pogumu matere je Sama v Burlu konec avgusta operiral kirurg Waifro Rigamonti. Petnajst dni po 10-urni operaciji je Sam že vprašal, ali bo lahko končno igral z žogo, danes pa se veseli, da se bo lahko družil s prijatelji in obiskoval šolo.

Aljoša Gašperlin

Poslopje v Ul. Valussi pred 21 leti pred obnovo

FOTODAMIJ@N

MAVHINJE - Pričevanje o tatvini v hiši

»Ukradli so nam vse, od nakita do bižuterije«

Tatovi imajo radi praznike in konce tedna, ko si marsikdo privoščijo nekajdnevni izlet in pusti hišo prazno. Zadnji konec tedna so policisti in karabinjerji v devinsko-nabrežinski občini obravnavali štiri tatvine v stanovanjih: policisti so se ukvarjali s tremi primeri na območju Sessljana, karabinjerji pa s tatvino v Mavhinjah.

Žrtev mavhinske tatvine ne skriva, da jo je dogodek najprej šokiral, potem pa pošteno razjezil. Sonja Markuža, ki zjutraj raznaša Primorski dnevnik, stanuje pri hišni številki 47. Hiša stoji ob glavni cesti, pred njo je drog javne razsvetljave. Kljub temu pa so tatovi izbrali prav to hišo, vanjo so vlomili v soboto med 18.10 (ko je gospa Sonja odpeljala 14-letno hčer na neko zabavo v Tržič, mož pa je bil v službi) in 19.30 (ko se je vrnila domov). »Ko sem se vrnila, sem zagledala odprta vhodna vrata. Vprašala sem se, ali jih pred odhodom nisem zaklenila. Film sem zavrtela nazaj in si rekla: da, gotovo sem jih zaklenila. Vstopila sem v hišo in si še nisem predstavljala, da je bil morda kdo v njej.« Je včeraj pripovedovala Mavhinjka. Kmalu pa je naletela na pravo razdejanje: najprej razmetane omare v jedilnici, potem pa še v vseh ostalih sobah. V veži je našla na tleh odlomljen kos vrat: »Storilci so verjetno vlomili z izvijačem, vrata so močno poškodovali.«

Hotela je poklicati svakinjo, a telefon ni delal, zato se je odpravila k njej in z njeno pomočjo poklicala karabinjerje. Ti so prispeli 20 minut pozneje, poslikali so posamezne sobe in sestavili zapisnik. V nedeljo so jo obiskali še sessljanski policisti, ki so hoteli preveriti, ali je bila tatvina podobna onim v Sessljanu. »Pri nas so tatovi ukradli denar, ki ga je hčerka že tri leta zbirala v svojem hranilniku, da bi si kupila pametni telefon. Pa tudi uhane, ki jih je prejela ob prvem obhaju ter birmi. Meni so ukradli ves nakit: uhane, prstane, zapestno uro, bisere ...« (kaže, da niso bili na delu romski tatovi, saj se ti ne dotaknejo biserov, ker naj bi prinašali nesrečo, op. nov.). V naglici so odnesli tudi bižuterijo, parfum, »kafetjero« in menda celo pol salame. »Skupno so odnesli za 5 ali 6 tisoč evrov, k temu je treba dodati še poškodovana vrata,« je povedala naša sogovornica. Po dogodku jo je najprej zaskrbelo, kako bo novico sporočila hčeri, »v naslednjih dneh pa se je v meni nakopičila jeza«. V vasi v zadnjem obdobju ni bilo nič slišati o podobnih tatvinah, pred časom se je nekaj podobnega zgodilo v Cerovljah. »Prav je, da so sovaščani pozorni,« je posvarila. (af)

Tatovi dejavni tudi na Opčinah

V zadnjih dneh so na Krasu zabeležili več tatvin v stanovanjih, konec tedna še zlasti na območju Sessljana, kjer je policija tamkajšnjega komisariata obravnavala tri primere.

Na Opčinah so policisti zabeležili najmanj dve tatvini med 28. oktobrom in 1. novembrom, tatovi naj bi zlezli v eno ali dve stanovanji v nekem poslopiju v Ulici Papaveri. Na stavbi, ki meji na gozd in omogoča torej manj opazna nezakonita početja, so neznanci splezali do kuhinjskega okna, zlezli v stanovanje in iz njega odnesli nekaj dragocenosti.

V neki spletni skupini na Facebooku, posvečeni varnosti na Tržaškem, so uporabniki objavili tudi informacije o domnevnih tatvinah v dveh parkiranih avtomobilih (v Samotorci in pri pokopališču na Colu), katerih pa včeraj ni bilo mogoče preveriti. (af)

ULICA ROSSETTI - Tatvina v igralnem salonu

Neverjetna sreča? Ne, motilec signala

S posebno napravo sta onespobila igralni avtomat in iz njega večkrat iztržila visoke dobitke, tatinski podvig pa se je zanj slabo končal. Policisti so pred dnevi aretirali oba moška, 31 in 25 let stara romunska državljana s stalnim bivališčem v Padovi I.M.M. in G.A.G., ki sta bila več dni dejavna v igralnem salonu v Ulici Rossetti v Trstu.

Moška sta zahajala v igralni salon, kjer sta na skrito uporabljala nedovoljen pripomoček, motilec signala »emp jammer«. Le-ta s pošiljanjem elektromagnetnih impulzov »zmoti« avtomat oziroma prepreči njegovo pravilno delovanje, zaradi česar kovanci preprosto padajo iz njega. To velja tako za igralne avtomate kot za avtomate za menjavo denarja. Motilce signala je mogoče nabaviti na svetovnem spletu, kjer so na voljo tudi navodila za sestavljanje naprave v slogu »sam svoj mojster«.

Dvojico je začel pozorneje opazovati upravitelj salona. V zadnjem tednu je opazil, da so avtomati registrirali nenavadno visoko število dobitkov, kar je bilo po njegovi oceni sumljivo, zato je takoj obvestil policijo. Policisti so se zatem odpravili v igralni salon,

Motilec signala

kjer je dvojica pravkar zahtevala denarni dobitke.

V samem igralnem salonu je sledila osebna preiskava, med katero so policisti našli napravo ter 1300 evrov v bankovcih ter kovancih. Vse to so zasegli in oba osumljenca odvedli na kvesturo, nato pa še v tržaški zapor. Dolžijo ju sodelovanja v tatvini v oteževalnih okoliščinah.

ULICA CORONEO - Prehitra vožnja pred zoro

Prevrnil se je

V prometni nesreči se je voznik lažje poškodoval

Avtomobil je pred zoro pristal na strehi prav pred tržaškim zaporom; nesreči je botrovala prehitra vožnja

FACEBOOK

Včeraj ob 5.50 zjutraj je služba 118 prejela klic v zvezi s prometno nesrečo v Ul. Coroneo. Pred zaporom se je rdeč citroen sam prevrnil na streho, voznik (70-letni F.A.) pa jo je odnesel z lažjimi poškodbami. Navzoči so bili karabinjerji, lokalni policisti in gasilci.

UL. ORLANDINI

Rop na Pončani

Sinoči sta bila delno zaskrbljena roparja v akciji na Pončani. Okrog 19.30 sta tik pred zaprtjem stopila v trafiko v Ulici Orlandini št. 36, v kateri je bila samo še upraviteljica. Eden od dveh roparjev ji je zagrozil z manjšim nožem, ona pa se jima ni upirala. Iz trafike sta odšla s približno štiristotimi evri gotovine.

Takoj po dogodku je trafikanška poklicala policijo, na prizišče so prispeli policisti mobilnega in forenzičnega oddelka. V teku je preiskava, zaradi česar s kvesture niso sporočili podrobnosti.

SCIENCE+FICTION - Bogat seznam filmov v gledališču Miela in dvorani Tripcovih

Nagrada Bruceu Sterlingu, snovalcu cyberpunka

Levo ameriški pisatelj Bruce Sterling, ki bo danes prejel nagrado za življenjsko delo: kot zanimivost naj navedemo, da je poročen s srbsko pisateljico in aktivistko Jasmino Tešanović; desno prizor iz filma Veronike Franz in Severina Fiale Goodnight Mommy

SCI+FI

Osrednji današnji dogodek v okviru festivala znanstveno fantastičnega filma Science+Fiction bo podelitev nagrade Urania d'argento za življenjsko delo ameriškega pisatelju Bruceu Sterlingu (ob 20. uri v dvorani Tripcovih), avtorju številnih romanov, esejev in pripovedk, ki so v 80. letih krepko spremenili znanstveno fantastiko. Z antologijo Mirrorshades (1986) je dejansko definiral žanr cyberpunk, Sterling pa je tudi pozoren opazovalec tehnologije in novih medijev. Nagrado podeljujejo skupaj z založbo Mondadori.

Po nagrajevanju bodo (prvič v Italiji) v sklopu tekmovalnega dela festivala predvajali post apokaliptični film Turbo Kid, v katerem se ljudje soočajo s posledicami uničujoče jedrske vojne. Ob 22. uri bo sledil film Stung Bennija Dieza. Dvorana Tripcovih bo pred tem, popoldne, gostila še dva filma: The Whispering Star režiserja Siona Sona (ob 16. uri) in Jackrabbitt Carltona Ranneyja (ob 18. uri).

V gledališču Miela pa bodo danes na ogled kratki filmi (ob 16. uri) ter dolgometražni Index Zero (r. Lorenzo Sportiello, ob 18. uri), Goodnight Mommy (Veronika Franz in Severin Fiale, ob 20. uri), Nina Forever (navzoča bosta Ben in Chris Blaine, ob 22. uri) in polnočni It Follows (David R. Mitchell).

DIJAŠKI DOM - Zadnji petek v oktobru

Vesel jesenski praznik

Gojenci snovnošolskega in srednješolskega programa so se pomerili v osmih igrah - Nagrajevanje najboljših

Na dvorišču so se poigrali z listjem

»Dirka« v vozičkih

TKS - Ob 18. uri

Jutri nagrajevanje natečaja Mladart

V prostorih Tržaškega knjižnega središča (TKS) na Oberdankovem trgu bo jutri ob 18. uri potekalo nagrajevanje umetniškega natečaja Mladart. Udeležili se ga bodo člani komisije in avtorji prispevkov, slednji pa bodo tudi razstavljeni.

Natečaj Mladart je priredilo društvo Mladi Slovenske skupnosti v sodelovanju z Mladimi za Prihodnost Natečaj je bil posvečen mladim ustvarjalcem z namenom, da bi spodbudili mlade, naj uporabljajo in razvijajo svojo spretnost in kreativnost. Namenjen je bil vsem dijakom slovenskih višjih šol v Trstu in Slovenem, ki obiskujejo šole s italijanskim učnim jezikom ter vsem mladim Slovenem do 25. leta starosti. Poleg tega je razpis upošteval tudi posebna kategorija za srednješolce slovenskih šol v Trstu.

Tehnika in tematika sta bili prosti, da ne bi omejevali mladih umetnikov. Lahko je bila torej skica, fotografija, kip, instalacija, modno oblačilo in podobno.

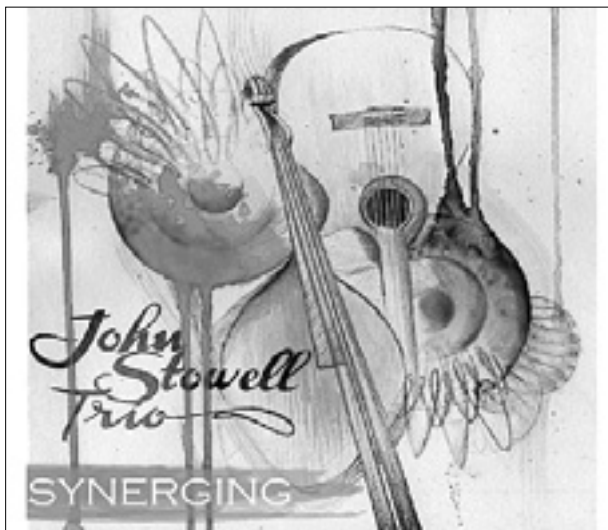
Nagrajenke/ci bodo prejeli nagrado s strani sponzorjev natečaja in sicer Avtošole Bizjak, Cvetličarne Delia cvetje-fiori, Kmetije Gruden-Žbogar, Pub-a Skala Gropada in Založbe Mladika.

Filmska revija Narodi na pohodu

V Multikulturnem centru v Ul. Valdirivo bo od danes do 26. novembra potekala filmska revija z naslovom Narodi na pohodu, ki jo prireja filmski krožek Charlie Chaplin. Danes bodo ob 20.30 predvajali film La giusta distanza (Prava razdalja) italijanskega režiserja Carla Mazzacurattija. V četrtek, 12. novembra pa bo na vrsti vilm Le ferie di Licu (Licujev dopust) režiserja Vittoria Moronija.

KAVARNA S. MARCO - Ob 21.30

Koncert tria Johna Stewella

Platnica zadnje zgoščenke tria Johna Stewella

Ameriški jazz kitarist John Stowell se bo danes, po enem letu, vrnil v Trst. V kavarni San Marco v Ul. Battisti bo s svojim triom, ki ga dopolnjujeta basist Alvise Seggi in bobnar Igor Checchini bo predstavil zadnji album Synerging.

Skupina je nastala pred štirimi leti, po tečaju, ki ga je Checchini priredil v Italiji in katerega gost je bil Stowell. Glasbenika sta se takoj »ujela«, kmalu se jima je pridružil basist Seggi. Sledila je prva sezona koncertov in nato izdaja prvega albuma.

Trio se bo predstavil tržaškemu občinstvu na koncertu z začetkom ob 21.30.

Pretekli petek je v slovenskem Dijaškem domu v Trstu potekal tradicionalni jesenski praznik. Bil je to pester in vesel dan za vse udeležence. Šolske knjige in zvezki so tokrat ostali v torbah, zamenjali so jih igre in zabava. Kot vsako leto na zadnji petek v oktobru se je tudi letos na ta dan odvijal jesenski praznik.

Osem skupin, ki so jih sestavljali gojenci osnovnošolskega in srednješolskega pošolskega programa, se je pomerilo v petih igrah, ki so jih vodile jesenske živali: pri lisici so otroci na traktorjih trgli papirnato grozdje; pri polžu so nabirali jesensko sadje iz blaga; pri veverici so z veveričjim repom, na katerem je bil pripet magnetek, pobirali želode; pri ježu so s pokritimi očmi nabadali lesene bodice na papirnate ježe in pri medvedu so metali divje kostanje v poseben likaj.

Ob koncu vseh iger je vsaka skupina prejela škatlo s suhim jesenskim listjem, s katerim je morala ustvariti umetnino z jesenskim motivom. Nastali so tako gozdovi, ježki, veverice, drevesa, kostanji iz rumenordečih in rjavih listov.

Nič manj se niso zabavali starši. Za njih so bile organizirane posebne igre, s katerimi so nabirali točke, ki so jih potem podarili skupini, v kateri je tekmoval sin oz. hčerka.

Igriv popoldan sta sklenila nagrajevanje najboljših skupin in pogostitev z dobrotami, ki so jih pripravili starši gojencev ter tipičnim jesenskim prigrizkom, pečenimi kostanji. (and)

Razstava Zero pixel

V kavarni San Marco v Ul. Battisti bodo danes odprli fotografsko razstavo del 16 umetnikov Zero pixel, na kateri bodo razstavljeni izključno tako imenovane analogne fotografije, ob razstavi pa bodo potekala tudi srečanja, predstavitve knjig, fotografski laboratoriji, in sicer na temo hrane in prehrane. Revijo prirejata društvi Acquamarina in Officina Istantanea, umetniški vodja pa je mednarodno znani tržaški fotografski mojster Ennio Marin. Razstava bo odprta do 28. novembra.

Čokolada, ljubim te

»Cioccolatiamo« (Čokolada, ljubim te) je priljubljen sejem čokolade, ki že petnajsto leto zapored poteka v Trstu. Od danes do nedelje (med 9. in 21. uro) bodo v velikem šotoru na Trgu sv. Antona gostili »čokoladarje« in slašničarje, ki bodo ponujali svoje čokoladne dobrote. Na ogled bo tudi razstava o gojenju kakava in čokoladni predelavi, od jutri dalje pa so predvideni tudi delavnice in praktični prikazi. V nekaterih mestnih restavracijah bodo ob tej priložnosti ponujali tudi izključno čokoladne jedilnike. Čokoladni sejem bo danes ob 16. uri odprl občinski odbornik Edi Kraus.

Nikogaršnji splav

V sklopu niza Raz/seljeni bodo danes ob 18. uri na Postaji Rogers predstavili knjigo La zattera di Nessuno. V njej je plesalka in terapevtka Piera Principe opisala svojo življenjsko izkušnjo, ki se je bistveno spremenila po hudi prometni nesreči sredi 80. let prejšnjega stoletja.

Včeraj danes

Danes, ČETRTEK, 5. novembra 2015

ZAHAR

Sonce vzide ob 6.50 in zatone ob 16.47 - Dolžina dneva 9.57 - Luna vzide ob 0.29 in zatone ob 14.03.

Jutri, PETEK, 6. novembra 2015

LENART

VREME VČERAJ: temperatura zraka 12,8 stopinje C, zračni tlak 1022,3 mb ustaljen, vlaga 51-odstotna, veter 2 km na uro severovzhodnik, nebo jasno, morje mirno, temperatura morja 17,3 stopinje C.

Šolske vesti

SLOVENSKI VISOKOŠOLSKI SKLAD SERGIJ TONČIČ razpisuje natečaj za dodelitev štipendij in podpor za akademsko l. 2015/16. Prijavijo se lahko študenti in študentke, ki imajo stalno bivališče ali so rojeni v FJK ter se izobražujejo po dodiplomskih ali podiplomskih visokošolskih programih. Vloge do 20. novembra v Ul. Ginnastica 72. Pogoji razpisa na www.sklad-toncic.org.

Čestitke

Hip hip hura, moja mama VALENTINA 40 let ima! Koš poljubčkov ji pošiljata in mnogo srečnih dni ji želita mala Martina in tatko Mitja.

Prišel je dan, ko VALENTINA praznuje 40. rojstni dan. Obilo sreče in zdravja ji želita Lili in Angel.

Mali oglasi

AVTO fiat punto 55, letnik 1998, prevoženih 125.000 km s kljuko za prikolico, prodam za 800,00 evrov. Tel. št.: 333-4872311.

PRODAJAM kalup za voščeno satovje in čebelji vosek. Cena po dogovoru. Tel. št. 329-3865944.

PRODAM vgradno električno peč z ventilom franke, umivalnik in ploščo za kuhanje na metan. Cena 200,00 evrov oz. po dogovoru. Tel. št.: 338-2639849

Lekarne

Od srede, 4. do nedelje, 8. novembra 2015:
Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00
Ul. Cavana 11 - 040 302303, Oširek Osoppo 11 - 040 410515, Boljunec - 040 228124 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30
Ul. Cavana 11, Oširek Osoppo 11, Ul. Settefontane 39, Boljunec - 040 228124 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Settefontane 39 - 040 390898.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televisa.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Turistične kmetije

AGRITURIZEM DEBELIS
je na Kolonkovcu odprt do 15.11 vsak dan od 10. do 22.

Ul. Ventura 31/1
Tel: 040-391790

OSMICA VRBAN
Šmihelj 28, Šempas
je odprta od 6.11 do 15.11.

Osmice

DRUŽINA CORETTI je odprla osmico v Lonjerju. Toplo vabljeni! Tel. 340-3814906.

JOŽKO COLJA je odprl osmico v Samatorci št. 21. Vljudno vabljeni. Tel. št.: 040-229326 ali 347-4781748.

NA PROSEKU v Kutu sta odprla osmico Vesna in Žarko. Toplo vabljeni.

OSMICA je odprta, Repen 42.
PAOLO IN MARINKA sta v Mavhinjah na Punkiški odprla osmico. Tel. št. 040-299985.

Kino

AMBASCIATORI - 16.00, 18.40, 21.30 »007 Spectre«.

ARISTON - 17.00, 19.00, 21.00 »La legge del mercato«.

CINEMA DEI FABBRI - Dvorana je rezervirana.

FELLINI - 16.00, 20.00 »Woman in Gold«; 18.10, 22.00 »Rock the Kasbah«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.20, 18.20, 20.10, 22.10 »Tutto può accadere a Broadway«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 18.10, 21.45 »Mustang«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.15, 18.00, 20.00, 22.00 »Alaska«; 16.30, 20.00 »Malala«.

KOPER - PLANET TUŠ - 15.40, 19.50 »Družina v najem«; 16.00 »Hotel Transilvanija 2 (sinhr.)«; 16.50 »Hotel Transilvanija 2 (sinhr.) 3D«; 18.40 »Kuhar na robu«; 18.35 »Skavti proti zombijem«; 15.45, 17.00, 18.00, 19.15, 20.00, 20.30, 21.00, 22.00 »Spectre«; 20.40 »Zadnji lovec na čarovnice«; 16.15 »Črna maša«; 17.40 »Šiška Deluxe«.

NAZIONALE - 17.30, 20.15 »007 Spectre«; 16.40, 18.15, 20.00, 21.40 »Snoopy and Friends - Il film dei Peanuts«; 16.30, 18.15, 20.00, 21.30 »Firenze e gli Uffizi«; 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Freeheld - Amore, giustizia, uguaglianza«; 16.40 »Hotel Transylvania 2«; 20.00 »Inside Out«; 18.20, 22.10 »Belli di papà«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

THE SPACE CINEMA - 15.50, 17.40, 18.45, 20.50, 21.40 »007 Spectre«; 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »Snoopy and Friends - Il film dei Peanuts«; 16.40, 19.05, 21.30 »The Last Witch Hunter«; 16.30, 19.00, 21.30 »Alaska«; 16.40, 21.30 »Belli di papà«; 16.40 »Hotel Transylvania 2«; 18.50 »Crimson Peak«; 19.00, 21.00 »Firenze e gli Uffizi 3D«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.40, 20.30 »007 Spectre«; Dvorana 2: 16.45, 20.10 »Snoopy and Friends - Il film dei Peanuts«; 18.15 »Tutto può accadere a Broadway«; 21.45 »007 Spectre«; Dvorana 3: 17.30, 20.00 »Freeheld - Amore, giustizia, uguaglianza«; 22.00 »The Last Witch Hunter«; Dvorana 4: 18.00 »The Last Witch Hunter«; 20.00, 22.00 »Belli di papà«; Dvorana 5: 17.15, 19.50, 22.10 »Alaska«.

Izleti

OBČINA DOLINA za ovrednotenje Naravnega Rezervata doline Glinščice organizira v nedeljo, 8. novembra, 3. brezplačni vodeni izlet ciklusa »Jesen v dolini Glinščice 2015: Med gozdovi in gmajami na Kokoši«. Trajanje pribl. 3 ure. Namenjeno družinam in otrokom starejšim od 8 let. Zbirališče ob 9. uri pri cerkvi na Pesku. Info in prijave do petka, 6. novembra: info@riservavalrosandra-glinscica.it ali na tel. št. 040-8329237 (od pon. do pet., 9.00-13.00).

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV IN KRU.T vabita člane in prijatelje, da se v četrtek, 17. decembra, zapeljejo do Ljubljane na voden ogled Plečnikove hiše na Trnovem, sprehod med božičnimi stojnicami in uživanje praznično okrašene slovenske prestolnice. Info in prijave v Ul. Cicerone 8, II. nad., tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

Obvestila

AŠD SK BRDINA prireja sejem rabljene smučarske opreme v domu Brdina na Opčinah. Urnik: danes, 5. novembra, 18.00-21.00 zbiranje opreme;

prej do novice

www.primorski.eu

petek, 6. novembra, 18.00-21.00; sobota, 7. novembra, 16.00-21.00; nedelja, 8. novembra, 10.00-12.00 ter 16.00-20.00. Ob priliki, boste lahko dobili vse informacije glede smučarskih tečajev za zimsko sezono 2016. Tel. št. 347-5292058, info@skbrdina.org.
www.skbrdina.org.

BIVŠI DIJAKI 3.A, 3.B IN 3.C RAZREDA, ki so obiskovali N.S.Š. Srečka Kosovela na Opčinah v š.l. 1982/83, pozor! Prišel je čas, da se spet srečamo v soboto, 14. novembra, ob 19. uri v Sežani. Prijave in info do danes, 5. novembra, na tel. št.: 346-2197404 (Ivo).
MOPZ FANTJE IZPOD GRMADE vabi k maši zadušnici, v hvaležen spomin na rajne pevce in pevke devinskih zborov, ki jo bo daroval župnik Giorgio Giannini v cerkvi sv. Duha v Devinu danes, 5. novembra, ob 19.30.

ZKB vabi člane na območna srečanja: danes, 5. novembra, ob 20. uri na sedež ZKB na Opčinah; v ponedeljek, 9. novembra, ob 20. uri na sedež SKD Igo Gruden v Nabrežini; v torek, 10. novembra, ob 20. uri na sedež SKD Valentin Vodnik v Dolini. Prijava v tajništvo na tel. št. 040-2149200, v podružnicah ali na clanisoci@bcccarso.it.

GLASBENA MATICA prireja slovesno otvoritev š.l. 2015/16 z nagrajevanjem najboljših učencev in podelitvijo spričeval učencem, ki so opravili izpit na podlagi konvencije z videmskim konservatorijem v petek, 6. novembra, ob 18.30 v razstavnici dvorani ZKB na Opčinah. Vljudno vabljeni.

SLOV.I.K.: v petek, 6. novembra, ob 18. uri v Gregorčičevi dvorani, Ul. sv. Frančiška 20 (2. nad.), bo predavanje Igorja Guardiancicha (Univerza Južne Danske - Syddansk Universitet) »Od uspeha do propada (in nazaj): Slovenija, Evroobmočje in težavna zapuščina jugoslovanskega samoupravljanja«.

1965-2015 »FEŠTA« 50-LETNIKOV od Milj do Štivana!!! Sporočamo, da bo večerja v soboto, 7. novembra, ob 20. uri dalje v gostilni v Prečniku.

TPPZ PINKO TOMAŽIČ sporoča, da bo v nedeljo, 8. novembra, ob 15.00 nastop na proslavi ob 40-letnici spomenika padlim v NOB v Gročani. V torek, 10. novembra, bo ob 20.45 na sedežu na Padričah redna pevka vaja.

CENTER OTROK IN ODRASLIH HARMONIJA organizira laboratorij »Delo me obremenjuje: strategije in metode proti stresu« s psihologinjo in psihoterapevko Ingrid Bersenda v ponedeljek, 9. novembra, ob 17.15 v Ul. Canova 15. Število mest je omejeno. Vpis na tel. št.: 320-7431637 ali center.harmonija@gmail.com.

JUS MEDJA VAS obvešča, da so odprte prijave za sečno drvi za družinsko uporabo na jusarskih zemljiščih za zimno 2015/16. Prijave zbiramo do ponedeljka, 9. novembra. Obrazce dobite v gostilni v Medji vasi 10a in v agriturizmu v Medji vasi 21. Info na tel. 338-7738027 (Igor) ali 329-3730633 (Adam).

KRD DOM BRIŠKIČI obvešča, da bo potekala telovadba za dobro počutje in za zdravo hrbtenico, letošnja novost je Nirvana vadba, pod vodstvom prof. Mateje Šajna. Brezplačna vadba bo v ponedeljek, 9. in petek, 13. novembra, ob 9.30 (telovadba za dobro počutje in za zdravo hrbtenico); v četrtek, 12. novembra, ob 19.30 (Nirvana vadba). Za vpis in pojasnilo po tel. št.: 040-327053, 346-9520796 (Alenka) in 00386-40303578 (Mateja).

KRU.T IN NŠK vabita v sklopu Vseživljenjskih aktivnosti na srečanje bralnega krožka »Skupaj ob knjigi« v ponedeljek, 9. novembra, ob 18. uri v čitalnici NŠK, Ul. S. Francesco 20. Prijave in informacije v Ul. Cicerone 8, tel. št. 040-360072 ali pri NŠK.

KD SLOVAN s Padriči organizira tečaj angleščine za začetnike. Informativni sestanek bo v torek, 10. novembra, ob 20. uri v domu Skala v Gropadi. Informacije in prijave na jan.grgic@alice.it ali 349-7386823 (v večernih urah).

ODDELEK ZA MLADE BRALCE NŠK obvešča svoje male obiskovalce, da

bodo novembrski Pravljici iz kovčka lahko prisluhnili v sredo, 11., in v četrtek, 12. novembra, ob 16.30. Vabljeni!

KD BARKOVLE, Ul. Bonafata 6, prireja v četrtek, 12. in 19. novembra, od 18. ure dalje tečaj za predjedi. Vodila bo Nerina Ferfaglia. Info na tel. 040-415797 ali 331-1255035.

FOTOVIDEO TS80 vabi v petek, 13. novembra, ob 20.15 v prostore TS80 (Ul. S. Giorgio 1) na predavanje Dušana Jelinčiča »Vandranje po Južni Ameriki pred časom interneta«.

REVIJA OTROŠKIH IN MLADINSKIH PLESNIH SKUPIN ZSKD »Do svobodnega giba« bo v soboto, 28. novembra, ob 17. uri v Prosvetnem domu na Opčinah. Rok prijave zapade 13. novembra. Info na www.zskd.eu, info@zskd.eu, tel. 040-635626.

OBČINA ZGONIK obvešča, da so brezplačno na razpolago prostori v občinski stavbi za fotografske in slikarske razstave. Prošnje (kratki življenjepis, predstavitev razstave in fotografija o predlagani razstavi) sprejme na segreteria@com-sgonico.regione.fvg.it ali pa na občinskem vložišču do 23. novembra, do 12. ure.

35 - LETNIKI se bomo zbrali v soboto, 28. novembra, v Repnu. Informacije na tel. št.: 339-8243934 (Marko), 340-5937718 (Sara) in 345-0934730 (Kristjan).

ZSKD obvešča včlanjene zборе, da je na www.zpzp.si objavljena elektronska prijavnica na 47. revijo Primorska poje 2016. Prijava možna do vključno 4. decembra.

Prireditve

SKD GRAD OD BANOV vabi na ogled razstave »Prečni kamen v suhem zidu« Vojka Ražma: otvoritev bo v petek, 6. novembra, ob 20.30 v društvenih prostorih; na ogled bo 7. novembra, ob 18. do 20. ure. V nedeljo, 8. novembra, ogled prenovljenih pastirskih hišk v okolici Banov, zbirališče ob 10. uri na osrednjem vaškem trgu »v Stajah«.

SKP IN KSI vabita v petek, 6. novembra, ob 18.30 v Ljudski dom v Podlonejru na večer na temo »Mir, internacionalizem, pravice, šolstvo, kultura in delo, še vedno aktualne sanje bolševističnih revolucionarjev«. Večer je posvečen 100-letnici rojstva Paola Semeja.

KD TINA MODOTTI vabi v Ljudski dom na Pončani v soboto, 7. novembra, ob 20.30 na koncert kantavtorja Gualtieria Bertellija. V nedeljo, 8. novembra, bo od 10. do 12. ure potekala delavnica socialne, politične in protestne pesmi.

SKD IGO GRUDEN vabi na odprtje razstave Nives Vocchi »Svetloba kamna«, ki bo v soboto, 7. novembra, ob 18. uri v kavarni Gruden. Umetnico bo predstavila Lucia Lalovich.

STRANKA KOMUNISTIČNE PRENOVE vabi v soboto, 7. novembra, ob 18. uri v Ljudski dom na Pončani na srečanje »Oktobrska revolucija, še aktualna?«.

RAJONSKI SVET za Zahodni Kras in vaše organizacije vabijo narodne noše, da se polnoštevilno udeležijo Martinove furenge, ki bo na Proseku v nedeljo, 8. novembra, ob 15. uri.

SKD KRASNO POLJE Gročana, Pesek in Draga ter Občina Dolina vljudno vabita na slavnostno prireditev ob 40. obletnici postavitve spomenika padlim, ki bo v nedeljo, 8. novembra, ob 15.00 na trgu v Gročani. Slavnostna govornica bo predsednica pokrajinskega odbora VZPI-ANPI Trst Stanika Hrovatin. Nastopil bo TPPZ Pinke Tomažič.

SKD LIPA vabi v nedeljo, 8. novembra, ob 19. uri v dvorano Gospodarske zadruge v Bazovici na ogled veseloigre v narečju »Svakinja da te kap«, režija Anja Škabar, v izvedbi članov RZ Repentabor in SKD Kraški dom.

DSI IN KNJIŽNICA DUŠANA ČERNETA vabita v ponedeljek, 9. novembra, v Peterlinovo dvorano, Ul. Donizetti 3, na predstavitev spominov šolnika,

Moški zbor Fantje izpod Grmade

vabi

k maši zadušnici

v hvaležen spomin na rajne pevce in pevke devinskih zborov

Mašo bo župnik Giorgio Giannini daroval v cerkvi Sv. Duha v Devinu v četrtek, 5. novembra, ob 19.30.

glasbenika, publicista in urednika prof. Alojzija Geržiniča »Od Save do Srebrne reke«. O njej bosta spregovorila prof. Matija Ogrin iz Ljubljane in avtorjeva hčerka Teodora Geržinič iz Buenos Airesa. Lučka Kremžar pa bo predstavila razstavo Geržiničevih del, ki jo je pripravila Knjižnica Dušana Černeteta. Začetek ob 20.30.

SLOVENSKA PROSVETA IN ZCZP vabita v soboto, 14. novembra, ob 19. uri v dvorano Marijinega doma, Ul. Risorsa 3, na 3. Srečanje mladinskih pevskih zborov. Sodelujejo: Mlajši deklški zbor KD Barkovlje (vodi Aleksandra Pertot), Dekliška skupina Bodeče Nežice (vodi Mateja Černic), Mladinski zbor Sweethearts iz Dobrle vasi na Koroškem (vodi Anna Pasterk) in Dekliški pevski zbor Glasbene šole Koper (vodi Maja Čilenšek).

FOTOVIDEO TRST80 vabi na ogled fotografske razstave Nataše Peric v gostilni v Zgoniku »Poezija kontrastov«. Zaprto ob sredah.

FOTOVIDEO TRST80 vabi na ogled fotografske razstave v gostilni pri Ferlugh. Avtor Marko Civardi, tema »Pregovori o hrani«. Zaprto ob torkih.

KRU.T vabi svoje člane in prijatelje k sodelovanju na skupinski razstavi za ovrednotenje ljubiteljskega umetniškega izražanja. Postavljena bo v okviru dogajanja Veseli december, v sodelovanju s KD Vigred v Štalci v Šempolaju. Info in prijavi obrazec v Ul. Cicerone 8/b, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

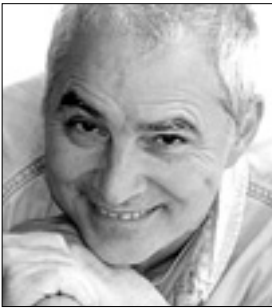
RAZSTAVA »PRVA SVETOVNA VOJNA - RDEČI KRIŽ« je na ogled ob petkih, sobotah in nedeljah v Štalci v Šempolaju. Urnik do 15. novembra: 15.30-19.00.

SKD TABOR in društvo Piano FVG, prirejata v Prosvetnem domu na Opčinah v nedeljo, 15. novembra, ob 18. uri Opensko glasbeno srečanje s pianistom Andreyem Ivanouom.

5.11.2010

5.11.2015

Dorian

Vedno z nami.

Hčerka Sara in mama

Ob izgubi drage mame Marie Budin izrekamo Žarku in družini iskreno sožalje

mavhinjski jusrji

ZAHODNI KRAS - Včeraj predstavitev na tržaški občini ob prisotnosti odbornika Edija Krausa

Na Proseku od jutri do srede v znamenju svetega Martina

Martinovo, ko se mošt simbolno spremeni v pravo vino, je verjetno eden najstarejših praznikov pri nas, saj sega v poganske čase, ko so se naši predniki zahvaljevali bogovom za dobro letino in se pripravljali na zimo. Zaradi splošne priljubljenosti Cerkev med pokristjanjevanjem praznika ni odpravila, ampak ga je zaznamovala z znanim svetnikom, svetim Martinom, ki je postal zavetnik Proseka. V tej vasi bodo tudi letos organizirali praznik sv. Martina, ki bo potekal od jutri, 6. novembra, do srede, 11. novembra. Podrobno letošnjega martinovanja so predstavili na včerajšnji novinarski konferenci na sedežu tržaške Občine, ki je poleg rajonskega sveta za Zahodni Kras glavni pokrovitelj prireditve. Organizatorje martinovanja je gostil občinski odbornik Edi Kraus, ki je za proseški praznik dejal, da je vedno pomembnejši v turistični promociji Trsta in njegove okolice.

Pester kolektar prireditve sta predstavila deželni tajnik Kmečke zveze Edi Bukavec in predsednik zahodnokraškega rajonskega sveta Roberto Cattaruzza.

Z leve Roberto Cattaruzza, Edi Kraus in Edi Bukavec

FOTODAMJ@N

Slednji je spomnil, da se bo martinovanje začelo jutri ob 18. uri v proseški Društveni gostilni, kjer bodo pripravili zdravico s prosekarnjem, na kateri bo sodeloval ženski pevski zbor Prosek - Kontovel. Ob 20. uri bodo v Kulturnem domu Prosek - Kontovel predstavili toponime na Proseku. Martinovo druženje se bo na

istem prizorišču nadaljevalo tudi v soboto, ko bodo pripravili dobrodelni turnir v briškoli Walter Ferluga (ob 15. uri), s katerim bodo pomagali društvu ADMO (Združenje darovalcev kostnega mozga), dve uri pozneje pa se bo dogajalo na sedežu rajonskega sveta, kjer bodo odprli različne razstave. Ker praznik sv. Martina

povezujemo z mladimi vini in pojedina, je prav, da omenimo kulinarčni dogodek v Kulturnem domu (ob 18. uri), na katerem se bodo potegovali za najboljše »fancle z dušo«. Zvečer ob 19.30 bo v cerkvi sv. Martina zborovski koncert, na katerem bosta nastopila zbor Corale Barbisano iz kraja Pieve di Soligo in slovenski zbor Jacobus Gallus iz Trsta. Ob 21. uri pa v Kulturnem domu sledi glasbeni dogodek z DJ-jem.

Nedeljski program, ki bo izrazil folkloristične narave, je predstavil deželni tajnik Kmečke zveze Edi Bukavec, ki je poudaril, da ima za okoliške vinarje praznik poseben pomen, saj za njih pomeni končanje opravil. Po Martinovem pohodu, ki se bo začel ob 9.30 pri spomeniku padlim na Proseku, bo popoldne (ob 15. uri) na programu tradicionalna Martinova furenga ali prevoz novega vina s konjsko vprego. Dogodka se bo udeležila tudi Kraljica terana 2015 Kristina Tavčar iz Krepelj, nastopila pa bosta tudi MoPZ Kraški dom Repentabor in Pihalni orkester Škofja Lo-

ka. Ob 16.30 bo sledil krst novega vina prosekarnja, ki ga bodo krstili vitezi vina. Dogodek v Kulturnem domu bodo pospremili godba Bohinj, MoPZ Kraški Dom Repentabor in otroški pevski zbor OŠ A. Černigoi. Pričujoče vino bo rdeča nit ponedeljkevega srečanja (ob 18. uri) na sedežu rajonskega sveta, kjer bo zgodovino prosekarnja predstavil novinar in poznavalec vin Stefano Cosmo. Zvečer (ob 20. uri) bo v krajevnem Kulturnem domu nastopil Duo Tzigano.

V sredo, 11. novembra, ko bodo Prosečani obeležili god vaškega zavetnika sv. Martina, pa si domačini in obiskovalci iz bližnje in daljne okolice lahko obe-tajo veliko zabavnih trenutkov, ki jih bosta nudila sejem sv. Martina in kmetijski sejem Okusi sv. Martina. Ob 14.30 bo na dvorišču rajonskega sveta mogoče okušati vina domačih proizvajalcev, ob 16. uri bo v cerkvi Sv. Martina sveta maša, pozno popoldne pa v Kulturnem domu sledi ples. Ob 19. uri bodo tu počastili tudi letošnjo vinsko letino z nagrajevanjem vin in natečajem Pričevanja. (sč)

slovensko stalno gledališče SEZONA 2015/16

Koprodukcija Slovensko stalno gledališče in Mestno gledališče ljubljansko

Henrik Ibsen
PEER GYNT
režiser Eduard Miler

petek, 6. november, ob 20.30 - reda A,F
sobota, 7. november, ob 20.30 - red B
nedelja, 8. november, ob 16.00 - red C,K,T
v Veliki dvorani s italijanskimi nadnapisi
S PODORO FUNDACIJE CRTRIESTE

BLAGA JNA SSG:
od ponedeljka do petka 10.00-15.00
Tel. 040 2452616 / brezplačna številka 800214302
www.teaterssg.com

REPEN - V soboto od 20. ure dalje martinovanje v domači restavraciji

Alpski kvintet pri Križmanu

Ob pristni martinovi pojedini bo s pevcem Otom Pestnerjem s svojimi vižami pozabaval mlado in staro

Vse kaže, da se je Alpski kvintet »zatreskal« v Repen. Lani je igral na Placu ob občinskem prazniku, pred dvema letoma na Kraški ohceti, v soboto pa bo zasviral le nekaj metrov stran, v restavraciji Križman, kjer bo v soboto s svojimi vižami popestril martinovanje.

Večer (rezervacije na tel. št. 040/327115) bo ob pristni martinovi pojedini izjemen, saj bo z Alpskim kvintetom zapel eden od najbolj znanih in imenitnih slovenskih pevcev lahke glasbe, Oto Pestner.

Ob takem kulinarčno-pevskem duetu zabave gotovo ne bo manjkalo, kot se navsezadnje ob Martinovem tudi pošteno spodob.

Oto Pestner

BUMBACA

Alpski kvintet bo v soboto zaigral v Repnu

TRŽAŠKO KNJIŽNO SREDIŠČE - Na kavi s knjigo Pax Putina

Andrej Stopar o Putinovi Rusiji

Slovenski novinar je bil osem let dopisnik RTV Slovenija v Moskvi - S Putinom Rusija spet imperialna sila - Po aneksiji Krima se je Rusija zelo spremenila

Gost tokratnega srečanja Na kavi s knjigo v Tržaškem knjižnem središču (TKS) je bil odlični poznavalec ruske politike, novinar in novi odgovorni urednik 1. programa Radia Slovenija Andrej Stopar, ki je bil med letoma 2005 in 2013 RTV-jev dopisnik iz Moskve. Pred številnim občinstvom je predstavil svojo knjigo Pax Putina, ki je izšla pri založbi Goga, v njej pa avtor prinaša skrben izbor radijskih poročanj in kolumn, ki jih je napisal za MMC in časnik Večer.

Pogovor z velikim poznavalcem ruske zgodovine in kulture je vodila Martina Kačol, ki je gostu postavila kar nekaj vprašanj. Iz povedanega lahko zaključimo, da je Rusija po svojem ustroju imperij, ki bo, če bo presodil, da je to v njegovem interesu, povzročil vse, kar mu stoji na poti. Stopar je podrobno analiziral značaj Rusije, ki ga je potrebno razumeti. V osmih letih je to državo podrobno spoznal, a se pogosto z njo tudi ni mogel strinjati. Kot je povedal, je rusko okolje precej specifično; že samo razumevanje, kakšna naj bo vloga države in kakšna vloga državljana, je drugačno.

ANDREJ STOPAR

FOTODAMJ@N

Večkrat je poudaril, da je Rusija zanimiva in večplastna, zato jo je treba dolgo spoznavati in se z njo ukvarjati, da jo razumeš. Dolgoletni RTV-jev dopisnik se jo je naučil razumeti tudi s pomočjo lokalnega prebivalstva, kar pa tujemu novinarju uspe le, če pozna ruski jezik. Poznavanje jezika je pomembno tudi zaradi spremljanja tamkajšnjih medijev. Sam je namreč primerjal ruske medije in agencijske novice v angleškem jeziku, nato pa skušal iz tega izluščiti to, kar se mu je zdelo najboljše temu, kar se je dejansko dogajalo. Zanimivo se mu zdi, da sta literatura in gledališče sestavni življenjski

Srečanju je sledilo veliko ljudi

FOTODAMJ@N

potrebi, ki jo ruski državljani, tudi tisti z nižjimi dohodki, morajo zadovoljevati na dnevni ravni. Na vprašanje, kaj pomeni naslov Pax Putina, je Stopar odgovoril, da naslov odraža oblikovanje vplivnega območ-

ja, torej nekaj, k čemur je ves čas stremela politika Vladimirja Putina. Povedal je tudi, da se je Rusija v zadnjem letu zelo spremenila, še posebej po aneksiji Krima. Ta aneksija je po besedah včerajšnjega gosta

porušila razmerje ne samo med Rusijo in Ukrajino, ampak tudi med Rusijo in Zahodom. Za doseg aneksije je Rusija potrebovala mobilizacijo javnega mnenja, mobilizirala pa je predvsem domoljubna občutja, je opozoril Andrej Stopar, ki še naprej zelo intenzivno spremlja rusko politiko, pa čeprav z večjo distanco.

To je le nekaj utrinkov, ki povzemajo čas Stoparjevega dopisniškega dela v Moskvi. Veliko več pa prinaša knjiga, v kateri je avtor osem let življenja in dela omejil na nekaj več kot 200 strani. Besedila v kronološkem zaporedju natančno zarišejo čas vladanja enigmatičnega Putinovega kroga, čas, ko je Rusija iz ekonomsko zlomljene ostanka Sovjetske zveze ponovno postala imperialna sila. Stoparjeva slika Rusije je tako zapleten mozaik, spisan v privlačnem slogu. Spremno besedo je prispeval priznani televizijski novinar Igor Bergant, ki je kolega Stoparja označil za modernega novinarja, ki je kos izzivom histeričnega medijskega časa. Sam Stopar pa pravi, da knjigo odlikuje zlasti analitičen pečat.

Sanela Coralič

HOTEL SAVOIA - Kosilo za 26 mestnih stoletnikov

Ko preteklost zaživi za pogrnjeno mizo ...

Bučni narastek na gobovi omaki, piščančji ravjoli z mletim mesom, telečja pečena v peči z zelenjavo in dišavam, sveža sadna kupa ... in seveda torta velikanka. Okusen, hkrati pa lahek in preišljen jedilnik za šestindvajseterico posebnih gostov - 8 tržaških stoletnikov in 18 »nad-stoletnikov«. Toliko se jih je namreč v spremstvu sorodnikov udeležilo vsakoletnega kosila, ki ga zanje prireja Občina Trst in Zdravstveno podjetje.

Restavracija hotela Savoia Excelsior na nabrežju je bila včeraj že pred 13. uro nabi-

109-LETNA
IOLANDA
GIOVANARDI

FOTODAMJ@N

V restavraciji hotela Excelsior na nabrežju so gostje glasno (saj so vsi še precej naglušni) obujali spomine na mlada leta

FOTODAMJ@N

to polna. V ozadju je donela melodija klavirja in pevca sta izvajala operetne arije. Gostje so sedeli za mizo in glasno, saj so vsi še precej naglušni, kramljali med seboj in obujali spomine. Najstarejša med njimi je bila včeraj gospa **Iolanda Giovanardi**, ki je marca dopolnila častitljivih 109 let. Na vprašanje, kateri je recept za tako dolgo življenje, je hudomušno odgovorila, da gre za neke nove preparate, ki jih sama ne pozna. »Glavno je, da se počutim dobro in da me nič ne boli,« je povedala gospa, ki se je rodila v Imoli in sedaj prebiva v domu za starejše občane Bartoli.

Ob sosednji mizi je sedela trojica radoživih 103-letnikov. »Moje življenje so zaznamovale vojne. Kar nekaj sem jih dal skozi in vsaka me je tako ali drugače okrepila. Morda me to ohranja živega,« pravi najstarejši v dvorani, 103-letni **Egone Krosel**, ki resnici na ljubo deluje daleč kot najmlajši. Čil in klepetavi starček nam je s kozarcem

103-LETNI EGONE
KROSEL

FOTODAMJ@N

rdečega vina v rokah (»pozor, striktno rdečega, takega, kakor ga pijemo alpinci«) povedal, da so pomembno vlogo v njegovem življenju odigrale tudi ženske. »Tako dobro dene, ko se ti približa kakšno lepo dekle,« se je zasmejal. Bolj pomembni od žensk, pa so bili za leto mlajšega Nicolòja Germana prijatelji. »Vsak mora živeti iskreno in pošteno ter gojiti prava prijateljstva, ki se naposled izkažejo v trenutku potrebe.«

103-LETNA
CORINDA BELLINI

FOTODAMJ@N

Gospa **Corinda Bellini** je na kosilo prišla kar sama, celo abonma za gledališče si je tudi letos nabavila. »Dokler mi uspe, bom kar vztrajala,« nam je zaupala. Nekaj časa so ji hčerke priskrbele negovalko, pa se

ni obrestovalo. »Takrat sem morala jaz skrbeti zanjo, pa še stegnenico sem si zlomila.« Gospa Corinda je po rodu iz Rima in vdova je ostala pred 38 leti. »Od takrat sem začela potovati. Mož mi je pred smrtjo rekel, naj si poiščem novo ljubezen, sama pa sem ga pomirila, da me moški ne zanimajo. Naj mi raje pusti veliko denarja, da bom lahko potovala in uživala.« In tako je tudi bilo - odpotovala je v Ameriko, bila je v Avstraliji in na Kitajskem. »Veste, kaj vam povem: najpomembnejše je živeti polno življenje in uživati vsak trenutek. Vseeno pa bučnega narastka, čeprav pravijo, da je za starejše primeren, ne bom pojedla.«

Zanimivih anekdot bi lahko našli še in še. Naj zabeležim samo eno, o ljubezni namreč. V opomin tistim, ki pravijo, da se ljubezen po nekaj letih izpoje. Pri eni od miz je sedel starejši par: 102-letni Giovanni Pittacco in njegova 95-letna žena Ernesta Radin sta poročena kar 76 let in še vedno je tako kot prvi dan, pravita ...

Sara Sternad

Trenutek za razmislek in praznik

Včerajšnji dan je po mnenju občinske odbornice za socialno politiko Laure Famulari minil v znamenju znanstvenega razmisleka in praznika. Dopoldan je namreč potekalo znanstveno soočanje posvečeno aktivnemu staranju. Znano je namreč, da živi v našem mestu v primerjavi z državnimi standardi izredno visok odstotek starih: samo stoletnikov oz. nad-stoletnikov je danes paje 135. »Beseda je tekla o starejših v luči znanstvenega razvoja, o viru torej, ki nam dovoljuje, da pobliže razumemo, kako poteka staranje v našem mestu in kako deluje preventiva oz. kako bi jo bilo treba okrepiti.« Za goste pa je nedvomno praznični trenutek, ko obujajo spomine na mlada leta in so, pa čeprav samo za en dan, protagonisti mestnega dogajanja. (sas)

LAURA
FAMULARI

FOTODAMJ@N

OPČINE - Koncert Sklada Mitja Čuk v cerkvi sv. Jerneja

Glas Leonardove harmonike

Na instrument, ki ga je izdelal Mario Buonoconto po da Vincijevi skici, je zaigral Aleksander Ipavec ob spremljavi čembala Paole Chiabudini

V cerkvi cv. Jerneja na Opčinah so včeraj dopoldne zazveneli zvoki, kakršnih še ni bilo slišati. Uhajali so iz dveh posebnih glasbil: čembala in povsem edinstvene harmonike, ki si jo je bil pred stoletji zamislil sloviti italijanski izumitelj in likovni umetnik Leonardo da Vinci.

Njegovo skico te posebne harmonike je furlanski glasbeni obrtnik Mario Buonoconto prelin v realnost. Zgradil je povsem svojstven instrument, ki z mehom in klaviaturo spominja na harmoniko, ima pa tudi piščali, da je tako nekakšen hibrid, imenovan Leonardov portativ.

Koncert z igranjem na ta svojstvena glasbila je priredil Sklad Mitja Čuk, v dveh dopoldanskih izmenah pa mu je prisluhnilo polno mladih poslušalcev.

Oba instrumenta je predstavil sam Mario Buonoconto, ki je izdelal tudi čembalo. Na Leonardov instrument je zaigral harmonikar Aleksander Ipavec, ki je tudi razkril glasovne značilnosti Leonardovega portativa, njegovo glasbo pa je spremljal čembalo Paole Chiabudini.

Levo Mario Buonoconto; desno Aleksander Ipavec s harmoniko Leonarda da Vincija; spodaj otroci so prisluhnili nevsakdanjim zvokom

FOTODAMJ@N

OSTARELI

Marjan
Kemperle

marjan.kemperle@primorski.eu

Laboratorij prihodnosti

S starostjo spomin peša, a navsezadnje ime ameriškega farmacevtskega podjetja, ki je sredi osemdesetih let preteklega stoletja poslalo svoje izvedence v Trst, ni v tej zgodbi niti tako pomembno.

Ameriški strokovnjaki so prišli v mesto, ker je bilo že takrat po strukturi prebivalstva eno najstarejših, če že ne najstarejše na svetu. Zanje je bil Trst nekakšen laboratorij. Z blagostanjem se je življenje podaljšalo, k podaljšanju so svoje prispevala tudi zdravila. Prav podatek, da so Tržačani, vsi, od novorojenčka do najstarejšega stoletnika, takrat zaužili povprečno po kilogram (!) zdravil letno, je bil za farmacevtsko industrijo interesanten. V njem je zaznala svojo bogato zaslužkarsko prihodnost.

Letošnji sto in več letniki, ki jih je tržaška občina pogostila v elitnem mestnem hotelu, so bili takrat še povsem »mladeniško« nastrojeni. Z leti je njihovo število naraslo. Po podatkih statističnega urada tržaške občine jih je bilo konec junija letos skupno 140: 15 moških in 125 žensk.

Zanimiv pa je še drug podatek, ki se splošneje nanaša na »starost« Trsta.

Vedno po podatkih občinskega statističnega urada je bilo konec junija v občini 57.940 prebivalcev starih 65 in več let. 28,3 odstotka celotnega občinskega prebivalstva.

V Italiji je bil ta odstotek, po podatkih državnega statističnega urada lstat, znatno nižji: 21,9 odstotka. V Furlaniji-Juljski krajini je starih 65 in več let 25,1 odstotka prebivalstva.

Skratka: Trst ostaja v vsedržavnem merilu najstarejše mesto. Statistika pravi, da ljudje živijo tu dlje. Kakovost življenja ostarelih pa ne sodi v njeno pristojnost.

SODOBNA GLASBA - Zanimiv festival Trieste prima

Vzhod in Zahod

Harmonikar in skladatelj Corrado Rojac je predsednik društva Chromas, ki že 29. leto zapored organizira Mednarodna srečanja s sodobno glasbo Trieste Prima. Po prerani smrti ustanovitelja in umetniškega vodje Giampaola Corala je naš vsestranski glasbenik prevzel odgovorno breme, je pa tudi prava oseba na pravem mestu, kajti že dolgo je prisoten na sodobni glasbeni sceni kot interpret in skladatelj, zato ima kar širok vpogled v vse, kar se dogaja na tem področju. Prvi koncert je bil prejšnji teden posvečen Pier Paulu Pasoliniju, izoblikoval ga je ansambel Ex Novo Iz Benetk.

Katere so letošnje smernice festivala?

Pod naslovom od Vzhoda do Zahoda smo želeli zaobjeti vse, kar se zanimivega razpleta na dokaj širokem področju; popoln prikaz je seveda nemogoč, vendar upam, da bodo poslušalci doživeli marsikaj zanimivega. V imenu društva Chromas bi se rad zahvalil direktorici tržaškega muzeja Revoltella, Marii Masau Dan, ki nam je tudi letos omogočila izpeljavo vseh koncertov v tamkajšnji dvorani. Prvi koncert je bil posvečen spominu na Pier Paola Pasolinija, ki je bil umorjen pred štiridesetimi leti. Drugi koncert bomo jutri izpeljali v sodelovanju s konservatorijem Tartini. Glasbeni inštitut, na katerem že več let poučujem, ima zanimiv in živahen oddelek za nove tehnologije: protagonist koncerta (ob 18. uri - urnik bo za vse koncerte nespremenjen) bo tolkalec Gabriele Petracco, na sporedu pa bodo Živkovič, Geoffroy, Perez Tedesco, van Rossum, Klatzov in Kuhr, torej pestra družba iz Srednje in Vzhodne Evrope.

ZVzhoda bo prišel tudi duo, ki bo nastopil 13. novembra.

Naš gost bo ukrajinski duo Semčuk-Zunica, violonist in pianist, ki bosta igrala skladbe Messiaena, Takemitsuja, Stankoviča, Hovhanessa in Szymanowskega, zelo zanimiv pa se obeta tudi koncert, ki bo 20. novembra: iz Istanbula bo prišel Hezarfen Ensemble, ki nam bo predstavil starejšo in novejšo turško oz. bližnjevzhodno glasbo. To bo prava poslastica, saj nimamo veliko priložnosti, da bi spoznali bogate tradicije teh dežel.

V ponedeljek, 30. novembra, se bo glasbi pridružila likovna umetnost

Festival vodi
Corrado Rojac

ARHIV

To bo naš poklon pokojnemu prijatelju Coralu, čigar glasba je večkrat črpala navdih iz likovne umetnosti: koncert bo predstavil Maurizio Lorber, igrala bosta harmonikarja Ghenadie Rotari in Ozren Grozdanič ter pianist Mosè Andrich, na platnu bomo videli projekcije slik, ki se navezujejo na Coralovo glasbo.

Oddelek za nove tehnologije tržaškega konservatorija bo sodeloval tudi pri koncertu v petek, 4. decembra ...

Res, toda protagonist bo vsekakor imeniten ansambel iz Frankfurta, Ensemble Interface, ki bo igral skladbe Billoneja, Nona in Lachenmanna. Menim, da je nivo sodobne glasbe v Nemčiji na višku in mislim, da gre razlog iskati v težji, ki jo imajo štiri stoletja zelo bogate glasbene kulture.

Društvo Chromas je vedno gojilo zelo plodne stike s Slovenijo, kar potrjuje letošnji zadnji koncert.

Pri tem dogodku, ki bo 11. decembra, so soudeleženi Društvo hrUP, inštitut SPLOH ter Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije, igral pa bo mednarodno uveljavljen skladatelj Uroš Rojko, tokrat kot klarinetist, v duu s harmonikarjem Luko Juhartom.

Vse ljubitelje sodobne glasbe vabim, da se nam pridružijo, vstop je prost in ne bo manjkalo prijetnih presenečenj!

Katja Kralj

LJUBLJANA - Knjiga Leonardo Sciascia e la Jugoslavia

Sciascia in Jugoslavija

Bogat zbornik o tem, kako je sicilski pisatelj spoznaval slovansko kulturo

V prostorih ter organizaciji Italijanskega inštituta za kulturo v Sloveniji in v sodelovanju z Društvom Amici di Leonardo Sciascia je v torek v Ljubljani potekala predstavitev knjižnega dela *Leonardo Sciascia e la Jugoslavia*. Knjigo je predstavila urednica Ricciarda Ricorda z Univerze Ca' Foscari v Benetkah, gost večera pa je bil tudi starost slovenske pesniške besede in pisatelj dolgoletni prijatelj Ciril Zlobec.

Ricciarda Ricorda je izpostavila, da gre za delo, ki se posveča do sedaj slabo poznanemu področju odnosov Leonarda Sciascie z jugoslovanskimi literarnimi ustvarjalci. Podrobneje je tudi predstavila vsebino knjige in pri tem izpostavila tesne odnose sicilskega pisatelja z mladimi videmskimi intelektualci (Luciano Morandini idr.), ki naj bi vsaj deloma botrovali »izgradnji mostu« s književniki tudi onstran železne meje. Med drugim je omenila, da je v antologiji delna pozornost namenjena tudi specifični družbeno-političnih interesov, ki so v drugi polovici petdesetih let zaznamovali obe državi in vsaj posredno vplivali tudi na intelektualna dogajanja. Navedla je nekaj znanih potovanj Leonarda Sciascie v Ljubljano, Koper in Zagreb ter njegova srečanja s tamkajšnjimi literarnimi ustvarjalci, kot sta Ivo Andrić in Ciril Zlobec.

Slovenski pesnik je predstavil prva srečanja z italijanskim pisateljem in nadaljnja plodna leta njunega sodelovanja, poseben pomen pa pripisal testnemu in iskrenemu medsebojnemu prijateljstvu.

Ricciarda Ricorda in Ciril Zlobec med ljubljansko predstavitvijo

ROŠA

Ljubljanski publiki je med drugim povedal o metafori sove kot nočne ptice, ki v kolikor se pokaže ob dnevni svetlobi, napoveduje nesrečo, s pomočjo katere je Sciascia skušal razumeti vse tisto, kar je v tedanjem času telo na področju takratne izrazito polarizirane Evrope. »Sciascia je v tedanji Jugoslaviji videl drugačnost, tako od vzhoda kot od zahoda, še kako potrebno tudi za današnjo Evropo. S svojim razmišljanjem brez apriorizmov je odprl vrata jugoslovanske kulture v italijanski kulturni prostor,« je še poudaril Ciril Zlobec, ki je med drugim zaslužen tudi za prevod romana Leonarda Sciascie *Il giorno della civetta*/ Sovji dan v slovenski jezik.

Poleg urednice in avtorice Ricciarde Ricorda, so avtorji zbornika *Leonardo Sciascia e la Jugoslavia* še Alessandro Cinquegrani, Željko Đurić, Lisa Gasparotto, Francesco Izzo, Danijela Janjić, Giovanna Lombardo, Martina Ožbot, Neža Pahovnik, Sanja Ročič in Petra Špeh.

Roša

STALNO GLEDALIŠČE FJK - Domača produkcija

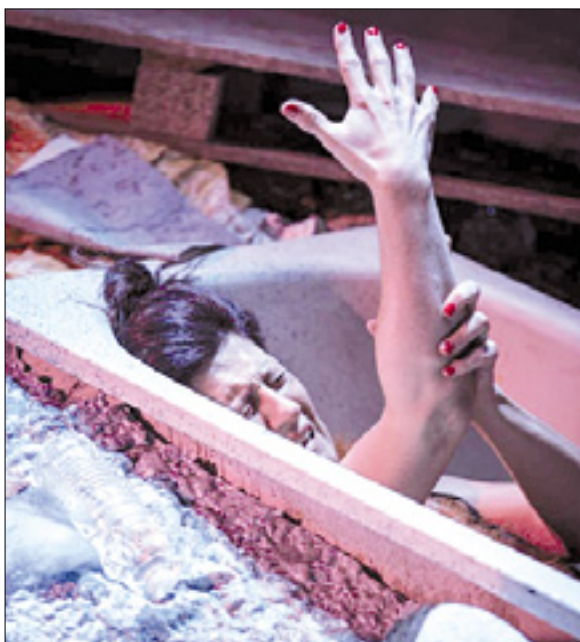
Laični pasijon malih ljudi

Krstna uprizoritev drame Roberta Cavosija Rosso Venerdi v režiji Igorja Pisona

Laični pogled na podobe vsakodnevnega pasijona malih ljudi, osamljenih v množici osamljenih, kakršne na trenutke, sedaj in tukaj, poblisnejo iz vse prežemajočega ozadja Kristusovega pasijona: to je eden poglavitejših vtisov, ki ostanejo v gledalcu po ogledu drame sodobnega italijanskega avtorja Roberta Cavosija *Rosso Venerdi* (Petek rdeči, bi lahko bil slovenski prevod). Krstno uprizoritev je doživela v torek, 3. novembra, v mali Bartolijevi dvorani v Trstu v okviru osrednjega gledališkega abonmajskega niza Stalnega gledališča Furlanije Julijske krajine. Režiser predstave je tržaški slovenski gledališčnik Igor Pison, ki se je doslej slovenskemu in italijanskemu občinstvu priljubil že z lepim številom zanimivih postavitev, od katerih se je večini zapisala v spomin uspešna predstava *Trst, mesto v vojni*, medtem ko je na slovenski sceni pustila močan vtis njegova odčitava romana *Angel pozabe* Maje Haderlap. V prepletajočih se monologih osmih protagonistov, katerih usoda je povezana s tesnejšimi ali rahlejšimi vezmi, s požrtvovalnim zagonom nastopajo člani novoustanovljenega stalnega igrskega ansambla Rossettijevega gledališča.

Roberto Cavosi je uspešen gledališki režiser in zlasti avtor; njegova dela uprizarjajo tako italijanska kot tuja gledališča; dolgoletni Rossettijevi abonenti se verjetno spominjajo drame *Il maresciallo Butterfly*, ki jo je gledališče postavilo v sezoni 1995-1996 in v kateri je nastopala Lučka Počkaj; odmevna je bila tudi drama o ženskih protagonistkah združbe *Rosanero*, ki je ženi gostovala v Trstu, medtem ko je nedavno bila v gosteh v Bartolijevi dvorani predstava *Antonio e Cleopatra alle corse*.

Drama *Rosso Venerdi* sam avtor označuje kot »večglasni monolog«. Skupina malih ljudi (prodajalec, ki od vrat do vrat neuspešno ponuja sesalce za prah; njegova brezposelna žena, kateri je pustil skrb za mater in bolno hčerkico prav na dan, ko mora na razgovor za novo službo; ženin ošabni brat, ki se preživlja z malim kriminalom; prodajalčeva mati, ko boleha za Alzheimerjevim sindromom; mali proizvajalec obutve, pri katerem žena išče zaposlitev) izpoveduje lastno vsakdanjo bolesto, nemalokrat malenkostno, včasih celo nizkotno, ki pa se globoko zarezuje v dušo. Obenem so nemalokrat slepi in gluhi za potrebe bližnjega, razen voznice rešilca, ki se razdaja vsem, čeprav ostaja ravnodušna. Medtem se vsi z različno dojemljivostjo odzivajo na mučeniško smrt obsojenca na Golgoti, med nji-

Maria Grazia Plos

ROSSETTI

mi Simon Peter, ki ne more uiti usodi zatajitve učitelja, in angel, ki ne more nikomur pomagati.

Iz besedila veje množica motivov za razmislek, ki se v Pisonovi postavitvi širijo v mnogotere razvejane smeri, tako da se delo globoko zarezuje v gledalčevo zavest in v njej poraja vprašanje o smislu življenja v današnji razdrobljeni, navlake polni stvarnosti, kakršno nakazujejo tudi scena in kostumi Petre Veber, ki se navezuje na dela ameriškega umetnika, fotografa in režiserja Davida LaC-hapellea.

V enakovredno osvetljenih prepletajočih se monologih nastopajo Riccardo Maranzana kot potujoči prodajalec sesalnikov, Ester Galazzi kot njegova žena, Adriano Braidotti kot ženin brat, Maria Grazia Plos kot bolna mati, Andrea Germani kot mali proizvajalec obutve, Filippo Borghi kot nemočni angel, Francesco Migliaccio kot Simon Peter; v vlogi voznice rešilca do 8. novembra nastopa Federica De Benedittis, nato do 22. novembra Lara Komar. (bov)

filmi@primorski.eu

GREMO V KINO

45 Years

Velika Britanija 2015

Režija: Andrew Haigh

Igrajo: Charlotte Rampling, Tom Courtenay

Ocena: ★★★★★

POGLEJ TRAILER!

Na dan, ko prihaja v evropske kinodvorane najnovejši James Bond in se novi Cvičkovičev film, po prvem tednu v slovenskih kinodvoranah, ponaša z več kot pet tisoč gledalci, bo na velikih platnih zaživela tudi filmska zgodba, ki je februarja navdušila publiko in kritike berlinskega festivala. Protagonistka enega lepših filmov letošnje sezone je spet izredna Charlotte Rampling, po mnenju nekaterih to celo ena njenih najboljših izrednih interpretacij, za katero je na Berlinu prejela nagrado za najboljšo žensko vlogo, medtem ko je tista za najboljšo moško vlogo šla Tomu Courtenayu, drugemu protagonistu filma *45 Years*.

Film, če naj povemo s Kirkegaardom, še enkrat dokazuje, da lahko življenje razumemo samo, če se s pogledom ozremo nazaj in istočasno živimo s pogledom, uprim naprej. To se zgodi tudi paru, Geoffu in Kate, ki se intenzivno pripravljata na praznovanje petinštiridesete obletnice poroke. Mož in žena živita skupno jesen na podeželju Vzhodne Anglije, ob opravljanju vedno istih opravil, ki ju združujeta že celih petinštirideset let. Ljubezni in razumevanja jima navidezno ne manjka in zdaj sta na tem, da s prijatelji nazdravita pomembnemu jubileju. Vse je že skoraj pripravljeno za sobotno zabavo, ko Geoff nepričakovano prejme novico, da so na ledeniku nekeje v Švicarskih Alpah po petdesetih letih odkrili truplo njegove nekdane zaročenke Katie. Njuna vsakdanja, prijetna rutina se na lepem zatakne. Geoff se iz dneva v dan znajde izgubljenega v spominih na čustva in življenje s takrat mladim dekletom, njegova žena Kate pa je vse bolj zaskrbljena, ker opazi, da teža preteklosti z neverjetno močjo udara po sedanjosti in jo neprizanesljivo ruši. Bolj kot se par vrača v preteklost, bolj mu je jasno, kako negotova je prihodnost in jasno je, da je učinek tistega pisma podoben potresu, rezultat tega pa konec njunega sveta. Triinštiridesetletni Andrew Haigh, ki je nase opozoril pred štirimi leti s filmom *Weekend*, je spet z očesom kamere zelo elegantno pomeril v banalni vsakdan vseh nas, v katerem tudi za najmanjšimi kretnjami in na videz nepomembnimi trenutki tičijo velike zamolčane skrivnosti. (Iga)

Goriški prostor

Ulica Garibaldi 9
tel. 0481 356320
faks 0481 356329
gorica@primorski.eu

Primorski
dnevnik

GORICA - V mesto je v torek prišla že druga večja skupina

V 10 dneh 130 prebežnikov, pri Madonini ni več prostora

»V zadnjih desetih dneh je v Gorico že prišlo preko 130 novih prebežnikov. Vsi so "izven konvencije" in torej brez strehe nad glavo. Nujno potrebno je, da kdo ukrepa in poskrbi za njihovo nastanitev, saj župnijski prostori pri Madonini pokajo po šivih,« je za Primorski dnevnik včeraj povedal Paolo Zuttion, direktor goriške Karitas, ki se tri tedne po odmevni reševalni akciji na Soči, po kateri so preko sto prosilcev za azil odpeljali s soškega brega v nekdanji center za nezakonite priseljence CIE v Gradišcu, ponovno sooča s težko situacijo.

Po skupini 48 Afganistancev, Pakistancev in Bangladeševcev, ki naj bi se v ponedeljek pripeljali k nam iz Nemčije, je v torek zvečer v Gorico prišla še ena večja skupina beguncev. »Prišlo jih je 32, med njimi je bila tudi ena ženska, kar se

Med 32 afganistanskimi in pakistanskimi migranti, ki so v torek prišli v Gorico, je bila prvič tudi ženska, nastanili so jo v zasebnem stanovanju

je v Gorici zgodilo prvič. Vsi naj bi bili iz Afganistana in Pakistana; ne vem, ali so prišli po balkanski poti naravnost iz Slovenije ali so bili pred prihodom v Gorico že v Avstriji. Vtis imam, da se vsak izmed njih sproti prilagaja. Očitno pa se je razširil glas, da Nemčija ne namerava več sprejemati toliko prosilcev za azil iz Afganistana,« je dejal Zuttion in nadaljeval: »Ženski smo našli prenočišče v zasebnem stanovanju, okrog sto ljudi pa je prespalo v župnijskih prostorih pri Madonini. Stanje je nevzdržno: župnišče je nabito polno, v njem ni več prostora za nove prebežnike.« Zuttionove besede so izzvenele kot poziv, ki ga naslavlja na javnost: »Nujno potrebno je, da se nemudoma najde alternativna rešitev za njihovo nastanitev.«

Begunci se medtem ponovno zbirajo na soških bregovih. V Soči - so nas včeraj opozorili očividci - se tudi umivajo. Po Zuttionovih besedah se prosilci za azil ob reki zbirajo predvsem podnevi, možno pa je, da nekateri tam ponovno tudi spijo.

Ponovno je zaživel šotorišče na soškem bregu pri Gorici

BUMBACA

Prostovoljci združenja Insieme per voi, ki pomagajo beguncem pri Madonini, so včeraj povedali, da se je v teh dneh veliko občanov odzvalo na njihovo prošnjo po pomoči. »Prinesli so odeje, hrano in oblačila. Še vedno pa nam primanjkuje zdravil, posebno dobrodošli bi bili tudi mleko in piškoti,« so poudarili.

Dogajanje pozorno spremlja tudi goriška prefektura, kjer pa nam podrobnejših informacij ni uspelo dobiti. Napovedanega zasedanja odbora za varnost naj bi danes ne bilo, v ponedeljek pa se bo prefektinja Isabella Alberti udeležila sestanka o begunski problematiki, ki bo potekal v Trstu. (Ale, av)

GORICA - V soboto O migrantih na zborovanju prostovoljcev

V soboto, 7. novembra, ob 9.30 bo v deželni avditorij v Ulici Roma v Gorici petnajsto zborovanje organizacij prostovoljnega dela Furlanije Julijske krajine. Namenjeno bo sestavi novega socialnega načrta. Deželni odbornik Gianni Torrenti je včeraj napovedal, da bo poudarek na reformah, ki jih dežela izvaja na področju socialne in prostovoljnega dela in ki zadevajo angažirane sredine in občane. »Razmislek je nujno potreben, zato da skupaj izdelamo novo strategijo za uresničitev polne integracije vseh občanov, še zlasti teh, ki živijo na družbenem robu,« je izjavil Torrenti in dodal, da bosta v delovno razpravo vključeni tudi integracija in politika sprejemanja migrantov in prebežnikov. »Preseči moramo idejo o neprestanih izrednih razmerah in omogočiti medkulturne izmenjave na osnovi ugotovitve - tako Torrenti -, da prav vsakdo, ki živi na naši zemlji, je nosilec resursov, ki lahko obogatijo vse.«

GORIŠKA

Goljufi že spet trkajo na vrata

»Že spet so tu. Nismo jih pogrešali.« Tako se začel opozorilo, ki ga je deželno združenje potrošnikov Adiconsum naslovilo na javnost, potem ko so se začeli tudi po Goriški ponovno potikati domnevni tehniki, ki sprva ponujajo pregled plinskih peči in napeljav, ko pa se jim odprejo vrata stanovanj, na goljufiv način skušajo prodati napravo za ugotavljanje okvar, ki naj bi povzročale uhajanje plina.

»Eno leto so mirovali, morda v zapori lastne države, sedaj pa so spet na delu. Potem ko so že obiskali Lombardijo in Lacijo, so se vrnili tudi k nam. Nismo jih pogrešali. Na vhodih v stanovanjske bloke in v poštnih nabiralnikih se znova pojavljajo lističi z omembo zakonodaje in obveze o nadomestitvi izpušne cevi za plin, v ta namen pa naznanjajo obisk tehnika z izkaznico, ki naj bi potrjevala njegovo identiteto,« razlagajo pri združenju potrošnikov Adiconsum, ki deluje pod okriljem sindikata CISL; takšno obvestilo so pri združenju našli tudi pred vhodom svojega sedeža. »Nestrpnost pričakujemo nanje,« so včeraj povedali.

Več primerov tovrstne goljufije smo zabeležili lani. Na podlagi preiskave so nato goriški karabinjerji vpisali kazensko ovadbo zoper tri mlade tehnike nekega milanskega podjetja - sicer tujega izvora -, ki so ponujali pregled plinskih napeljav in na goljufiv način prodajali omenjene naprave. Njihove »žrtve« so bili zlasti starejši ljudje. Lani so obiskali več hiš in domačij v Gorici in njeni okolici, tudi v Pevmi, Podgori in Štandrežu, kjer so prodajali naprave za ugotavljanje uhajanja plina celo v ulicah, kjer plinske cevi niso speljane. V stanovanja so stopali z zvijačo: stanovalce so nagovarjali, češ da so njihovi pregledi plinskih peči po zakonu obvezni, da jih je treba čim prej opraviti, saj bi drugače lahko prišlo celo do eksplozije. Ko so jih spustili v hišo, so k plinski peči namestili napravo, vredno od 20 do 70 evrov, zanjo pa so zahtevali plačilo od 200 do 250 evrov. Goljufive tehnike je goriškim karabinjerjem prijavilo osem oseb.

»Goljufivi tehniki vztrajajo pri tem, da je namestitev takšne naprave obvezna, kar ne odgovarja resnici,« opozarjajo v združenju Adiconsum ter pozivajo občane, ki jih bo doletel tovrsten obisk, naj goljufom ne nasedajo in naj se nemudoma obrnejo na varnostne sile.

GORICA - Odsek Korza zaprt za promet

Kocke se premikajo

»Podjetje je slabo opravilo svoje delo« - Podobna posega tudi v ulicah Nizza in Crispi

Z včerajšnjim dnem je odsek Verdijevega korza med križiščem z Ulico Diaz in koncem Korza Italia zaprt za promet. Podjetje Demo iz kraja Summaga di Portogruaro, ki mu je občina pred tremi leti zaupala obnovitvena dela, mora zamenjati vse porfirne kocke dveh prehodov za pešce, saj so se začele premikati.

»Podjetje Demo je slabo opravilo svoje delo, tako da mora stare kocke nadomestiti z novimi,« pravi vodja tehničnega urada goriške občine Mauro Usai. Ko bodo zaključili delo na Korzu, bodo popravili zebrašne črte v Ulici Nizza, nato pa še v Ulici Crispi, kjer so porfirne kocke vse prej kot stabilne. (av)

Delavci nadomeščajo porfirne kocke

FOTO A.V.

GRADEŽ - Podvodna arheologija

Odprtja muzeja še ni na obzoru

V Gradežu se ponovno oglašja polemika okrog odprtja muzeja podvodne arheologije severnega Jadrana. Marca letos je predstavnik dežele izjavil, da bi muzej pomenil dodatno vrednost za obogatitev turistične ponudbe. Iz tega ponovno ni bilo nič. Včeraj pa se je oglašil odbor, ki si prizadeva za odprtje muzeja in v ta namen polemizira s tistimi, ki so prepričani, da bo turiste privlačevala hotelska ponudba, zaradi česar da je potrebno vlagati le vanjo.

»Hoteli služijo turistom, zato da v njih bivajo, k nam pa bodo prihajali le, če jim bomo ponujali atrakcije. Ponujati jim moramo kaj več kot le običajne letovišarske sezone in uresničiti kaj novega v interesu kraja, ki ne more živeti od vse bolj kratkih

poletnih sezon,« pravita Paolo Egidi in Eleonora Molea v imenu odbora. Marca so organizirali javno srečanje na temo muzeja, ki se ga je udeležil deželni odbornik Gianni Torrenti. Dežela je tedaj sprejela obvezo, da bo spodbudila čimprejšnje odprtje muzeja. »Zavedamo se objektivnih težav, povezanih s poslopjem nekdanje šole Scaramuzza, kjer naj bi uredili muzej, toda z ustrežno strategijo bi jih lahko premostili. Spremeniti namembnost tega poslopja bi bila potratna časa in javnega denarja, tudi tistega, ki je že bil vložen v muzej. Zapravili pa bi tudi priložnost oblikovanja dolgoročne turistične, gospodarske in družbeno-kulturne strategije, ki jo v Gradežu pogrešamo,« poudarjajo v združenju.

REDIPULJA - Poziv predsedniku senata

»Zravnajte Italijo«

Pri kostnici so se poklonili padlim in oboroženim silam

Okrog tisoč ljudi se je včeraj v Redipulji udeležilo tradicionalne svečanosti, ki jo ob spominskih kostnicah prirejajo ob dnevu italijanskih oboroženih sil in državne enotnosti. Navzoč je bil predsednik italijanskega senata Pietro Grasso, ki ga je spremljal vladni podtajnik na ministrstvu za finance Enrico Zanetti. Rimska gosta so pričakali predsednica dežele Furlanije Julijske krajine Debora Serracchiani, goriška prefektinja Isabella Alberti in njena tržaška kolegica Francesca Adelaide Garufi, predsednik goriške pokrajine Enrico Gher-

hetta in številni krajevni upravitelji.

Po poklonu padlim in polaganju vencev je Paola Carnielli Del Din, nekdanja partizanka in odlikovanka z zlato kolajno za vojaške zasluge, prebrala motivacijo za najvišje državno odlikovanje neznane vojaka. Slavnostni govornik je bil Enrico Zanetti: spregovoril je o pomenu državne enotnosti in Evrope, ki jo morajo združevati tudi »vrednote, ne le pravila«, izpostavil pa je tudi vlogo italijanskih oboroženih sil v raznih misijah in pri reševanju življenj na Sredozemskem morju.

Pietro Grasso (zgoraj) in učenci (desno) v Redipulji

BUMBACA

Svečanosti se je ob številnih predstavnikih institucij, političnih strank, sil javnega reda in vojske udeležilo okrog tisoč občanov, ki so se zbrali in spremljali slovesnost s stopnišča kostnice in Ulice Eroica. Med njimi so bili tudi učenci in dijaki nekaterih šol iz Foljana-Redipulje, Aviana in Paluzze. Aplavzov ni bilo veliko, en udeleženec pa je Grasso pozval, naj »zravna sključeno Italijo«. Predsednik senata se je nasmehnil in pozdravil, po slovesnosti pa je odšel, ne da bi odgovoril na vprašanja številnih navzočih novinarjev.

Ob robu slovesnosti sta državno združenje družin padlih vojakov in goriški študijski center za restavriranje napovedala, da bosta v okviru projekta ob stoletnici prve svetovne vojne restavrirala in digitalizirala šestnajst seznamov padlih vojakov, ki so pokopani v Redipulji, na Oslavju in v Kobari-du. Ovrednotenje zgodovinske dokumentacije, ki bodo dostopna tudi na spletu, spada v širši projekt spominske zbirke »Memoriale dei Redipuglia« in »razmeščenega« muzeja prve svetovne vojne.

REDIPULJA - Dela se zaključujejo

Pol milijona evrov za obnovo ploščadi

Obnova ploščadi pred muzejem Casa Terza Armata pri kostnici v Redipulji se zaključuje. Dela, v katera so vložili skoraj pol milijona evrov, bi se morala zaključiti še pred včerajšnjo slovesnostjo ob dnevu italijanske državne enotnosti in oboroženih sil, v resnici pa bodo delavci za zadnje malenkosti potrebovali še nekaj dni.

Območje, ki meri 400 kv. metrov, so začeli prenavljati pred približno enim mesecem. Grm v obliki zvezde so izkopali in premaknili drugam, nakar je bila na vrsti ureditev spomenika, ki mu pravijo »kamnita preproga«: na kovinsko mrežo so položili kompozicijo iz kamnov, ki so jih pripeljali iz različnih italijanskih dežel, pod mrežo pa so postavili reflektorje. V projekt spada tudi obnova samega objekta Casa Terza Armata, v katerem imata sedež muzej prve svetovne vojne in ustanova Onorcaduti. Po neuradnih informacijah naj bi obnovljeno ploščad in »kamnito preprogo« slovesno predstavili 9. novembra ob navzočnosti ministrice za obrambo Roberte Pinotti.

Kostnica v Redipulji

BUMBACA

TRŽIČ - Na Trgu Republike

Prva svetovna vojna na osemnajstih panojih

Fotografije in citati opisujejo ključne dogodke na Krasu in v Posočju

Na Trgu republike v Trzinu so včeraj slovesno odkrili 18 panojev, ki prikazujejo ključne trenutke prve svetovne vojne na Krasu in v Posočju. Postavil jih je tržaški kulturni konzorcij v sodelovanju s tržaško občino, ki sta jo včeraj zastopali županja Silvia Altran in odbornica za kulturo Paola Benes. Na ogled so fotografije in naslovnice iz časa prve svetovne vojne, k razmišljanju o grozotah konflikta in njegovih posledicah pa spodbujajo tudi citati filozofov, državnikov in književnikov, med katerimi so Gianni Rodari. Razstavo *Pro memoria* so uresničili v okviru projekta *L'altra mobilitazione*, ki ga podpira dežela Furlanija Julijska krajina in pri katerem so

delujejo številni italijanski in tuj partnerji, o njenem pomenu pa sta spregovorila predstavnik tržaškega kulturnega konzorcija Mauro Piani in Giampaolo Cuscunà. »Zahvaljujem se kulturnemu konzorciju, ki se je zavzel za to pobudo. Z njo se začenja niz dogodkov na temo prve svetovne vojne, ki se bo nadaljeval tudi v prihodnjih mesecih,« je povedala županja Altranova. Dijake zavoda Pertini, ki so se udeležili slovesnosti, je nagovorila tudi odbornica Benesova: »Danes (včeraj, op.ur.) se Italija spominja zaključka prve svetovne vojne. Mladi se morate zavzemati za mir, zavedati pa se morate tudi pomena izobraževanja, ki je najboljša pot do svobode.«

JAMLJE - V 84. letu umrl Mario Croselli

Marsikaj je doživel, nikoli pa ni obupal

Mario Croselli je v življenju doživel marsikateri težak trenutek. V mladih letih je prestal dva zahtevna kirurška posega in ostal le s polovico pljuč, kasneje je doživel hudo prometno nesrečo, a ni nikoli obupal in z veliko mero vztrajnosti dočkal 84. let starosti.

Rojen je bil 28. avgusta 1931 v Jamljah, in sicer v hiši, v kateri je zatem preživel celo življenje. Njegovemu očetu in materi se je skupno rodilo devet otrok. Marija, Jolanda in Lidia so umrle v otroških letih, sestra Lojzka je dočakala le 26 let starosti. Brat Štefan je padel v partizanih; sestra Milka je bila kurirka, po vojni se je preselila v Sarajevo, kjer ji je odpovedalo srce med bombardiranjem mesta leta 1992. Še živa sta Pepi in Vilma. Mario Croselli je mladost preživel v Jamljah; med vojno je bil premlad, da bi se pridružil partizanom, zato je pomagal staršem pri delu doma. Včasih je pripovedoval, da je bila pri Komarjih nemška patrulja; vojaki so ga enkrat tudi pretepli, medtem ko se je njegov oče nekajkrat rešil, tako da je Nemcem pokazal staro avstrijsko izkaznico. Po vojni so Maria odpovali v italijansko vojsko in ugotovili, da ima tuberkulozo. V vojaški bolnišnici v Trevisu je prestal dve operaciji, odstranili so mu polovico pljuč in sedem reber; obakrat je v bolnišnici ostal po osem mesecev. Med prvo operacijo so mu dali očitno premalo zaspanke, tako da se je prebudil med kirurškim posegom. Med drugo operacijo je bilo zaspanke preveč, tako da je spal šest dni. Podobno operacijo kot on je takrat prestalo še šest ljudi, vendar so vsi po vrsti umrli. Preživel je edino Mario, ki je kasneje izvedel, da je imel zdravnik, ki ga je operiral le 26 let. Kmalu zatem se je zdravnik preselil v Ameriko, kjer je delal v najboljših bolnišnicah. Leta 1956 je Maria čakala še ena težka preizkušnja. Po nočnem delu v goriški tovarni parketov se je z motornim kolesom vračal domov; med Boneti in Jamljami je izgubil nadzor nad motorjem in trčil v obcestno ograjo. S hudo poškodovano glavo je uspel pripeljati do jameljske karabinerske vojašnice, pred katero se je zgru-

Mario Croselli

dil na tla. V Trzinu je zatem prestal operacijo, med katero se je spet prebudil in zdravnikom dejal, naj opravijo dobro delo. Mario je nekaj časa sodeloval pri gradnji štivanske papirnice. Z mešalcem je mešal azbest, s katerim so izolirali tovarno. Ko se je po delu vračal domov, je vsak dan imel nos poln azbestnih vlaken. Številni njegovi takratni sodelavci so umrli zaradi azbestnih bolezni, Mario je tudi to preživel.

Mario Croselli je posebno aktivno sodeloval pri gradnji jameljskega spomenika padlim v NOB. Na spomeniku je tudi ime njegovega brata. Leta 1979 je na eno izmed svojih zemljišč posadil trte, zatem je deset let zapored na svojem domu odpiral osmice, v kateri je gostoljubno sprejel domačine in obiskovalce iz vseh sosednjih krajev. Več let je Mario delal v zidarskem podjetju Breccelj iz Devinu; ko res ni imel več moči za težko fizično delo, so mu priznali invalidnost. Poročen je bil z Bernarda Panagos iz Brestovice, v zakonu sta se jima rodila hčerka Tatiana in sin Igor. V zadnjih letih se je njegovo zdravstveno stanje poslabšalo, težave je imel zlasti z ledvicami. Umrli je v torko v tržaški bolnišnici. Datum pogreba bodo sporočili v prihodnjih dneh.

Mario je bil tudi pravi mojster v obdelavi lesa. Izdeloval je najrazličnejše lesene predmete in okraske, posebno lepe so bile njegove »žbrince«. Kdor ga je poznal, ga bo nedvomno hranil v lepem spominu. Pogreb bo v ponedeljek, 9. novembra, ob 11. uri v cerkvi v Jamljah, draga pokojnika bodo pripeljali iz kapele bolnišnice v Trzinu.

GORICA - V slovo

Ob širini Sandra Scandolare smo rasli

Sandro Scandolare

C. SCLAUZERO

Sandro Scandolare je imel kritičnega duha kot malokdo. Gorico, svoje mesto, je poznal do mozga in v globino kot malokdo. Imel je širino. In imel je neizmerno znanje s področja kulture filma in neizmerno moč, da bi s svojim znanjem prenetel kulturo svojega mesta. Bil je zato zanimiv govornik kot malokdo. In dragocen sogovornik kot malokdo.

Izdihnil je včeraj zjutraj na svojem goriškem domu. Še večer prej je urejal časopisne odrezke, zato da bi jih hranil in da bi mu prav prišli za publikacijo ali konferenco. Ker je pero vihtel kot malokdo, je vsak njegov zapis pustil za sabo sled. Ob njem smo rasli, od njegovega pisanja smo se učili, iz njegovega znanja smo črpali. Gorica je z njim izgubila prodornega pisca, mi pa nezamenljivega prijatelja. Prijatelj in sopotnika so izgubile vse goriške sredine, ki se posvečajo filmu, med njimi zlasti Kinoatelje. Z njim je prehodil dolgo pot prirejanja festivala o slovenski filmski, televizijski in video produkciji, ki je tudi po Sandrovih zaslugi rojeval odlične sadove in bil visoko cenjen v središčih slovenskega filma. S svojo energijo in znanjem je nato zadnjih petnajst let usmerjal raziskavo o goriški igralci Nori Gregor. Kot nihče drug je znal iz preteklosti potegniti lekcijo za naš čas. Zato je ne-nadomestljiv.

Sedmega oktobra je dopolnil 73 let. Rodil se je v Gorici v družini Valerie Comelli, domačinke, in Giuseppeja Scandolare iz Milana. Šest let kasneje se jima je rodil še sin Andrea. V srednješolskih letih je Sandro začel prijateljevati z Darkom Bratino. Povezala sta ju najprej ljubezen za film in filmska izkušnja v jezuitskem središču Stella Matutina, za tem, v letih 1962-66, še študij na sociologiji v Trentu. Po koncu študija je Bratina odšel v Turin, Scandolare pa je nekaj časa poučeval na nižji srednji šoli v kraju Cogolo, na dnu doline Val di Sole, v pokrajini Trento. Na tamkajšnje kraje je ostal navezan in se vanje vračal vsakič, ko je zaznal zatočnost svojega rodnega mesta.

Po vrnitvi v Gorico je iskal vsako pot, ki bi ga vodila v svet filma. Leta 1972 je na skupno življenjsko pot stopil z Roberto Turin. Zaradi svojih kritičnih kvalitet je dobival odprta vrata: bil je urednik mesečnika Cineforum in odgovorni urednik revije Materiali di Documentazione Cinematografica. Bil je izvedenec za film iz držav Latinske Amerike in evropskega vzhoda, predvsem Jugoslavije.

Njegova knjiga *Nostro cine quotidiano - Le Gorizie al cinema* (2001) je potnila začetek Kinoateljeve knjižne zbirke na filmske teme. Istega leta je souredil slovensko in italijansko izdajo knjižnice *La mia guerra - Moja vojna* Elia Vittorinija. Še pred tem je leta 1999 podpisal prvo publikacijo o Nori Gregor, *Una città dimenticata - Pozabljeno mesto - Eine vergessene Stadt*, leta 2005 pa kot sourednik tudi drugo, *L'imperfezione della bellezza*. Bil je odločen tudi pri razstavah in video produkcijah. Vseskozi je objavljval v revijah, nazadnje in do decembra 2012 pa v italijanskem krajevnem dnevniku; njegova rubrika *Piccola città* je ponujala užitek. Bil je neutrujen. Do zadnjega, kljub boleznim. Načrtoval je knjigo o letalcu Francu Comelliju, materinem bratu. Tudi če je ne bomo dočakali, je Sandrova zapuščina velika, neprecenljiva. Še zadnjič ga bomo pokozirali v soboto. Ob 11.30 bo obred v cerkvi Srca Jezusovega, pokop bo na mestnem pokopališču.

Igor Devetak

NOVA GORICA - V zadnjih petnajstih letih povzročil 74 smrti

Alkohol ubija nedolžne

Včeraj je potekala prva iz niza prireditve ob novembru, mesecu preprečevanja zasvojenosti. Novogoriška policijska uprava je s prireditvijo *Alkohol ubija - največkrat nedolžne* nagovarjala predvsem mlade. Datum prireditve ni naključno izbran, pojasnjujejo prireditelji, ki želijo pred martinovanjem opozoriti vse, da zaradi vožnje pod vplivom alkohola prihaja v promet do zelo tragičnih posledic.

Da bi na slednje še posebej opozorili, so na letošnji transparent pod omenjenim sloganom izpisali številko 74, ki pomeni število smrtnih žrtev v cestnem prometu v prometnih nesrečah, katerih povzročitelji so bili pod vplivom alkohola. Gre za število mrtvih udeležencev v prometu v obdobju 2000-2015 na območju policijske uprave Nova Gorica.

Organizatorji so v okviru letošnje preventivne prireditve povabili tudi znane športnike, klube in društva z območja severne Primorske. Povabili so se odzvali predstavniki nogometnih klubov ND Gorica in KMN Oplast Kobariid, pomočnik trenerja Slovenske odbojarske reprezentance Samo Miklavc, smučarski skakalec Jaka Hvala, kotalkarica Lucija Mlinarič, slalomist na divjih vodah Luka Božič, Mladinski center Nova Gorica in športni novinar Ervin Čurlić, ki je v sklopu prireditve obiskovalcem predstavil športnike. Slednji so ob tej priložnosti navzočim podali preventivne nasvete in opozorila kako se lahko posamezniki zabavajo tudi brez uživanja alkohola in da morajo biti vozniki za volanom trezni. V primeru pitja alkohola pa se je treba odločiti za ustrezno prevozno sredstvo za varen prevoz domov.

Na območju novogoriške policijske uprave se je v obdobju prvih devetih mesecev letos zgodilo 628 prometnih nesreč, lani jih je bilo v enakem obdobju 664. Pod vplivom alkohola je bilo v navedenem obdobju letošnjega leta 59 povzročiteljev prometnih nesreč, lani deset več. V prometnih nesrečah s smrtnim izidom sta bila pod vplivom alkohola dva povzročitelja. »Povprečna stopnja alkoholiziranosti povzročiteljev prometnih nesreč je v tem obdobju znašala 1,29, lani pa 1,48 grama alkohola na kilogram krvi,« so sporočili s policije.

Novogoriški policisti so pri nadzoru cestnega prometa v obdobju prvih devetih mesecev letošnjega leta 6.902 preizkusov alkoholiziranosti in pri tem v 405 primerih ugotovili stopnjo alkoholiziranosti večjo od dovoljene. Policisti so odredili tudi 79 strokovnih pregledov zaradi suma vožnje pod vplivom alkohola, od katerih jih je bilo 30 pozitivnih, vozniki so v šestih primerih strokovni pregled odklonili. Odrejenih je bilo tudi 49 strokovnih pregledov zaradi suma vožnje pod vplivom mamil, od katerih je bilo enajst pozitivnih. V dvanajstih primerih je bila stopnja alkoholiziranosti tako visoka, da so policisti voznika pridržali do streznitve. (km)

BRDA - Na predlog iz Vidma

Vili Vipolže Unescovo priznanje

Obnovljena briška vila Vipolže je te dni dobila mednarodno priznanje za najlepši obnovljeni kulturni spomenik. Podelila ji ga je Unescova komisija v sestavi predsednice Evropskega združenja klubov Unesco, Daniele Popescu, in predsednice italijanskega združenja klubov Unesco, Marie Paole Azzario. Vilo Vipolže je za ta naziv namreč predlagal Unesco klub iz Vidma. »Gre za edini objekt v konkurenci, vsi ostali predlagani so bili iz Italije,« poudarja Tina Novak Samec, direktorica briškega Zavoda za kulturo, turizem, mladino in šport, ki upravlja Vilo Vipolže.

V sklopu projekta *La Fabbrica nel Paesaggio*, ki so ga razpisali Unesco klubi iz Italije, se je letos za laskavi naslov najlepšega obnovljenega objekta potegovala dvajseterica zgradb iz vse Italije. Unesco klub iz Vidma je kot največji potencial v ožji okolici predlagal Vilo Vipolže, ki se sicer ne nahaja na italijanskem ozemlju, temveč na samem obrobju slovenskih Brd. Unescova komisija je vili Vipolže podelila mednarodno priznanje za najlepši obnovljeni kulturni spomenik, ki je bil dlje časa zapuščen, neuporaben in v zelo slabem stanju, sedaj pa žari v vsej svoji lepoti. »Gre za nagrado, ki nas je ponesla na Unescov seznam. To je zagotovo dodatno priznanje, ki je poneslo ime Brd v svet,« se nepričakovane uspeha veseli direktorica Tina Novak Samec.

Ob nedavno prejetem nazivu Evropska destinacija odličnosti 2015 je Unescovo priznanje že druga pomembna nagrada, ki so jo v kratkem času prejela Goriška Brda. »Povečanje obiska, ki ga beležimo iz dneva v dan, gre zagotovo tudi na račun teh pridobljenih nazivov,« poudarja direktorica. Njene besede o povečanem turističnem obisku, ki so ga v Goriških Brdih zabeležili v zadnjih osmih mesecih, se pravi še pred pridobitvijo obeh omenjenih nagrad, potrjujejo številke: obisk se je povečal za 15 odstotkov glede na isto obdobje v lanskem letu. »Precej se je povečal obisk poleti. Govorimo o 3.000 do 4.000 nočitvah v posameznem mesecu. Na prvem mestu so še vedno slovenski gostje, takoj za njimi sledijo Avstrijci, Nemci, Italijani ...,« dodaja direktorica.

Katja Munih

Salon
v notranjosti
(desno)
obnovljene Vile
Vipolže (spodaj)

FOTO K.M.

SOVODNJE Petošolci so obiskali županstvo

Učenci petega razreda slovenske osnovne šole Peter Butkovič Domen so včeraj obiskali sovodenjsko županstvo. Petošolce, ki jih je spremljala razredna učiteljica, je sprejela županja Alenka Florenin. V sejni sobi je radovednim malim gostom pojasnila, kako deluje občina in katere so naloge upraviteljev. Marsikaj zanimivega jim je povedala tudi o zgodovini same Občine Sovodnje. Učenci so Floreninovi postavili več vprašanj, pred odhodom pa so v dar dobili knjigo *Kako je bilo nekoč*.

Sovodenjski petošolci na obisku pri županji

DEBELA GRIŽA - Ustanova Onorcaduti prižgala zeleno luč

Kaverna spet odprta

Pred koncem leta bodo začeli urejati tudi krožno pešpot - Dela so vredna pol milijona evrov

Kaverna na Debeli Griži

BUMBACA

GORICA - Vabilo

Botanični vrt ob šoli

Slovenske šole v Ulici Puccini

Mnogi Goričani sploh ne vedo, da v Puccinijevi ulici že dvajset let obstaja pravi botanični vrt. Zanj skrbijo dijaki, profesorji in neučno osebje slovenskega licejskega pola Trubar-Gregorčič, ki so ob šolski stavbi v teku časa posadili kar 148 dreves in grmovnic in skupno 363 različnih rastlin.

»Naša šola se lahko ponaša s pravim botaničnim parkom. Zaslugo za to imajo profesorji in dijaki, pa tudi tehniki in pomožna osebja, ki ga skrbno negujejo že dve desetletji,« pravi ravnateljica licejskega pola Elizabeta Kovic.

Botanični vrt bodo v soboto, 7. novembra, še dodatno obogatili. »Med 12. in 13. uro bo potekala sadilna akcija, med katero bomo posadili štirinajst novih dreves. Nekatera so namreč usahnila, druga so bila poškodovana med košnjo trave. Upamo, da nam bo vreme naklonjeno,« napoveduje ravnateljica in dodaja: »Želimo si, da bi naš botanični vrt spoznala tudi širša javnost. Zato pripravljamo publikacijo, s katero ga bomo predstavili, obenem pa občane vabimo, naj si ga pridejo ogledat.« Odlična priložnost za ogled bo ravno v soboto, ko bodo obiskovalci dobrodošli.

GORIŠKA BRDA - Martinovanja

Tudi v Brdih se bo mošt spremenil v vino

Tradicionalni dvodnevni praznik v Šmartnem se začenja že jutri

Prihajajoči konec tedna bo v več krajih v Goriških Brdih potekalo martinovanje. V Šmartnem pripravljajo tradicionalni dvodnevni praznik, ki se sicer začenja že jutri v Hiši kulture z degustacijami oljčnega olja in odprtjem razstave del Milene Stepančič. V soboto začenjajo ob 11. uri s tržnico z domačimi izdelki, sledijo voden ogled Šmartnega, degustacije oljčnega olja in mladega vina ter animacija na različnih lokacijah vasi. V Hiši kulture bodo izdelovali martince in tercete, ob 16. uri pa bo župan Franc Mužič slovesno odprl praznik. Zbrane bo obiskal tudi »župnik Bonifacij« iz priljubljene nadaljevanke *Ena žlahtna storija*. Nedeljo

začenjajo z Martinovim ex-tempore, krožnim pohodom in degustacijami.

Martinovanja se bodo ta in naslednji vikend odvijala tudi na briških turističnih kmetijah: pri Štanfljih v Podsobotinu pripravljajo v soboto 7. in 14. novembra Martinovo večerjo, prihodnjo nedeljo bodo martinovali bodo tudi pri Podbregarjevih, v Medani bodo jesenske jedi pripravili v restavraciji Bužinel, in sicer to soboto in nedeljo, na Ceglem v Grediču bo martinovanje od 6. do 15. novembra, turistična kmetija Breg v Golem Brdu pripravlja praznovanje to soboto in nedeljo, v Hotelu Kozana pa v petek in soboto. (km)

GORICA - Decembra v mestnem gledališču Verdi

Poklon Dalli z Ronom

Na odru še orkester, pevski zbori, solisti, nekatere domače skupine, plesalci, gledališki igralci in najboljši na avdiciji

Gorica se bo poklonila pokojnemu italijanskemu kantavtorju Luciu Dalli s koncertom, ki bo potekal v mestnem gledališču Verdi v četrtek, 10. decembra, ob 21. uri. Večer z naslovom *L'anno che verrà* bo režiral predsednik kulturnega združenja Assoeventi Roberto Montanari, ki bo ob tej priložnosti v mesto privabil italijanskega peva Rona. Ron, sicer psevdonim Rosalina Cellamareja, je več let sodeloval z Dallo, na goriškem odru pa bo nastopil s kopico domačih glasbenikov in umetnikov.

»Ron bo zapel nekatere svoje skladbe, publiki pa bo predstavil tudi Dallove komade. Njegov nastop bodo spremljali 15-članski orkester, več pevskih zborov, tenor Andrea Minetti, nekdanja Dallova večletna sodelavka in pevska Iskra Me-

narini, nekatere zgodovinske domače skupine, na primer I Cobra, plesalci in plesalke ter gledališki igralci, ki bodo skupaj poskrbeli za raznolik kulturni program,« sta spored večera orisala Roberto Montanari in župan Ettore Romoli.

Ob robu koncerta bodo priredili tudi glasbene delavnice, ki bodo namenjene višješolskim dijakom in študentom smeri Dams Univerze v Vidmu. Te bodo potekale 11. in 18. novembra med 15. in 17. uro v centru Punto Giovani v Ulici Vittorio Veneto. Razpoložljivih mest je 30, vpisnine zbirajo do torka, 10. novembra, na elektronskem naslovu corsipuntogiovani@gmail.com, udeleženci delavnice pa bodo prejeli brezplačno vstopnico za koncert. V istih prostorih bodo nato v četrtek, 26. novem-

Pevec Ron

bra, med 15. in 22. uro priredili avdicijo, na kateri bodo višješolci in univerzitetni študentje pred komisijo zapeli Dallov komad na izbiro. Najboljši bo za nagrado sam nastopil na odru Verdijevega gledališča ob Ronu in drugih glasbenikih na decembrskem koncertu. (av)

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

AL PONTE, Ul. don Bosco 175, tel. 0481-32515.

DEŽURNA LEKARNA V DOBERDOBU
AL LAGO - PRI JEZERU, Rimska Ul. 13, tel. 0481-78300.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
S. NICOLO', Ul. I Maggio 92, tel. 0481-790338.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
BRAČAN (FARO), Ul. XXIV Maggio 70, tel. 0481-60395.

Gledališče

»**ŠTANDREŽ 2015 - ABONMA LJUBITELJSKIH GLEDALIŠKIH SKUPIN**« v župnijski dvorani Anton Gregorčič v Štandrežu v organizaciji PD Štandrež: 8. novembra ob 17. uri »Vse zastoj!« (Dario Fo), nastopa Koroški Deželni Teater - Slovenj Gradec. 13. decembra ob 17. uri »Sleparja v križu« (Ken Ludwig), nastopa KUD Dopoliti - Dobrova. 10. januarja 2016 ob 17. uri »Silvestrska sprava 2000« (Tone Partljič), nastopa KUD Valentin Kokalj - Visoko. 30. januarja 2016 ob 20. uri premiera »Denar z neba (Ray Cooney)«, nastopa dramski odsek PD Štandrež (ponovitev 31. januarja 2016 ob 17. uri). Prodaja vstopnic pri blagajni eno uro pred predstavo.

GLEDALIŠKI FESTIVAL »CASTELLO DI GORIZIA« - NAGRADA MACE-DONIO: ob 20.30 v Kulturnem domu v Gorici v petek, 6. novembra, »Piccoli crimini coniugali« (Eric Emmanuel Schmitt), nastopa gledališka skupina La Corte dei Folli iz Fossana; predprodaja vstopnic v knjigarni Antonini na Korzu Italia 51 v Gorici (tel. 0481-30212).

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V TRŽIČU ob 20.45: 6. novembra bosta nastopili violinistka Francesca Dego in pianistka Francesca Leonardi; več na www.teatromonfalcone.it.

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU v Novi Gorici: 6. novembra ob 20. uri »Srečanje« (Nina Mitrovič); informacije po tel. 003865-3352247 ali na blagajna@sng-ng.si.

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 18.00 - 21.15 »Spectre 007«.

Dvorana 2: 16.45 »Snoopy and Friends - Il film dei Peanuts«; 18.15 (»La grande arte al cinema«) »Firenze e gli Uffizi«; 20.00 »Firenze e gli Uffizi« (digital 3D).

Dvorana 3: 17.50 »Tutto può accadere a Broadway«; 20.00 - 22.00 »La legge del mercato«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.40 - 20.30 »Spectre 007«.

Dvorana 2: 16.45 - 20.10 »Snoopy and Friends - Il film dei Peanuts«; 18.15 »Tutto può accadere a Broadway«; 21.45 »Spectre 007«.

Dvorana 3: 17.30- 20.00 »Freeheld: amore, giustizia, uguaglianza«; 22.00 »The last witch hunter - L'ultimo cacciatore di streghe«.

Dvorana 4: 18.00 »The last witch hunter - L'ultimo cacciatore di streghe«; 20.00 - 22.00 »Belli di papà«.

Dvorana 5: 17.15 - 19.50 - 22.10 »Alaska«.

Razstave

V AVLI CORONINJEVEGA DVORCA na Trgu Ivana Roba 3a v Šempetru bo danes, 5. novembra, ob 18. uri odprtje razstave likovnih del članic in članov Društva UNITRI, pod mentorstvom akademskega slikarja Klemna Bruna.

V GRADU DOBROVO bo v petek, 6. novembra, ob 19. uri odprtje fotografske razstave »Hand:Work« avtorja Branka Lenarta.

V GALERIJ MARIO DI IORIO v državni knjižnici v Ul. Mameli v Gorici je na ogled razstava akvarelov Jožeta Cega; do 10. novembra ob delavnikih 10.30-18.30, ob sobotah 10.30-13.30; vstop prost.

V KULTURNEM CENTRU LOJZE BRATUŽ v Gorici bo v torek, 10. novembra, ob 18. uri odprtje likovne razstave, ki je nastala v sodelovanju z galerijo Rika Debenjaka »Med tukaj in onkraj. Andrej Jemec«. Umetnika in njegova dela bo predstavila umetnostna zgodovinarica Verena Koršič Zorn.

V SOVODNJAH: ob 70-letnici osvoboditve in ponovne ustanovitve KD Sovodnje prireja KD Sovodnje in občina Sovodnje 13. novembra ob 20. uri v Kulturnem domu Jožef Češčut odprtje umetniške razstave »Beseda barvi«. Razstavljali bosta Janina Cotič (olje in akvarel grafit) in Loredana Zega (kaligrafija) z glasbenim poklonom flavistke Valentine Nanut.

Koncerti

»**VEČERNI KONCERTI**« združenja Rodolfo Lipizer v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici: 6. novembra ob 20.45 koncert »Arie d'opera e Romanze italiane da salotto«, nastopajo sopran Daniela Donaggio, pianist Fabrizio Malaman, recitira Francesco Cevaro; informacije in rezervacije na lipizer@lipizer.it, predprodaja vstopnic v knjigarni Antonini na Korzu Italia 51 v Gorici (tel. 0481-30212).

V SOVODNJAH: ob 70-letnici osvoboditve in ponovne ustanovitve KD Sovodnje prireja KD Sovodnje in občina Sovodnje 7. novembra ob 20. uri v Kulturnem domu Jožef Češčut 32. Sovodnjsko pome. Nastopili bodo DVS Bodeča Neža, ŽVS Danica, MoPZ Skala, MePZ Rupa-Peč,

MIMePZ Neokortex in MIPZ Anakrousis iz Bazovice.

SKPD F.B. SEDEJ pod pokroviteljstvom SSO, ZSKP in ZCPZ vabi na glasbeno prireditev ob 40-letnici ustanovitve otroškega pevskega zbora F.B. Sedej iz Števerjana »Kako srce se veseli, ko lepa pesem zadoni« v nedeljo, 15. novembra, ob 17. uri v župnijskem domu v Števerjanu.

Izleti

ZDRUŽENJE PROSTOVOLJNIH KRVODAJALCEV IZ DOBERDOBA prireja 12. decembra dvodnevni izlet z avtobusom v Zagreb in Samobor z ogledom božičnih tržnic; vpisovanje v trgovini jestvin v Doberdobu, Rimska ul. 36. Tel. št. 0481-78036.

Obvestila

DRUŠTVI TRŽIČ IN JADRO organizirata mašo za rajne v petek, 6. novembra, ob 19. uri v cerkvi Sv. Nikolaja v Trziču. Pel bo MPZ iz Bilj.

ASTRONOMSKI OBSERVATORIJ V FARI (Strada Colombara, 11) bo danes, 5. novembra, od 21. ure dalje odprt z možnostjo vodenih ogledov z uporabo teleskopov; vstop samo za člane. Več na www.ccaf.it, info@ccaf.it, tel. 0481-888540.

ALCI obvešča, da bo v soboto, 7. novembra, v Tumovi dvorani v KB Centru v Gorici od 15. do 18. ure mesečno srečanje Družinskih postavitev. Prijave: marisa@zskd.eu, tel. 0481-531495 (pon. - pet. 9.00-13.00), ali SMS po tel. 327-0340677.

DRUŠTVO SLOVENSКИH UPOKOJENCEV za Goriško prireja tradicionalno martinovanje v soboto, 7. novembra, v Eda centru v Novi Gorici. Odhod ob 17. uri iz Doberdoba, nato z običajnimi postanki v Jamljah, v Sovodnjah pri cerkvi in lekarni, v Štandrežu na Pilošču in pri lekarni, v Podgori pri telovadnici, pri vagi in na trgu Medaglie d'oro/na Gorišču. Srečanje bo ob 18. uri v restavraciji Eda centra. Vpisujejo po tel. 0481-884156 (Andrej F.), 0481-20801 (Sonja K.), 0481-882183 (Dragica V.), 0481-78138 (Sonja Š.).

Prireditve

V SOVODNJAH: ob 70-letnici osvoboditve in ponovne ustanovitve KD Sovodnje prireja KD Sovodnje in občina Sovodnje v nedeljo, 15. novembra, ob 11. uri pri Kulturnem domu Jožef Češčut tradicionalno martinovanje vaškega zavetnika sv. Martina. Po maši bodo blagoslov kmečkih pridelkov in orodja, nastop otroškega pevskega zbora KD Sovodnje, umetniška razstava »Beseda barvi«, tržnica ročnih del (ob lepem vremenu), predstavitev koledarja KD So-

GORICA - Občina Za Cortiulo nova vloga

Vodilni funkcionar tudi za kulturo

Gianni Cortiula

Koncert *L'anno che verrà* bo prvi odmevnejši kulturni dogodek, ki bo potekal v režiji novega vodilnega funkcionarja pri goriški občini za področja kulture, sociale, šolstva in turizma Giannija Cortiule. Nekdanji generalni direktor goriškega zdravstvenega podjetja je novo delovno mesto nastopil v ponedeljek. Nasledil je dosedanja funkcionarka Manuella Salvadei, ki se je po 24 letih službovanja na goriški občini odšla na tržaško občino. »V prvih mesecih bom le nadaljeval z delom, ki so ga začrtali za leto 2015 moji predhodniki. Nato pa se bom sestel s svojimi sodelavci in bomo začeli pripravljati načrte, ki jih nameravamo speljati v prihodnosti,« pravi Gianni Cortiula, ki se vrača v Gorico, potem ko je bil do decembra 2014 direktor zdravstvenega podjetja. »Veseli me, da sem se vrnil v mesto, v katerem sem v preteklosti že sodeloval s številnimi osebami in ustanovami, sicer v drugačni vlogi. Upam, da mi bodo pomagali stiki, ki sem jih navezal med prejšnjo izkušnjo. Goričanom želimo namreč ponuditi čim bolj kakovostne storitve,« napoveduje novi občinski funkcionar. (av)

vodnje in prigrizek Lovske družine in domačinov.

PD RUPA-PEČ vabi izletnike na srečanje in ogled fotografij letošnjega izleta po Normandiji in Bretanji v torek, 10. novembra, ob 18.30 v društvenih prostorih v Rupi.

V TRŽIČU poteka niz srečanj v občinski knjižnici v Ul. Ceriani 10 z naslovom »Il Giovedì del Libro« ob 18. uri: danes, 5. novembra, bo predstavitev publikacije »Le battaglie sul Carso«, ki so jo uredili Mitja Juren, Paolo Pizzamus in Nicola Persegati. Predstavil bo Mitja Juren.

FOTOKLUB SKUPINA 75 vabi na fotografski večer z avtorjem v Galeriji 75 na Bukovju v Števerjanu v ponedeljek, 9. novembra, ob 20.30. Gostili bodo prof. Giancarla Torresanija, znanega fotografskega kritika in docenta fotografije. S pomočjo video projekcije bo predaval na temo: »Fotografija kot jezik«? (govorica podobe? / retorične figure fotografskega jezika? / zvrsti fotografskega jezika?). Večer je odprt publiki in brezplačen, prijave na info@skupina75.it.

OBČINA RONKE v sodelovanju z občinsko knjižnico prireja v avditoriju v Ronkah niz prireditev z naslovom »Autunno da sfogliare e da ascoltare«: danes, 5. novembra, ob 20.30 bo koncert Gabrielle Gabrielli & Border Trio z naslovom »Canzoni e storie di confine«; 6. novembra ob 18.30 bo srečanje z Andreo Bellavitejem, ki bo predstavil svojo knjigo »L'Isenzo«.

V KNJIGARNI LEG na Korzu Verdi 67 v Gorici bo danes, 5. novembra, ob 18. uri predstavitev knjige »Il mistero della corazzata russa. Fuoco, fango e sangue«, ki jo je napisal Luca Ribustin. Z avtorjem se bo pogovarjal novinar Fausto Biloslavo.

ZDRUŽENJE STARŠEV OSNOVNE ŠOLE IN VRTCA V ROMJANU prireja ob 70. obletnici osvoboditve izpod naci-fašizma večer z naslovom »70 X svoboda« v občinskem avditoriju v Ronkah v soboto, 7. novembra, ob 18. uri. Sodelovali bodo učenci OŠ Ljubka Šorli iz

Spojitive občin nočejo

Danes bodo v dvorani občinskega sveta v Ronkah predstavili odbor Ronchi No Fusione, ki nasprotuje spojitvi občin Ronke, Trzič in Štarančan, o čemer bodo občani odločali na referendumu. Javno srečanje bo ob 18. uri.

Dejavnosti društva Trzič

Z novembrom se v telovadnici v Ulici Duca d'Aosta 4 v Trziču začneja tečaj sprostilne telovadbe, ki ga organizira slovensko kulturno in rekreacijsko društvo Trzič, obenem se nadaljuje nordijska hoja po Marini Julii; prijave sprejemajo na tel. 347-2471222. Z društvom Jadro iz Ronk bodo priredili mašo za pokojne jutri ob 19. uri v cerkvi sv. Nikolaja v Trziču; pel bo zbor iz Bilj. Martinovanje bodo praznovali 14. novembra z izletom v Brda. V občinski knjižnici v Ulici Ceriani 10 bo 12. novembra ob 18. uri srečanje z Amerigom Visintinom, avtorjem pesniške zbirke v bejaščini, slovenščini in italijanski. Od 18. novembra dalje bo potekal razgovorni tečaj slovenskega jezika. Koncert v spomin na Bernardko Radetič pa bosta društvi Trzič in Jadro priredili 28. novembra ob 21. uri v cerkvi sv. Nedelje v Selcah.

Na Vrhu spomini na vojno

V centru Danica na Vrhu se bo drevi zaključil niz srečanj »Spomini na vojno«, ki sta ga priredila vrhovska sekcija VZPI-ANPI in domače društvo. Ob 20. uri bosta spregovorila raziskovalca prve svetovne vojne Erik Pipan, član Društva soška fronta iz Nove Gorice, in Marco Mantini, član raziskovalne skupine tržaškega kluba CAI. Večer se bo zaključil z družabnostjo.

Jazzovski duo v Trziču

V trziški lokal Il Carso in Corso se nocoj vrača niz »Jazz in Progress«. Ob 21. uri se bo z brezplačnim vstopom predstavil jazzovski duo Giorgio Pacorig-Zeno De Rossi.

Društvi JADRO in TRŽIČ

vabita
v petek, 6. novembra
ob 19 uri

v cerkev sv. Nikolaja v Trziču

na mašo

za naše rajne iz Laškega

Pel bo mešani pevski zbor iz Bilj

maševal bo g. Žakelj.

Romjana z likovno delavnico in razstavo pod mentorstvom ilustratorke Dunje Jogan, mladinska vokalna skupina Anakrousis, VZPI-ANPI Ronke, Glasbena skupina Musica d'Insieme Arcadia, MePZ Stari Ensemble - Romjanski Muzikanti; govornik bo Duško Udovič.

SKRD JEZERO iz Doberdoba organizira v soboto, 14. novembra, ob 20. uri martinovanje v župnijski dvorani v Doberdobu. Na program s keč »Avdicije« v izvedbi članov KD Jezero in družabnost. Informacije in rezervacije po tel. 347-1243400 (Magda) do 10. novembra.

V GORICI: v Kulturnem centru Lojze Bratuž bo v petek, 13. novembra, ob 19. uri slavnostna akademija ob 40-letnici delovanja Slovenske Skupnosti na deželni ravni. Častni gost bo profesor Boris Pahor.

Mali oglasi

PONUJAM se za varstvo otrok; tel. 333-6572533.

Pogrebi

DANES V GORICI: 9.20, Silvano Cassani z glavnega pokopališča v cerkev na Placuti ob 9.30 in na glavno pokopališče.

GLOSA

Če nočemo, da nas bodo mrtvi pokopali

JOŽE PIRJEVEC

V zadnjem času sem bral spomine Hitlerjevega generala Lotharja Rendulica, ki se je boril med drugo svetovno vojno v Rusiji pa tudi na Balkanu. Presenetila me je njegova interpretacija nacističnega napada na Sovjetsko zvezo: šlo je v bistvu za preventivno vojno, za katero se je Führer odločil, da prepreči Stalinu zasesti zahodno Evropo in uničiti njeno civilizacijo. Nemci so se žrtvovali, da zaustavijo pohod boljševizma do Atlantika in čez. Ta teza je močno podobna trditvi naših domobrancev, da je bilo njihovo udinjanje SS in gestapu upravičeno, ker se je bilo treba pač upreti tistemu absolutnemu zlu, ki ga je predstavljal komunizem. Pri tem se ne vprašajo, kaj bi se zgodilo z našim narodom, če bi zmagali nacisti.

O teh zadevah sem razmišljal, ko sem v sobotni prilogi Dela bral članek Tineta Hribarja »Če bi bila Antigona klerikalka, ne bi nikoli pokopala Polinejka«. Naslov je ponesrečen in ga je po mojem izbralo uredništvo. Bolj poveden je podnaslov: »Nepokopani mrtveci čakajo na žive. Da jih pokopljemo. Brez njihovega miru, brez naše sprave z njimi tudi med nami ne bo miru«.

Hribar v članku odkriva, da je bil njegov oče domobranec, vendar je toliko razsoden, da obsoja služenje nacizmu in zavrača tiste, ki še danes zatrjujejo, da je šlo za častno dejanje. Ker se z njim v tem strinjam, ne vem, kako more obenem meniti, da »je sprava mogoča«. Jaz se s tezami Rendulica, pa tudi z domobranskimi tezami, ne morem spraviti, ker nacizem in kolaboracijo odklanjam v celoti. Hribar pa nasprotno zagotavlja, da bi v to smer lahko šli, če bi se najprej spravili z mrtvimi (domobranci) in jih častno pokopali. Kajti mrtvi imajo do tega pravico. Pri tem izhaja iz svoje priljubljene zgodbe o Antigoni, ki je v imenu božjih zapovedi kršila prepoved tebsanskega kralja Kreonta, da mora ostati truplo njenega brata Polinejka nepokopano, ker je ta padel v boju proti domovini.

Dobesedno prenašati to zgodbo v naš čas je po mojem zgrešeno. V antiki so ljudje verjeli, da je treba truplo pokopati, čeprav simbolično – Antigona je Polinejka samo prekrila z

zemljo – če naj duša pride v Hades. Mislim, da je danes takšen obreden odnos do mrtvih anahronističen tako za verne kot za neverne. Tisti, ki verjamejo v nesmrtnost duše, vedo, da je nič ne more uničiti in da ni obreda, ki bi ji lahko koristil ali škodil. Tisti, ki v posmrtno življenje ne verjamejo, pa sprejemajo smrt kot danost, ki se jih v bistvu ne tiče. »Ko bom mrtva«, je rekla plemenita humanistka Margerita Hack, »mene ne bo«. V tem kontekstu je za ene in druge brez pomena, kje so pokopani: če ležijo v piramidi ali v anonimnem grobu (kar velja za večino človeštva), je vseeno.

Hribar pa nasprotno verjame, da bi prenos kosti pobitih domobrancev iz ene jame v drugo in njihov pokop slednjim dovolil, da počivajo v miru. »Brez njihovega miru, brez naše sprave z njimi tudi nam ne bo miru«. Zakaj? Res je, v smrti smo vsi enaki, toda, kot je rekel Primo Levi, nismo vsi enaki pred zgodovino. Če domobrance še tako častno pokopljemo in razrijemo vso slovensko zemljo, da najdemo njihove grobove, ne bomo mogli zadostiti tistim, ki trdijo, da bodo pomirjeni šele, ko bomo priznali svoj zgrešeni odnos do njihovih odločitev. Spravno dejanje smo Slovenci že opravili, ko sta si ljubljanski škof Alojzij Šuštar in predsednik republike Milan Kučan podala roko v Kočevskem Rogu 8. julija 1990. Kučan je takrat rekel z Ekleziastom: »Je čas vojne in čas miru. Sedaj je čas miru«.

To vabilo k premostitvi starih razprtij bi moralo zadostovati. Toliko bolj, ker je Zveza borcev, o kateri Hribar krivično trdi, da je »boljševiško obvladovana«, povelje poboje že zdrav naj obsodila. Tudi ni res, kar pravi, da mrtvi domobranci nimajo imena, saj je na primer Inštitut za novejšo zgodovino že pred leti popisal vse, ki so izgubili življenje na Slovenskem med drugo svetovno vojno in takoj po njej. Naše zgodovinopisje, začenši z Jankom Pleterskim in Božom Repetom, je tudi več kot zgovorno ožigosalo poveljni masaker. Hribar stalno govori o svetosti mrtvih. Jaz bi rajši govoril o svetosti živih in bodočih rodov, ki jih nimamo pravice obremenjevati z Antigono in Polinejko, če nočemo, da nas bodo mrtvi pokopali.

JEZIK NA OBROBJU

Izvedela sem, da je bilo po zadnji vojni na Krasu kar nekaj nepopolnih osnovnih šol z združenimi razredi, navadno sta bila združena prvi in drugi razred, ter tretji, četrti in peti. Po telefonu se mi je namreč oglasilo kar nekaj ljudi z različnimi vprašanji. Ker sem prejšnji teden zapisala, da so imele enake šole večkrat različna imena, je **neko našo bralko zanimalo, kakšna je bila dvorazredna osnovna šola, ki jo je v Kobaridu obiskovala Marija Skrinjar (rojena leta 1857) in kako je mogoče, da je bila učenka Simona Gregorčiča?**

Življenje in delo Marije Skrinjar je popisano v knjigi Nojevo pero (L. Rehar, ZTT, Trst 2012). Tam je omenjena tudi, da je v rojstnem Kobaridu dokončala samo dvorazredno osnovno šolo.

Sporočilo je pomanjkljivo, ker manjka pojasnilo, da je bila to šola z dvema učiteljima v dveh učilnicah, razredi so bili namreč združeni, kakor je omenjeno zgoraj.

Na začetku uvajanja šolske obveznosti, je bilo tako združevanje nujno, saj so bili nepismeni vsi otroci in skoraj vsi odrasli. **Vse šole so se začele z enorazredno, v kateri so se učili pisati in brati vsi otroci od sedmega leta navzgor.** To so bile enorazrednice.

Takrat razred še ni bilo zaporedno šolsko leto, ampak prostor, šolska soba, kjer je potekal pouk. Naslednje leto so prvemu razredu dodali drugega: to je bila dvorazredna osnovna šola ali dvorazrednica. Prvemu učitelju se je pridružil drugi, ki pa ni bil pravi učitelj, saj jih takrat še ni bilo.

V šolah so poučevali duhovniki, pozneje tudi cerkovniki. Prvi laični slovenski učitelj je poučeval šele l. 1866. Zato je bilo popolnoma normalno, da je bil Simon Gregorčič v Kobaridu tudi učitelj Marije Skrinjar.

Učitelji so se pozneje izobraževali v učiteljskih, najprej samo trimesečnih tečajih. **Prva državna štiriletna učiteljska so ustanovili z za-**

konom šele leta 1869. Bila so nemška. Slovensčino so poučevali le nekaj ur tedensko, več samo v Gorici.

Prve šole so bile zelo pogosto kar v župnišču, saj šolskih stavb ni bilo v nobenem kraju, **zato niti pravega imena niso imele. Nastalo je šele z zidavo prvih šol, ki so jih je oprijelo ime učilna,** pozneje tudi učilnica. Morda še kdo pozna Levstikovo pesem »Stoji učilna židanka«, iz časov, ko je bila zidana šola še redkost. Poznejše ime šola smo povzeli iz latinščine, ta pa iz grščine. K nam je prišla preko nemščine, kjer se je v starovisokonemščini imenovala schoule, pozneje v nemščini Schule.

Omenila sem zgoraj, da so se otroci učili v šolah najprej samo brati in pisati, računanje, zemljepis in drugo je prišlo pozneje. Prva knjiga, ki so jo uvedli v šole, je bil abecednik, pozneje je bila to čitanka, za njo pa berilo. Iz čitanke so otroci čitali, iz berila pa brali.

Pred osemdesetimi leti smo otroci v šoli še čitali, pozneje sem se naučila brati. Oba izraza sta prevzeta iz slovanskih jezikov, pomenita pa zbiranje (npr. sadje) in posledično tudi zbirati črke pri branju.

Lelja Rehar Sancin

VREME OB KONCU TEDNA

Tudi v prihodnjih dneh velika stanovitnost

DARKO BRADASSI

Anticiklonsko vreme se nadaljuje tudi v tem tednu, toda v primerjavi z minulim dogajanjem z nekaterimi spremembami. V prvi vrsti se je zmanjšal in postopno zaključil dotok prizemnega severovzhodnega zraka, burja je ponehala, po drugi strani pa se spreminja tudi tipologija anticiklona. Razlike v pritisku na širšem območju so se izravnale, visoko nad nami pa se še zadržuje za ta čas zelo toplel zrak. Kaj se zgodi ob taki vremenski sliki, smo lahko videli že sinoči. Zaradi velike stanovitnosti je bilo ozračje zelo umirjeno, težji, hladnejši in bolj vlažen prizemni zrak se je zadrževal v prizemnih slojih, v višjih slojih pa je bilo ozračje suho in toplo. Slika je bila zato statična, navpični vzgibi so bili onemogočeni. Težji prizemni zrak je namreč miroval v nižjih slojih pod toplejšim višinskim pokrovom.

Marsikje se je zato kopičila vlaga in je bilo ozračje zamegljeno, povečala pa se je tudi zračna onesnaženost. Na spletni strani deželne agencije ARPA (ki objavlja podatke s 24-urnim zamikom) smo prebrali, da je v terek koncentracija mikroprašnih delcev PM 10 v Ulici Svevo v Trstu presegla opozorilno vrednost. Če sodimo po večerajšnjem dogajanju, se je najbrž koncentracija onesnaževal včeraj še povečala.

Podatki v višjih slojih so bili naravnost presenetljivi. Ničta izoterma je v preteklih dneh le za las zagrešila višino 4000 metrov. Radiosonda

iz Campoformida pri Vidmu jo je v torek namenila na višini 3993 metrov in je tako presegala za več kot kilometer in pol dolgoletno normalnost. Bila je celo višja od poletnega povprečja. V višjih slojih je bilo ozračje za 6 do 8 stopinj Celzija toplejše od običajnega novembrskega dogajanja. Razmere v gorah so bile idilične.

Na Višarjah se temperatura včeraj ponoči ni spustila pod 9,5 stopinje Celzija. V nižinah pa so bile zaradi obrata zlasti nočne temperature nizke. Marsikje v Furlaniji Julijski krajini se je živo srebro v preteklih dneh spustilo skoraj do ledišča, v nižinah Slovenije pa ponekod do -2 ali -3 stopinj Celzija. Nastala je tudi slana. Ozračje je bilo zamegljeno, mestoma je nastala tudi megla.

Ravnokar se udejanja zamenjava anticiklona. Severovzhodni celinski anticiklon je oslabil, krepi pa se sredozemski, ki bo v prihodnjih dneh zaobjel naše območje. Manjši vmesni padec zračnega tlaka, ki je sinoči ponekod prinesel rahlo rosenje, se počasi zaključuje. Sredozemski anticiklon nam bo v prihodnjih dneh še naprej zagotavljal stanovitno vremensko sliko, ki se bo odigravala med občasno povečano krajevno vlago in zamegljenostjo ter sončnim vremenom, ki bo pogostejše, ko bo, če bo res uspela zapihati šibka burja ali vsaj šibka severovzhodna sapica.

Danes bo sprva še prevladovalo nekoliko bolj vlažno in oblačno vreme, ozračje bo ponekod zamegljeno. Čez dan bo

več jasnine. Zapihal bo šibak severovzhodni veter. Jutri bo vremenska slika podobna, mestoma bo lahko nekaj več vlage. Najvišje dnevne temperature bodo ob sončnem vremenu lahko dosegle do okrog 20 stopinj Celzija. V soboto in nedeljo bo, kot kaže, ozračje nekoliko bolj zamegljeno. Zelo stanovitno vreme se bo nadaljevalo vsaj do Svetega Martina.

Na sliki: zračni tlak je včeraj prehodno nekoliko popustil

NAJBOLJŠI EVROPSKI FILMI - Od danes tudi v Izoli

Brezplačne projekcije treh finalistov za nagrado LUX

Evropski parlament že devetih zapored poldeležuje filmsko nagrado LUX. Njen namen je povečati predvajanje evropskih filmov v evropskih kinematografih in spodbuditi razpravo o pomembnih družbenih vprašanjih. Zato, da bi torej več evropskih filmov premagalo jezikovne ovire in doseglo širši krog gledalcev, so trije filmi iz ožjega izbora za nagrado podnaslovljeni v vseh 24 uradnih jezikih in predvajani v več kot 100 evropskih kinematografih in na številnih festivalih.

Letošnji finalist so filmi: Sredozemlje (Mediterranea), Mustang in Učna ura (Urok). V Sloveniji so brezplačne projekcije predvidene v Art kinu Odeon v Izoli, v okviru ljubljanskega mednarodnega festivala LIFFE in v Celju ter Domžalah. Osrednji dogodek bo v Kinodvoru v Ljubljani, in sicer 13. novembra 2015, ko bo projekciji filma Sredozemlje sledil še pogovor z ev-

ropskimi poslanci o migracijah in s tem povezanimi izzivi.

Projekcije se bodo najprej začele v Izoli in sicer že danes, ko bodo ob 18. uri predvajali film Sredozemlje, v katerem režiser Jonas Carpignano opiše aktualno zgodbo pribežnikov iz Burkin Faso v Italijo. Jutri ob 20.30 bo na sporedu Mustang turške režiserke Deniz Gamze Ergüven (zgodbo petih sester, ki se uprejo omejitvam turške družbe), v soboto ob 20.30 pa še film Učna ura (Urok) režiserske dvojice Grozeva-Valchanov, ki opisuje dramatične napore bolgarske učiteljice, da bi izplačala družinski kredit. Brezplačne vstopnice lahko rezervirate na info@odeon.si.

Dobitnika nagrade LUX bodo izglasovali evropski poslanci, slavnostna podelitev pa bo 24. novembra v Strasbourgu. Gledalci lahko za nagrado občinstva glasujejo na spletni strani www.luxprize.eu.

SKUPINA E Barcelona - Bate 3:0, Roma - Leverkusen 3:2						
Barcelona	5	3	1	0	8:2	10
Roma	5	1	2	1	10:10	5
Leverkusen	5	1	1	2	11:10	4
Bate	5	1	0	3	1:9	3
PRIHODNI KROG (24.11.): Bate - Leverkusen, Barcelona - Roma						

SKUPINA F Bayern - Arsenal 5:1, Olympiacos - Dinamo Zagreb 2:1						
Bayern	5	3	0	1	13:3	9
Olympiacos	5	3	0	1	6:6	9
Arsenal	5	1	0	3	6:10	3
Dinamo Zagreb	5	1	0	3	3:10	3
PRIHODNI KROG (24.11.): Bayern - Olympiacos, Arsenal - Dinamo						

SKUPINA G Maccabi - Porto 1:3, Chelsea - Dinamo Kijev 2:1						
Porto	5	3	1	0	9:4	10
Chelsea	5	2	1	1	7:3	7
Dinamo Kijev	5	1	2	1	5:4	5
Maccabi	5	0	0	4	1:11	0
PRIHODNI KROG (24.11.): Maccabi - Chelsea, Porto - Dinamo						

SKUPINA H Lyon - Zenit 0:2, Gent - Valencia 1:0						
Zenit	5	4	0	0	10:4	12
Valencia	5	2	0	2	7:5	6
Gent	5	1	1	2	4:5	4
Lyon	5	0	1	3	2:7	1
PRIHODNI KROG (24.11.): Lyon - Gent, Zenit - Valencia						

NOGOMET - Četrti krog faze skupin lige prvakov

Roma se je obdržala v igri

Bayern nadigral Arsenal,
Zenit že v osmini finala

RIM - Roma se je sinočnji zmagi s 3:2 proti Bayerju iz Leverskusna skočila na drugo mesto skupine E lige prvakov. Za nogometaše trenerja Garcie je bil to tekma za biti ali ne biti. Svojo nalogo so v prvem delu spisali z odliko, saj so vodili z 2:0. Že v drugi minuti je v polno zadel Mohamed Salah, vodstvo pa so domači še povečali v 29. minuti, ko je bil uspešen Edin Džeko. Obetala se je prepričljiva zmagaja.

Drugi polčas je bil bolj razburljiv. Kanček upanja za gostje iz Nemčije, za katere igra tudi slovenski reprezentant Kevin Kampl, je z zadetkom takoj v nadaljevanju prižgal Admir Mehmedi, Javier Hernandez pa je pet minut pozneje izenačil. A srečnega konca za Kampla in soigralce le ni bilo, v 83. minuti je za zmago Rome zadel Miralem Pjanić. Zadel je z bele točke, potem ko je prekršek tik pred golovo črto izsilil Salah. Pred mestnim derbijem so pri Romi zaskrbljeni zaradi zdravstvenega stanja Florenzija, De Rossija in Maicon, ki so poškodovani zapustili igrišče.

V osrednji tekmi včerajšnjega sporeda je Münchenski Bayern v isti skupini s 5:1 premagal Arsenal in se mu učinkovito oddolžil za poraz pred 14 dnevi. Domači klub je kmalu pokazal, da ga status derbija ne zanima. Nemci so začeli odločno ter takoj povzročili veliko težav obrambi topničarjev. Vratar Petr Čech se je nekajkrat izkazal, toda ob hitri akciji Roberta Lewandowskega, natančnem strelu ob vratnici Thomasa Müllerja in izjemnem strelu od daleč Davida Alabe je bil nemočen. Gostje so sicer dosegli gol, s katerim bi bilo 1:1, a so ga sodniki zaradi igranja z roko Mesuta Özila razveljavili. V drugem delu je Bayern ublažil ritem, vseeno pa prek povratnika po poškodbi Arjena Robbna in Müllerja dosegel še dva gola za popoln polom Arsenal, ki je dosegel samo častni gol.

V drugi tekmi te skupine je zagrebški Dinamo vodil proti Olympiakosu, a ni zdržal do konca. Za preobrat je poskrbel Felipe Pardo, drugi gol je dosegel v 90. minuti.

Barcelona e premagala Boro Borisov s 3:0. Katalonci so potrdili status favorita v boju z Batejem. V prvem polčasu je Neymar izkoristil najstrožjo kazen po prekršku nad Munirjem El Haddadajem, v drugem pa sta v polno zadel Luis Suarez in pred koncem še enkrat Neymar za končnih 3:0.

Osmino finala pa si je že priigral Zenit St. Peterburg, ki je za četrto zmago z 2:0 premagal Olympique Lyon. Oba zadetka je dosegel Artoma Džube Gent je z minimalnim izidom, gol je dosegel Sven Kums z bele točke, premagal Valencia.

Porto je v gosteh premagal Maccabi Tel Aviv s 3:1, londonski Chelsea pa je vsaj začasno ustavil majanje stolčka Joseja Mourinha, saj je slavil proti kijevskemu Dinamu z 2:1. Pri Dinamu je Aleksandar Dragović po enkrat zadel svojo in mrežo tekmecev, zmago je Londončanom prinesel gol Williana v 83. minuti.

Prekršek nad
Salahom, ki je
botroval odločilni
enajstmetrovki, s
katero je Roma v
končnici tekme
premagala Bayer
Leverkusen in se
obdržala v boju za
uvrstitev v
nadaljnjo fazo lige
prvakov

VATERPOLO - A1-liga

Tržačani premagali tekmece za obstanek

Pallanuoto Trieste - Florentia 11:10 (3:1, 2:2, 2:2, 4:5)
STRELCI ZA PALL TS: Petronio 3, Giorgi 1, Giacomini 1, Popović 2, Rocchi 2, Elez 1, Guimaraes 1.

Pod budnimi očmi vrhunskega hrvaškega trenerja - zdaj vodi brazilsko izbrano vrsto - Ratka Rudića so tržaški vaterpolisti ponovili sobotni uspeh in tako prvič prebili led še pred domačim občinstvom. Za Giorgija in soigralce se je nazadnje izkazala za odločilno ravno prednost, ki so si jo priigrali v prvi četrtini igre, ki so jo zaključili z dvema goloma prednosti.

Proti neposrednemu tekmeču v boju za obstanek (pred včerajšnjim obračunom sta obe ekipi imeli tri točke na lestvici) je bila lepa igra stranskega pomena. Na trenutke dokaj grob obračun - sodniki so skupno dosodili kar 26 grobih prekrškov in posledično ravno toliko začasnih izključitev - se je začel z golom gostov, a to bo ostalo tudi edino vodstvo Florentie. Z delnim izidom 3:1 po za-slugi dvojice Petronio-Guimaraes so Tržačani odšli na prvi krajši odmor v prednosti, ki se ni spremenila vse do zadnje četrtine. Slednja se je slabo začela za domačo ekipo, saj se je Florentia približala na 8:1, a trije zadetki Giorgija in soigralcev in izid 11:7 so že nakazovali gladko zmago domačih. Vendar razigrani Astarita (dosegel je šest od skupno desetih golov gostov) se ni predal in minuto pred koncem dosegel gol za 11:10. Piccardovi varovanci pa so le ohranili mirno kri in spravili na varno tri zlata vredne točke. (I.F)

KOŠARKA - Košarkarji Uniona Olimpije so v 4. krogu evropskega pokala premagali Bilbao s 83:80 (18:22, 45:41, 61:59). Najboljša strelca pri ljubljancih sta bila Zach Wright z 18 točkami in Saša Za-

gorac, ki jih je dosegel 17.

BENZEMA - Francoski nogometni zvezdnik in nogometaš madridskega Reala Karim Benzema je bil aretiran v povezavi z izsiljevanjem kolega iz reprezentance Mathieua Valbuene. Slednjega so namreč zaradi žgečkljivega posnetka, ki prikazuje spolni odnos, neznanci izsiljevali, policija pa zdaj preiskuje, ali je bil v izsiljevanje vpleten tudi Benzema.

ACH z novim-starim podajalcem, a ne še danes

LJUBLJANA - Poškodba organizatorja igre Matije Jereba je vodstvo slovenskega odbojarskega prvaka ACH Volleyja prisililo, da poišče njegovo zamenjavo. Našlo jo je v Poljaku Michalu Kozlowskemu, ki je v Ljubljani že igral v lanskem sezoni. Tridesetletni podajalec je že lani nastopal kot posojen igralec poljske ekipe Asseco Resovia Rzeszow, ki očitno nanj ne računa niti v letošnji sezoni. Kozlowski v prvem krogu lige prvakov, v katerem se bo ACH Volley danes pomeril z Modeno, najbrž še ne bo igral.

Goran Dragić ni bil dovolj

MIAMI - Goran Dragić je bil z 19 točkami, petimi skoki, dvema podajama in tremi ukradenimi žogami drugi strelec Miami Heat, ki je v tekmi NBA lige izgubil z 92:98 doma z Atlanta Hawks. Dragić je igral v začetni peterki Miamija 32 minut ob metu iz igre 6:11, od tega je zadel tri trojke v petih poskusih ter vse štiri proste mete, v statistiko je vpisal še eno blokado in štiri izgubljene žoge.

KOTALKANJE - Lucija Mlinarič bo spravila kotalke v kot

Še zadnji ples

Na sobotni gala prireditvi v Renčah smetana svetovnih kotalkaric in predsednik republike Pahor

RENČE - Najboljša slovenska umetnostna kotalkarica Lucija Mlinarič se je odločila, da bo tudi uradno sklenila svojo tekmovalno športno pot. Mlinaričeva je ob tekmovalnih v zadnjih dveh letih bila še najpomembnejša bitko svojega življenja, potem ko je leta 2013 pri 25 letih starosti na vrhuncu svoje kariere izvedela, da je zbolela za rakom dojke. Kotalkarski klub Renče bo ob priložnosti slovesa njihove najuspešnejše kotalkarice v soboto na domačem kotalkališču pripravil slovesnost, gala večer, ki bo zapolnjen z nastopi najboljših evropskih in svetovnih kotalkarjev - prijateljev in sotekmovalcev Mlinaričeve. Svojo udeležbo so napovedali Isabela Genchi in Alberto Peruch, trenutna svetovna mladinska

prvaka, Laura Sanchez, Marko Bisciari, Analisa Graziosi, Silvia Lambruschi in večkratna svetovna prvakinja Debora Sbei.

Najpomembnejši gost dogodka pa bo predsednik države Borut Pahor, so ob tem sporočili iz kluba. Mlinaričeva, ki je premagala zahrbtno bolezen in se po manj kot letu dni prisilnega počitka vrnila v svoj šport, bo ob tem zaplesala svoj zadnji dolgi program.

Dogodek bodo popestrili še Pihalni orkester Vogrsko, Godalni kvartet Nova, Moški pevski zbor Provox s solistko, Valter Rap ter kotalkarji Kotalkarskega kluba Renče. Prireditvev z naslovom Na kotalkah spominov in uspeha se bo v soboto začela ob 18. uri, vstop bo prost.

ZŠSDI Šport in šola danes v dvorani ZKB

Najboljši tržaški in goriški višješolci, ki dosegajo vidne uspehe tudi v športnem okolju, bodo danes na Opčinah ob 18. uri v dvorani Zdrružne kraške banke prejeli nagrado Šport in šola. Nagrado podeljuje Zdrženje slovenskih športnih druženj v Italiji v sodelovanju z bančnima zavodoma Zdrušno kraško banko in Zdrušno banko Doberdob Sovodnje.

Na letošnji že 25. Nagradi Šport in Šola bo slavnostni govornik jadrlec Simon Sivitz Košuta (na fotografiji Foto-Damj@n), nagrajenih pa bo 20 dijakov iz tržaškega in 10 iz Goriškega.

Vse od leta 1991, ko je bila prvič podeljena nagrada, se je v zlato knjigo, vključno z letošnjo trideseterico, vpisalo 354 nagrajencev, med temi je le dvajset višješolcev prejelo nagrado pet let zapored, 166 pa samo enkrat.

MOTOCIKLIZEM - Danilo Stocca, predsednik društva Nuova M2 Racing

»Vse je tako, kot sem si vedno želel«

Skupaj z dolgoletnim prijateljem in zimzelenim dirkačem Enzom Chiapellom je Danilo Stocca, nekdanji dirkač iz Devinščine, pred šestimi sezonami ustanovil dirkalno motociklistično ekipo Nuova M2 Racing in postal njen predsednik. Po prvih letih nastopanja z japonskima znamkama Yamaha in Honda, so se pri Nuovi M2 odločil za sodelovanje z italijansko Aprilio. Izbira je obrodila tudi prve sadove, saj je Stoccin dirkač Lorenzo Savadori postal svetovni prvak razreda Superstock 1000, poleg tega je Nuova M2 Racing kot Aprilijeva uradna ekipa prvenstva osvojila tudi svetovni naslov konstruktorjev, pred glavnimi tekmeči Yamaha in Ducatijem.

»Letošnji nastop na svetovnem prvenstvu Super Stock 1000 je bila nasploh prva izkušnja na tako visoki ravni. Naj takoj razjasnim: imenuje se svetovno prvenstvo, ampak se dirke odvijajo le na evropskih dirkališčih, sodelujejo pa dirkači iz vsega sveta. To so vsi piloti stari največ 27 let, ki izkoristijo to prvenstvo kot odskočno desko za morebitni nastop na prestižnejšem prvenstvu Superbike, kjer bolj dodelani motorji dirkajo do sekundo in pol hitreje. Razliko pa delajo v glavnem pnevmatike,« je o samem prvenstvu razlagal Stocca. Kot predsednik dirkalnega teama nosi tudi odgovornost za glavne odločitve, popolnoma pa zaupa 12 članskemu moštvu. Sestavljajo ga inženirji in mehaniki, ki se zbirajo v Cittadelli blizu Padove: »Naša skrivnost je, da smo prava skupina prijateljev, ki poleg vsakdanje redne zaposlitve še vedno usmerjamo strast v svet motociklizma. Aprilia nam nudi vse glavne dele. Le motorja in glavnega ogrodja se ne dotaknemo, drugače nadgrajujemo vse serijske elemente.«

Aprilia se je sicer po uspehih v samem svetovnem vrhu v devetdesetih letih po ustanovitvi razreda MotoGP in uvedbi štirikratnih motorjev znašla v izredno slabem položaju. Stocca z novo sezono napoveduje novosti: »Povabljen sem bil na predstavitev novega dirkalnega prototipa. Najeli so nove inženirje in v krajšem obdobju pričakujem vrnitev Aprilie med velike MotoGP.«

Stocca zelo dobro pozna zakulisje motorističnih športov in je v boksu tudi zelo vpliven. Spozna se tako na tehnične kot finančne plati zdajšnjega motocikliz-

ma: »Ne bom rekel, da je zdaj vse v rokah inženirjev. Pomoč elektronike pa je bistvena. Vse je že preračunano in odločeno, celo s kakšno hitrostjo bo izveden do ločen ovinek. Dirkaču najbolj pomaga pogonski nadzor, ampak ne glede na to, vedno moraš voziti hitro.«

Stocca, letnik 1949, doma iz Devinščine, je začel dirkati sorazmerno pozno. Državni naslov je dosegel krepko po tridesetem letu. O razlikah med zdajšnjimi

dirkači in svojo generacijo se je tako izrekel: »Zase lahko rečem, da sem bil hiter dirkač. Razlika je bila v tem, da je bil takrat ograja ob cestišču veliko bližja.«

Stocca v 66-letu starosti v motociklističnem okolju še vedno uživa. Sam pravi da se zopet počuti kot 20-letnik: »Nadaljevali bomo v tej smeri. Ekipa je res uresničila nekaj, česar si na začetku sezone nisimo predstavljali. Pomagala sta nam v

glavnem pokrovitelja Campiello in Pa-nealba. Vse je bilo končno na visoki ravni, kar sem si vedno sam tudi želel.«

Stocca je tudi priznal, da ga sodelovanje na prvenstvu Super Bike trenutno ne zanima, saj meni, da bo čez nekaj sezon Superstock postala še zanimivejše prvenstvo. Stroškov je manj, dirkalni motorji so isti, obenem se dirke odvijajo na istih dirkališčih v istih datumih.

Prihodnost prvenstva Superstock 1000 se je v prejšnjih tednih prepletala tudi s prihodnostjo dirkača Mitje Emili, ki je na motorju z nastavitvami razreda Superstock 1000 opravil testiranje: »Mitja odlično vozi na motorjih do 600 kubične prostornine. To je dokazal tudi v Mugellu, ko je na posamičnem krogu krožil zelo hitro. Resnici na ljubo nekoliko obžalujem njegovo odločitev izpred nekaj sezon. Lahko razkrijem, da se je pred tremi leti odpovedal sodelovanju z našim teamom. Razlogi so bili finančne narave. Res škoda, ker bi lahko nastopal z našo ekipo, verjetno še z manjšim sezonskim zalogajem. Po vsej verjetnosti bo v naslednji sezoni nastopil na prvenstvu National Trophy.«

Svetovni prvak Supertstock 1000 Lorenzo Savadori na sedlu Aprilie RSV4 RF

ŠAH - Državno mladinsko prvenstvo

Odlično 4. mesto

Ekipa SST (Elia Riccobon, Matej Gruden in Lejla Juretič ter Filippo Camana) zablesterla pri Turinu

V Rivarolu Canaveseju pri Turinu se je v nedeljo končalo državno mladinsko ekipno šahovsko prvenstvo. Za tržaško društvo SST 1904 so nastopili zamejski šahisti Elia Riccobon, Matej Gruden in Lejla Juretič ter Filippo Camana, ki je skupaj z njimi več let obiskoval krožek slovenskih šol pri ZSSDI pod mentorstvom Aleksandar Uršiča. Mladi tržaški šahisti, ki jim tačas sledi Aljoša Grosar, so dosegli izreden uspeh, saj so se uvrstili na odlično četrto mesto (štiri zmage in dva poraza). Dobro so odigrali vse dvoboje razen tistega v 2. kolu, ki so ga izgubili z objektivno slabšo ekipo iz Catanie. V predzadnjem kolu pa so se zelo dobro upirali močni ekipi iz Milana in izgubili s tesnim 2,5:1,5. Milančani so zasedli končno drugo mesto za glavnimi favoriti, domačini iz Turina. Na posameznih šahovnicah je najboljši izid imel Filippo Camana, ki je bil najboljši na 3. šahovnici (6/6). Elia Riccobon (4/6) je bil na 1. šahovnici 8., Matej Gruden (3,5/6) na 2. šahovnici 10., Lejla Juretič (3/6) pa na 4. šahovnici 15.

Skupno je nastopilo 30 ekip. (Marko Oblak)

KOSARKA

U20: tesen poraz Doma

Pall. Laipacco – Dom 69:60 (18:8, 30:19, 43:36)

Dom: Cianetti 2, Franzoni 5, Coz 7, Cibin 1, Čubrilov nv, Gaggioli 7, Furlan 1, Antonello L. 22, Antonello M. 8, Peteani 4, Costi 3, Vizintin. Trener: Dellisanti.

Dom je začel svojo pot v deželnem prvenstvu U20 s porazom v gosteh. Kot je povedal trener Dellisanti, bi lahko tekmo proti Laipaccu razdelili na dve srečanju. V prvem delu so domači z agresivno obrambo popolnoma nadigrali goste. Nato pa je v tretji četrtini Dom odreagirar in začel nižati zaostanek. Žal pa je moral Cibin v bolnišnico zaradi grobega udarca v obraz. Kljub temu pa je Furlanu in soigralcem uspelo izenačiti na polovici zadnje četrtine (50:50). Domači so nato v poslednjih minutah dosegli štiri zaporedne trojke, tem pa so varovanci trenerja Dellisantija sami dodali nekaj nerodno izgubljenih žog, tako da je bil poraz neizbežen. (av)

Danilo Stocca (letnik 1949) se je letos kot predsednik teama Nuova M2 Racing veselil zmage v svetovnem prvenstvu Superstock 1000

FOTODAMJ@N

Sponzorstvo v svetu dirkalnega motociklizma ima svetle in temne plati. Denar skoraj vedno prednjači pred talentom. Pri nas velike občutljivosti do motociklizma Stocca ni doživel, niti ko je v osemdesetih letih slavil na italijanskem prvenstvu: »Deležen sem bil sprejema v Ull. San Francesco, kjer je bilo izrečenih veliko zagotovil. Načrtoval sem že novo sezono. Obljubljene vsote denarja pa nisem dočakal, kar je bilo zame veliko razočaranje. Teklo je leto 1984.«

Motociklistični poznavalec se ne potika samo po boksih serijskih motorjev Superstock in Superbike, dobro pozna dogajanje znotraj prvenstva MotoGP. Lani je bil tudi na zadnji sezonski dirki MotoGP v Valencii. Letošnja se zaradi afere Rossi-Marquez obeta dokaj napeta. Stocca se brez pomisleka postavlja v bran Valentina Rossija: »Sam bi brnil Marqueza veliko prej, kot je to navidezno storil Rossi. Takega otročje izzivanja ni nikdar bilo na takem nivo-

ju. Bil sem v boksu Rossija in Marqueza, ker me je zanimala njihova organizacija dela in sem takoj spoznal razliko med dvema. Rossi je še vedno otrok, ki je zaljubljen v motorje, Marquez pa hoče biti nov Valentino, kar mu ne bo uspelo. Kar je storil, je gnusno. Stalo pa ga bo veliko, tudi finančno, saj je prav Rossi privabil številne pokrovitelje v ta svet. Vsi bi se mu morali zahvaliti,« je dejal Stocca,

»Marqueza bi jaz brnil še veliko prej. Tako otročjega izzivanja ni nikdar bilo na taki ravni«

ki Rossiju na zadnji dirki pripisuje pozitiven razplet le v primeru dežja. Mlademu Marquezu se po Stoccinem mnenju pišejo slabi časi. Na italijanskem motociklističnem obzorju je nekdanji dirkač iz Devinščine uvidel novo že novo zvezdo: »Pazite na Kevinu Calio, ki dirka v našem teamu. Redko kdaj sem se srečal z dirkačem s tako strastjo in natančnostjo za detajle.«

Andrej Marušič

PLANINSKI SVET

Martinovanje

Nenaporni jesenski pohodi po kraški gnajni, odeti v razkošje odenkov rdeče in rumene barve, so ob Martinovem še posebno vabljivi; če so povezani še s pokušnjo novega vina, pečenega kostanja in s prijetno družbo pa se spremeni pravi praznik. Tak jesenski praznik pripravlja Slovensko planinsko društvo Trst za nedeljo, 8. novembra 2015.

Udeleženci se bodo zbrali pred sedežem Slovenskega kulturnega društva Skala v Gropadi, ob 9.00 uri. Pridružili se jim bodo tudi ljubljanski prijatelji, člani pobratenega društva Integral. Skupno se bodo podali po poljskih poteh proti Trebčam in se po triurni krožni turi vrnili na izhodišče. Sledilo bo prijateljsko druženje ob toplem kosilu in pečenem kostanju. Izlet je primeren za vse, predvsem za mlade družine z otroki. Za informacije lahko pokličete na tel. številki 040 220155 (Livio), 040 413025 (Marinka).

Predavanje in izlet

Kjer iz Krasa priteče voda

Na območju severozahodnega predela Krasa, med Štivanom in Jamljami, kjer se kamniti -apnenčasti skladi nagnjeno spuščajo v naplavine soške ravnice, iz skritih globin Krasa nenadno privre voda na površje. Zaradi posebne geografske zgradbe lahko tu spoznavamo zelo različne vodne vire. Saj se na tem območju združujejo vode iz povsem drugačnih naravnih vodnih bazenov. Iz jugovzhoda napajajo izvire vode iz skrivnostne ponikalnice reke Reke oz. Timave, na sredinskem delu območja srečamo predvsem kraške vode, ki se nabirajo na kraški planoti s pronicanjem deževnice, na severozahodnem delu pa so

ške vode, ki pronicajo v Goriški Kras. Vse te, po izvoru tako različne vodne vire, so poznali in izkoriščali že v davni preteklosti. Prav tako in v še večji meri, jih izkoriščamo tudi danes. Področju so že v preteklosti posvetili nič koliko pomembnih raziskav; saj je voda največje bogastvo, je vir življenja. Nove, poglobljene raziskave skrivnostnih tokov podtalnih voda so prinesle še veliko novega.

Geološko zgradbo področja in njegovo izredno zanimivo hidrološko problematiko bo osvetlil geološki izvedenec, gospod Paolo Sossi v četrtek, 12. novembra 2015, ob 20.30 v Razstavni dvorani Zadržne kraške banke na Opčinah, Ull. Riceratorio 2. Predavanje, z naslovom Kjer iz Krasa priteče voda, organizira Slovensko planinsko društvo Trst.

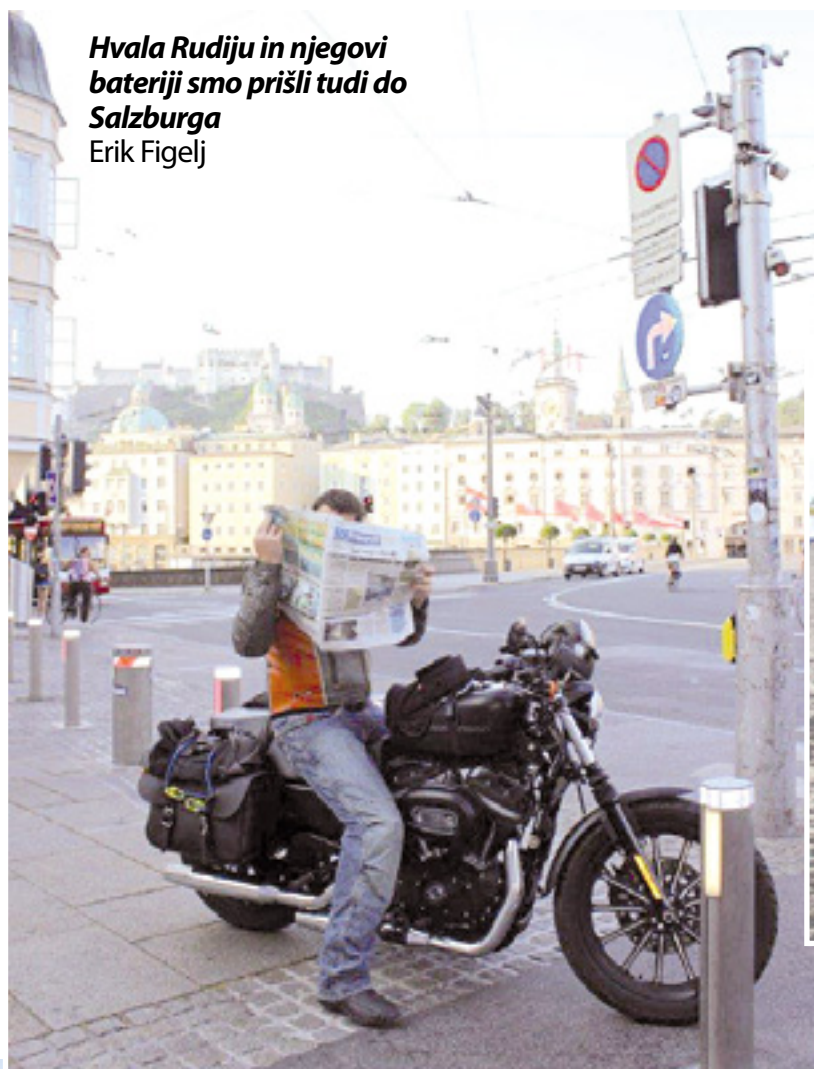
Predavanje bo nekaj uvod v že tradicionalni geološki pohod SPDT-ja z gospodom Paolom Sossijem. Letošnji, Geološko-hidrološki pohod izvirnih vod Matičnega Krasa, načrtujemo za nedeljo, 15. novembra 2015. Zbrališče pohodnikov ob 8.30 v Štivanu, na parkirišču po križišču za Gorico. Od tod se bodo pohodniki peš podali do Jamelj. Z razlagami so predvidene 4 ure zložne hoje. Za pohod je potrebna pohodniška obutev pa tudi baterijska svetilka.

Za informacije in prijavo lahko pokličete na tel. št. 040 413025 (Marinka).

fotoutrip '15 70 let

Pošljite
svoj posnetek
na naš dnevnik
direktno
iz spletne strani
preko rubrike
Fotografije
bralcev
ali po elektronski
pošti na
tiskarna@primorski.eu
(Fotografijo lahko
dostavite tudi osebno
v uredništvih
v Trstu in Gorici).

**Hvala Rudiju in njegovi
bateriji smo prišli tudi do
Salzburga**
Erik Figelj

**Na bndimi s Primorskim -
Kontovelski breg**
Vojko Miotl

**San Vito Lo Capo (Sicilija sept. 2015)
... Tudi tukaj se bere Primorski ...**
Magda Prinčič

»Sosičevi iz dveh celin prebirajo ta pravi časopis!«
Marisa Sosič

**Mali trgač v kontovelskem
vinogradu v trenutku oddiha**
Pavel Križman

**Starši otrok 2. in 5. razreda OŠ "Kajuh - Trubar" iz Bazovice
skupno praznujejo zadnji dan počitnic ... Po Primorskem
pa brskajo ... kdaj se naslednjega dne pouk začne! :-)**

**Romanin s Primorskim
na Expoju**
Romanin

RAI3bis

SLOVENSKI PROGRAM - Na kanalu 103
18.40 Čezmejna Tv: Primorska kronika
20.00 Tv Kocka **20.30** Deželni Tv Dnevnik

20.50 Dok.: Mreže spomina, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

RAI1

6.00 Aktualno: Il caffè **6.30** 7.00, 8.00, 9.00, 13.30, 16.25, 20.00 Dnevnik in vreme **6.45** Aktualno: UnoMattina **10.00** Storie vere **11.10** A conti fatti **12.00** La prova del cuoco **14.05** 16.40 La vita in diretta **15.00** Torto o ragione? Il verdetto finale **18.45** Kviz: L'Eredità **20.30** Igra: Affari tuoi **21.20** Nad.: È arrivata la felicità **23.30** Porta a porta

RAI2

6.00 14.00 Detto fatto **7.20** Nad.: Il tocco di un angelo **8.05** Nad.: Le sorelle McLeod **9.30** 13.30 Rubrike **10.30** Cronache animali **11.00** I fatti vostri **13.00** 17.45, 18.20, 20.30, 23.50 Dnevnik in vreme **16.15** Serija: Hawaii Five-0 **19.40** Serija: N.C.I.S. **21.00** LOL **21.15** Virus – Il contagio delle idee **0.05** Obiettivo Pianeta

RAI3

6.00 Novice **6.30** Rassegna Stampa **7.00** Buongiorno Italia **7.30** Buongiorno Regione **8.00** Agorà **10.00** Parlamento Spaziolibero **10.10** Mi manda RaiTre **11.00** Elisir **11.55** 14.00, 19.00, 0.00 Dnevnik, vreme in rubrike **12.45** Pane quotidiano **13.10** Dok.: Il tempo e la storia **15.10** Nad.: La casa nella prateria **15.55** Aspettando Geo **16.40** Geo **20.00** Blob **20.15** Sconosciuti **20.35** Nad.: Un posto al sole **21.05** Film: Rocky (dram., '76, i. S. Stallone)

23.15 Gazebo

RAI4

13.10 Switched at Birth **14.05** Sabrina, vita da strega **14.55** Stargate Atlantis **15.35** Andromeda **16.25** Star Trek: Enterprise **17.10** Novice **17.15** Robin Hood **18.05** Beauty and the Beast **18.45** Reign **19.35** 22.00 Supernatural **20.20** Vikings **21.15** Teen Wolf **22.45** Dal tramonto all'alba – La serie

RAI5

13.45 1000 giorni per il pianeta Terra **14.45** Wild Medioriente **15.45** Ubiq – Origine **16.15** Ubiq – Metamorfosi **16.40** 19.45 Art of... Paesi Bassi **17.35** Come si guarda un'opera d'arte **18.05** Novice **18.10** 20.40 Passepartout **18.40** Il giro del mondo in 80 meraviglie **21.15** Petruška **22.10** Sinfonia per le città **23.20** Lo stato dell'arte

RAI MOVIE

14.00 Film: Codice Genesi (zf, '10, i. D. Washington) **15.55** Film: Coast to Coast (dram.) **17.50** 1.00 Novice **17.55** Film: Ulisse (pust.) **19.45** Film: Mio figlio Nerone (kom., '56, i. A. Sordi, V. De Sica) **21.15** Film: Vento di primavera (dram., '10, i. J. Reno)

RAI PREMIUM

11.20 Nad.: Un posto al sole **12.20** 19.25 Nad.: Terra Nostra **13.05** Nad.: Paura di amare **14.00** Serija: I misteri di Murdoch **14.50** Aktualno: Anica – Appuntamento al cinema **14.55** Serija: Impazienti **15.10** Serija: Un me-

dico in famiglia **17.00** Nad.: Legami **17.45** 0.50 Novice **17.50** Nad.: Valeria **18.35** Nad.: La signora in rosa **20.15** Nad.: Il restauratore **21.20** Ti lascio una canzone

RETE4

6.50 Serija: Rescue Special Ops **9.10** Nad.: Cuore ribelle **9.40** Serija: Carabinieri **10.45** Ricette all'italiana **11.30** 18.55 Dnevnik in vreme **12.00** Serija: Detective in corsia **13.00** Serija: La signora in giallo **14.00** Lo sportello di Forum **15.30** Serija: Hamburg Distretto 21 **16.35** Film: Obiettivo "Brass" (triler, '78, i. S. Loren) **19.30** Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Dalla vostra parte **21.15** Film: Uno sceriffo extraterrestre... poco extra e molto terrestre (kom., It., '79, i. B. Spencer) **23.15** Film: Infelici e contenti (kom., It., '92, i. R. Pozzetto)

CANALES

6.00 Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vreme, borza in denar **8.45** Mattino Cinque **11.00** Forum **13.00** 19.55 Dnevnik in vreme **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nad.: Una vita **14.45** Uomini e donne **16.10** Nad.: Il segreto **17.00** Pomeriggio Cinque **18.45** Igra: Avanti un altro **20.40** Striscia la notizia – La voce dell'invasenza **21.10** Grande Fratello

ITALIA1

6.45 Risanke **8.25** Serija: Settimo cielo **10.25** Serija: Royal Pains **12.25** 18.30 Dnevnik in vreme **13.05** Šport **13.45** Grande Fratello **14.05** Nan.: Simpsonovi **14.30** Nan.: Futurama **14.55** Serija: The Big Bang Theory **15.25** Nan.: 2 Broke Girls **15.50** Nan.: E alla fine arriva mamma! **16.40** Nan.: La vita secondo Jim **17.35** Nan.: Mike & Molly **18.10** Nan.: Camera Café **19.25** Serija: C.S.I. – Scena del crimine

21.10 Film: Colombiana (krim., '11, i. Z. Saldana) **23.20** Film: DOA – Dead or Alive (akc.)

IRIS

13.35 Film: Django spara per primo (western, '66) **15.30** Film: Il mamasantissima (dram., It., '79) **17.20** Film: La casa stregata (kom., It., '82, i. R. Pozzetto) **19.15** Serija: Renegade **20.05** Serija: Walker Texas Ranger

21.00 Film: La papessa (dram., '09, r. S. Wortmann, J. Wokalek) **23.35** Adesso cinema

LA7

7.30 13.30, 20.00, 0.00 Dnevnik **7.50** Vreme **7.55** Omnibus **9.45** Coffee Break **11.00** L'aria che tira **14.00** Kronika **14.20** Tagadà **16.20** Serija: Ironside **18.20** Serija: Il commissario Cordier **20.35** 0.15 Otto e mezzo **21.10** Piazzapulita

LA7D

6.20 I menù di Benedetta – Ricetta Sprint **6.30** 11.20, 19.00 Cuochi e fiamme **8.30** I menù di Benedetta **13.30** 21.10 Nad.: Grey's Anatomy **15.20** Serija: Providence **17.05** The Dr. Oz Show **18.55** Dnevnik

TELEQUATTRO

7.00 Sveglia Trieste! **12.30** Rotocalco Adn-kronos **12.40** Le ricette di Giorgia **13.00** Didi-dici minuti con Cristina **13.15** 17.55, 20.25

Oggi è **13.20** 17.30, 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik in vreme **13.45** Qui studio a voi stadio **18.00** 19.00, 23.30 Trieste in diretta **19.20** Occhio alla spesa... **20.00** Qua la zampa **20.05** Happy Hour **21.00** Ring

LAEFFE

11.25 13.25 Il cuoco vagabondo **12.25** Bourdain: Cucine segrete **14.30** Silvia, pepe quanto basta **15.30** David Rocco: Dolce vita **16.35** Jamie: Comfort Food **17.35** Jamie: Menù in 15 minuti **18.35** Il re dello street food **19.55** Novice **20.00** Racconti sulla bellezza **21.05** Film: Chiamata da uno sconosciuto (horor, '06, i. C. Belle) **22.55** Film: Dracula di Bram Stoker (horor, '92, i. G. Oldman, W. Ryder)

CIELO

12.15 13.15 MasterChef USA **13.00** Novice **14.15** 15.15 MasterChef Nuova Zelanda **16.15** Fratelli in affari **17.15** Buying & Selling **18.15** Love It or List It – Prendere o lasciare **19.15** Affari in grande **20.15** Affari di famiglia **21.10** Film: Mobius (akc.) **23.00** Film: Il peccato di Lola (triler, It., '85)

DMAX

12.30 18.35 Affare fatto! **13.20** Cattivissimi amici **14.10** Cacciatori di tesori **15.05** Ferito a morsi **15.55** Nella terra dei serpenti a sonagli **16.50** Come è fatto **19.30** Container Wars **20.20** Affari a quattro ruote **22.00** Auto da rockstar **22.55** L'impero dei rottami

SLOVENIJA1

6.05 Odmevi **6.55** Dobro jutro **11.15** 18.20 Kviz: Vem! **12.00** Turbulenca **12.25** Nan.: Se zgodi **13.00** 15.00, 17.00, 18.55, 22.35 Poročila, športne vesti, vreme **13.30** Dok. odd.: Neobdaveno – Kako koncerni ropajo evropske blagajne **14.15** Slovenci v Italiji **15.10** Pod drobnogledom **15.50** 18.10 Risanke in otroške serije **16.20** 0.35 Profil **17.30** Ugriznimo znanost **17.55** Novice **18.00** Infodrom **19.30** Slovenska kronika **20.00** Tarča **20.55** Globus **21.25** Prava ideja! **22.00** Odmevi **23.05** Osmi dan **23.40** Sveto in svet

SLOVENIJA2

6.00 Otroški kanal **7.00** Risanke in otroške odd. **8.10** Zgodbe iz školjke **9.05** 0.00 Točka **10.35** Z vrta na mizo **11.05** 17.00, 0.45 Halo TV **12.00** Dobro jutro **15.00** Čas za Manco Košir **15.50** Kino Fokus **16.00** Slovenci po svetu **16.30** Slovenski magazin

17.55 Odbojka: liga prvakov, ACH Volley – Modena, prenos **20.00** Dokumentarec **20.55** Športni izziv **21.45** Avtomobilnost **22.20** Film: Obiskovalec (dram.)

KOPER

13.45 Dnevni program **14.00** 23.55 Čezmenja Tv – Deželne vesti **14.20** Evronovice **14.35** Avtomobilizem **14.50** Lynx magazin **15.20** Najlepše besede **16.00** Ciak junior **16.25** Dok. odd.: K2 **16.55** Alpe Jadran **17.20** Webolution **18.00** 22.50 Izostritev **18.35** 23.50 Vreme **18.40** 22.30 Primorska kronika **19.00** 22.00 Vsedanes – TV dnevnik **19.25** Šport **19.30** TG dogodki **19.45** 22.15 Glasba zdaj **20.00** City Folk **20.30** Odbojka: liga prvakov, ACH Volley – Modena **23.20** Med valovi

POP TV

7.00 Risane in otroške serije **7.30** 9.15, 10.50, 12.05 Tv prodaja **7.45** 17.20 Nad.: Odpušcanje ljubezni **9.30** Sanjski moški **11.05** Nad.: Grehi preteklosti **12.20** 20.00 Gostilna išče šefa **13.50** Preverjeno **14.55** Nad.: Plamen v očeh **16.00** Serija: Kar bo, pa bo **17.00** 18.55, 23.30 Novice in vreme **21.30** Nad.: Usodno vino **22.30** Epilog

KANAL A

7.00 18.00, 19.55 Svet **7.55** Risanke in otroške oddaje **8.40** 12.45 Serija: Moj razred

VREDNO OGLEDA

Rai Četrtek, 5. novembra
Rai 3, ob 21. uri

Rocky

ZDA 1976

Režija: John G. Avildsen

Igrajo: Sylvester Stallone, Talia Shire, Carl Weathers, Burt Young in Burgess Meredith

Tri oskarjeve nagrade in neverjeten uspeh publike so posebej nagradili celovečerec, ki ob moči protagonista pripoveduje tudi o moči trdne volje, ki omogoča uresničitev še tako zahtevnih ciljev in sanj. Rocky Balboa je srednje slab bokser, ki skuša preživeti v re-vni četrti Philadelphie. Zaljubljen je v Adriano in ona je do danes tudi največja sreča njegovega življenja. Druga pomembna priložnost pa se mu pojavi, ko mu znameniti prvak Apollo Creed, ki je ostal brez partnerja, ponudi dvoboj.

Sylvester Stallone je pri filmu sodeloval tudi v vlogi scenarista. Zgodba pa je v resnici veliko več, kot le pripoved o mišičastem bokserju, ki po dolgi seriji porazov uspe končno nadvladati nasprotniku.

9.05 16.35 Serija: Zmešana sosedja iz stanovanja **23.9.30** 13.45 Serija: Beverly Hills 90210 **10.25** 11.35, 13.15 Tv prodaja **10.40** Nan.: Naša mala klinika **11.50** 17.05 Serija: Lepo je biti sosed **14.45** Film: Božična kraja (kom.) **19.00** Serija: Kar bo, pa bo **20.00** Film: 12 preizkušenj (akc., '09, i. J. Cenna) **22.10** Film: Svetnik (akc.)

PLANET TV

10.55 13.15 Nan.: Talenti v belem **11.50** Tv prodaja **12.20** Ellen **14.10** Nad.: Sulejman Veličastni **15.15** Nan.: Allo allo **15.55** Nan.: Prijatelji **16.30** 20.00 Nad.: Ena zlahtna storija **17.40** 21.25 Kmetija: Nov začetek **19.00** 21.05 Danes **19.30** 23.10 Planet Debate **19.50** Vreme in šport **22.35** Ta teden z Juretom Godlerjem **23.25** Nan.: Lov na osumljenca

RADIJSKI PROGRAM

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.25 Prva izmena: Dobro jutro, pravljica, napovednik; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Radioaktivni val z Borisom Devetakom in Markom Sancinom; 10.00 Poročila; 10.10 Prva izmena: Glasbeni magazin; 11.00 Studio D; 11.15 Čarobni srednji vek (pripravlja Matejka Grgič); 12.15 Slovenska Talija v Italiji; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Z goriške scene; 14.40 Music box; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Music box; 17.30 Odprta knjiga: Johann Wolfgang Goethe: Izbirne sorodnosti – 14. del., sledi Music box; 18.00 Kulturne diagonale: Film, kamera, ekran, sledi Music box; 19.20 Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (slovenski program)

5.00 Jutro na RK; 5.30, 5.50 Jutranja kronika; 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 14.30 Poročila; 7.00 Jutranjik; 7.30 Dobra zgodba; 7.45 Primorske novice; 8.00 Pregled tiska; 9.00 Dopoldan in pol; 9.10, 16.15 Pregled prireditev; 10.00 RK svetuje; 10.40, 15.00, 18.55 Pesem tedna; 11.00 Ob enajstih; 11.45 Pesem in pol; 12.30 Opoldnevnik; 13.30 Poslovne informacije; 14.00 Aktualno; 15.30 DiO; 16.30 Planinski vodnik; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 19.00 Radijski dnevnik in kronika; 20.00 Glasbeni abonma; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Od glave do rapa; 0.00 Nočni program.

RADIO KOPER (italijanski program)

6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.00, 12.28, 13.30, 14.30, 15.28, 16.30, 17.30, 18.30, 19.28 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 7.15 Jutranji dnevnik; 8.00 Calle degli orti grandi; 8.05 Horoskop; 8.35, 17.33 Euroregione News; 8.40, 14.45 Pesem tedna; 9.35 Appuntamenti; 10.15, 19.15 Sigla single; 10.25 Televizijski in radijski programi; 10.35 Anteprima classifica; 11.00 Punto e a capo/Cultura e società; 12.30, 15.30 Dogodki dneva; 13.00, 14.35, 18.00, 18.35, 21.00, 22.00 Glasba; 13.35 Ora musica; 14.00 Playlist; 15.00 Souvenir d'Italy; 16.00 Pomeriggio ore quattro; 20.00 Cultura e società; 20.30 Punto e a capo; 0.00 Nottetempo.

Lastnik:

Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: ALEKSANDER KOREN

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, faks 040 7786339
email: trst@primorski.eu
Gorica, Ul. Garibaldi 9,
tel. 0481 356320, faks 0481 356329
email: gorica@primorski.eu
Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28,
tel. 0432 731190, faks 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,
fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba

Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, faks 040 7786339
Gorica, Ul. Garibaldi 9,
tel. 0481 356320 faks 0481 356329
Cena: 1,20 €
Celoletna naročnina za leto 2015 230,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347
Cena za Slovenijo: 1,20 €
Letna naročnina za Slovenijo za leto 2015
230,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo,
Partizanska 75, Sežana,
tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani,
št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE

Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.

www.tmedia.it

GORICA, ul. Malta 6

TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI

advertising@tmedia.it
Brezplačna tel. št. 800129452
Iz tujine +39.0481.32879
Faks +39.0481.32844
Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €, finančni in legalni 92,00 €, ob praznikih povisek 20%
NEKOMERCIALNI OGLASI
oglasi@tmedia.it
Brezplačna tel.št. 800912775
Faks +39.0481.32844
Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 € na besedo; nekomercialni oglasi po formatu, osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale na besedo. DDV - IVA 22%

Registriran na sodišču v Trstu

št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze

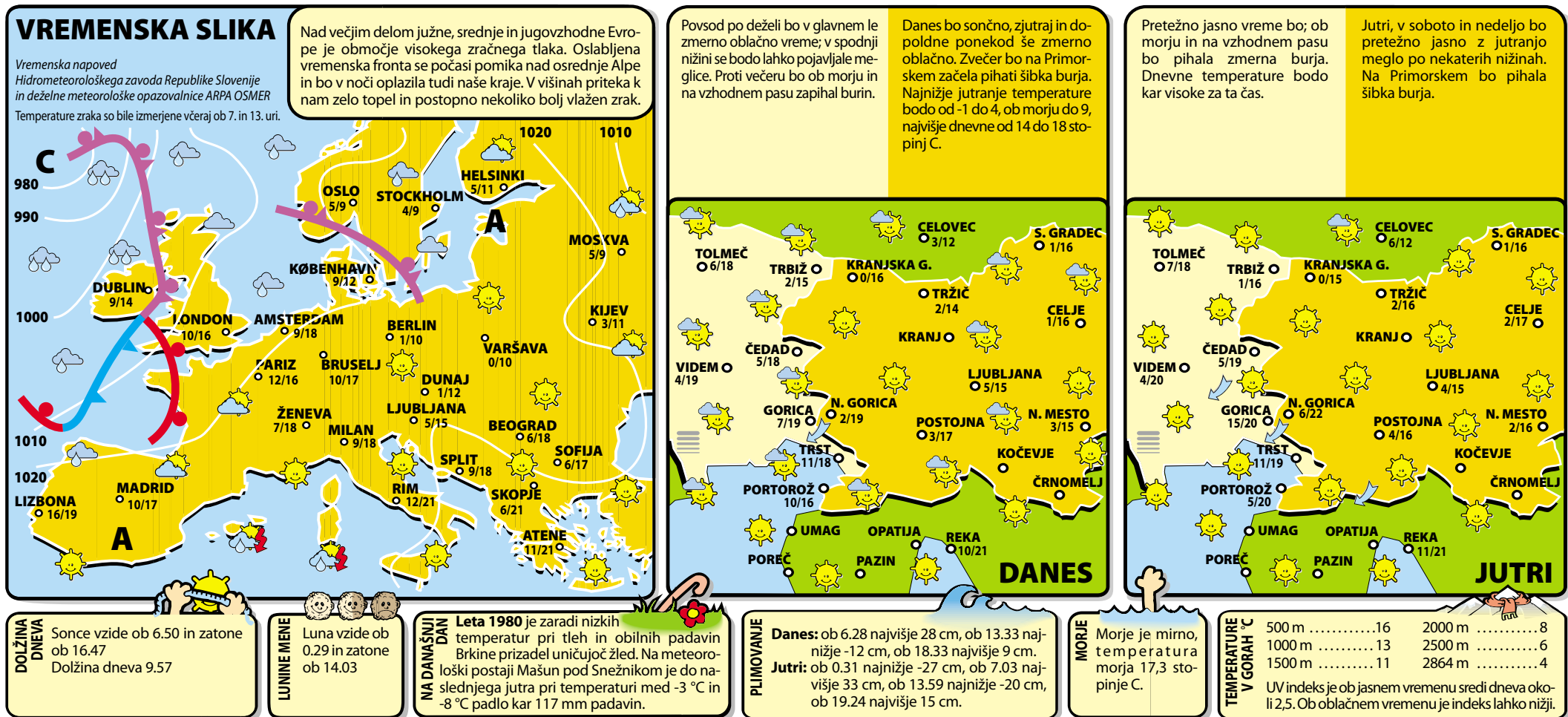
časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen v Evropsko zvezo manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva oziroma založnika za objavo ali drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvu, imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

V štirih letih obkrožila svet

LONDON - Britanska ekstremna športnica Sarah Outen je po več kot štirih letih svojo pot okoli sveta končala v Londonu. Tridesetletna Outnova je 1. aprila 2011 začela svojo pot okoli sveta izpod londonskega Tower Bridgea, na 40.000 kilometrov dolgi pustolovščini pa je veslala in kolesarila. Britanka se je v domovino vrnila v torek, dve leti kasneje, kot pa je sprva načrtovala. Med drugim se je v Pacifiškem oceanu s čolnom prevrnila, v Atlantiku pa so jo zaradi tornada tudi reševali. Outnova, ki so ji na poti družbo delali poseben veslaški čoln, kajak in kolo, je s potovanjem zbirala sredstva za mnoge dobrodelne organizacije.

Fontana Trevi spet v vsem svojem sijaju

RIM - V Rimu so zaključili s 17 mesecev trajajočo obnovo fontane Trevi, ki velja za eno največjih znamenitosti večnega mesta. Obnova 26 metrov visokega baročnega vodnjaka iz marmorja, ki je bil po zamislih Nicole Salvija postavljen v 18. stoletju, je stala dva milijona evrov. V sklopu obnove so poskrbeli za novo osvetlitev, ki jo je financirala modna hiša Fendi. Del slave fontana dolguje Fellinijevemu filmu iz leta 1960. Najbolj znamenit je prizor z Anito Ekberg in Marcellom Mastroiannijem, ki se kopata v vodnjaku.

www.goodexpo.it

GOOD

UDINE FIERE

5. - 8. NOVEMBER 2015

VSI
UŽITKI
DOBREGA
OBEDA

5. SALON
ENOGASTRONOMSKIH
IN KMETIJSKO-ŽIVILSKIH
SPECIALITET

URNIK:
ČET/15-21.30
PET/SOB/10-21.30
NED/10-20

IZPLAČA SE!

www.coopnordest.com

ipercoop

OD 5. DO 18. NOVEMBRA

VELIKO IZDELKOV V AKCIJI

2x1
IN
POPUST 50%

COOP CONSUMATORI NORDEST

"Center Torri d'Europa", v nedeljo, 8. in 15. novembra, ODPRTO od 10.00 do 21.00

ulica Svevo 14/16, TRST - urnik: ponedeljek-sobota 9.00-21.00, nedelja 10.00-21.00

"Montedoro Freetime" v nedeljo, 8. in 15. novembra, ODPRTO od 10.00 do 20.30

ulica Flavia di Stramare, Milje (TS) - urnik: ponedeljek-sobota 9.00-20.30, nedelja 10.00-20.30

"Tiare" ODPRTO vse dni od 9.00 do 20.30

Kraj Maranzuz 2 - 34070 Vileš (GO)